ECCLESIASTICUS

سىراچ ئوغلى ئەيسانىڭ ھېكمىتى

باب 1

1سىراچ ئوغلى ئەيسا ھېكمەتنىڭ مۇقەددىمىسى .قانۇن ۋە پەيغەمبەرلەر ۋە ئۇلارنىڭ قەدەملىرىگە ئەگەشكەن ئۇرغۇن كىشىلەر بىزگە نۇرغۇن ئۇلۇغ ئىشلارنى يەتكۈزدى .بۇنىڭدا ئوقۇرمەنلەرلا ئۆزىلا ماھارەتلىك بولۇپلا قالماي ، يەنە ئۆگىنىشنى خالايدىغانلار سۆزلەش ۋە يېزىش ئارقىلىقمۇ پايدىسىز پايدىغا ئېرىشەلەيدۇ : بوۋام ئەيسا ، ئۇ قانۇن ئوقۇشقا ئۆزىنى كۆپ بەرگەندە ., پەيغەمبەرلەر ۋە ئەجدادلىرىمىزنىڭ باشقا كىتابلىرى ۋە ئۇنىڭغا ياخشى ھۆكۈم چىقىرىش ئارقىلىق ، ئۆگىنىش ۋە ئەقىل-پاراسەتكە ئائىت بىر نەرسە يېزىش ئۈچۈن ئۆزىمۇ سىزىلغان .ئۆگىنىشنى خالايدىغان ۋە بۇ ئىشلارغا خۇمار بولغانلارنىڭ قانۇن بويىچە ياشاشتا تېخىمۇ كۆپ پايدىغا ئېرىشىش نىيىتىدە .شۇڭلاشقا مەن ئۇنى ياخشىلىق ۋە دىققەت بىلەن ئوقۇپ بېقىشىڭىزنى ئۆتۈنەي ، بىزنى كەچۈرۈم قىلايلى ، بۇ يەردە بىز چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن جاپالىق ئىشلىگەن بەزى سۆزلەرگە يەتمەيدىغاندەك قىلىشىمىز مۇمكىن .ئىبرانىي تىلىدا ئېيتىلغان ۋە باشقا تىلغا تەرجىمە قىلىنغان ئوخشاش ئىشلارنىڭ ئۇلاردا ئوخشاش كۈچ يوق :بۇ ئىشلارلا ئەمەس ، قانۇننىڭ ئۆزى ، پەيغەمبەرلەر ۋە باشقا كىتابلارنىڭ ھېچقانچە پەرقى يوق .ئۇلار ئۆز تىلىدا سۆزلىنىدۇ .چۈنكى ، مىسىرغا كەلگەن سەككىز ۋە ئوتتۇز يىلدا ، ئېۋېرگېتىس پادىشاھ بولغان ۋە ئۇ يەردە بىر مەزگىل داۋاملاشقاندىن كېيىن ، مەن ئازراق ئۆگەنمەيدىغان كىتابنى تاپتىم :شۇڭلاشقا مەن ئۇنى چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن بىر ئاز تىرىشچانلىق ۋە جاپا-مۇشەققەت ئاتا قىلىشىم كېرەك دەپ ئويلىدىم .ئۇ بوشلۇقتىكى زور ھوشيارلىق ۋە ماھارەتتىن پايدىلىنىپ كىتابنى ئاخىرلاشتۇرۇپ ، ئۇلار ئۈچۈنمۇ ئوتتۇرىغا قويدى ، بۇ ناتونۇش بىر دۆلەتتە ئۆگىنىشنى خالايدۇ ، ئۇلار قانۇن بويىچە ياشاش ئۈچۈن ئەدەپ-ئەخلاق بىلەن تەييارلىق قىلىدۇ .بارلىق ھېكمەتلەر پەرۋەردىگاردىن كېلىدۇ ، ئۇنىڭ بىلەن مەڭگۈ بىللە بولىدۇ.

2دېڭىزدىكى قۇمنى ، يامغۇر تامچىلىرىنى ۋە ئەبەدىي كۈنلەرنى كىم ساناپ بېرەلەيدۇ؟

3ئاسماننىڭ ئېگىزلىكىنى ، زېمىننىڭ كەڭلىكىنى ، چوڭقۇرلۇقى ۋە ئەقىل-پاراسىتىنى كىم بىلەلەيدۇ؟

4ھېكمەت ھەممە نەرسىدىن ئىلگىرى يارىتىلغان ، ئېھتىياتچانلىقنى مەڭگۈ چۈشىنىش.

5خۇدانىڭ سۆزى ھەممىدىن ئۈستۈندۇر .ئۇنىڭ يوللىرى مەڭگۈلۈك بۇيرۇقلاردۇر.

6ئەقىلنىڭ يىلتىزى كىمگە ئاشكارىلاندى؟ ياكى ئۇنىڭ دانا نەسىھەتلىرىنى كىم بىلىدۇ؟

7ھېكمەت بىلىملىرى كىمگە ئاشكارىلاندى؟ ئۇنىڭ ئۇلۇغ كەچۈرمىشلىرىنى كىم چۈشەنگەن؟

8پەرۋەردىگار تەختىدە ئولتۇرغان دانا ۋە بەك قورقىدىغان بىرسى بار.

9ئۇ ئۇنى ياراتتى ، ئۇنى كۆردى ۋە ئۇنى ساناپ ، بارلىق ئىشلىرىغا تۆكتى.

10ئۇ ئۆزىنىڭ سوۋغىسى بويىچە پۈتۈن گۆش بىلەن بىللە بولۇپ ، ئۇنى سۆيگەنلەرگە بەردى.

11پەرۋەردىگاردىن قورقۇش شەرەپ ، شان-شەرەپ ، خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق تاجى.

12پەرۋەردىگاردىن قورقۇش خۇشاللىققا ئېرىشىدۇ ، خۇشاللىق ، خۇشاللىق ۋە ئۇزۇن ئۆمۈر بېرىدۇ.

13كىم پەرۋەردىگاردىن قورقىدۇ ، ئۇ ئاخىرى ئۇنىڭ بىلەن ئوكۇشلۇق بولىدۇ ، ئۇ ۋاپات بولغان كۈنى ئۇنىڭغا ياخشىلىق قىلىدۇ.

14رەببىدىن قورقۇش ئەقىل-پاراسەتنىڭ باشلىنىشى ، ئۇ قورساقتىكى ساداقەتمەنلەر بىلەن يارىتىلغان.

15ئۇ ئىنسانلار بىلەن مەڭگۈلۈك ئۇل سالدى ، ئۇ ئەۋلادلىرى بىلەن داۋاملىشىدۇ.

16پەرۋەردىگاردىن قورقۇش ئەقىل-پاراسەتكە تولغان بولۇپ ، كىشىلەرنى مېۋىلىرى بىلەن تولدۇرىدۇ.

17ئۇ بارلىق ئۆيلىرىنى كۆڭۈلدىكىدەك نەرسىلەر بىلەن تولدۇردى.

18رەببىدىن قورقۇش ئەقىل-پاراسەت تاجى بولۇپ ، تىنچلىق ۋە مۇكەممەل ساغلاملىق گۈللىنىدۇ .ھەر ئىككىسى ئاللاھنىڭ سوۋغىسىدۇر.

19ھېكمەت ماھارەت ۋە ئۆرە تۇرۇپ چۈشىنىش بىلىملىرىنى ياغدۇرىدۇ ۋە ئۇلارنى چىڭ تۇتقان ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىدۇ.

20ھېكمەتنىڭ يىلتىزى پەرۋەردىگاردىن قورقۇش ، ئۇنىڭ شاخلىرى ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرىدۇ.

21پەرۋەردىگاردىن قورقۇش گۇناھلارنى يوقىتىدۇ ، ئۇ قەيەردە بولسا ، غەزەپتىن يىراقلىشىدۇ.

22غەزەپلەنگەن ئادەمنى ئاقلاشقا بولمايدۇ .چۈنكى ئۇنىڭ غەزىپىنىڭ تەسىرى ئۇنى ھالاك قىلىدۇ.

23سەۋرچان ئادەم بىر مەزگىل يىرتىلىدۇ ، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭغا خۇشاللىق چىقىدۇ.

24ئۇ سۆزلىرىنى بىر مەزگىل يوشۇرىدۇ ، نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ لەۋلىرى ئۇنىڭ ئەقىل-پاراسىتىنى بايان قىلىدۇ.

25بىلىم توغرىسىدىكى تەمسىللەر ئەقىل-پاراسەتنىڭ خەزىنىسىدە ، ئەمما تەقۋادارلىق گۇناھكارغا يىرگىنچلىك.

26ئەگەر ئەقىل-پاراسەت تەلەپ قىلساڭ ، ئەمرلەرگە ئەمەل قىل ، پەرۋەردىگار ئۇنى ساڭا بېرىدۇ.

27چۈنكى ، پەرۋەردىگاردىن قورقۇش ئەقىل-پاراسەت ۋە كۆرسەتمە ، ئېتىقاد ۋە مۇلايىملىق ئۇنىڭ خۇشاللىقى.

28كەمبەغەل بولغاندا ، پەرۋەردىگاردىن قورقماڭلار ، ئۇنىڭغا قوش يۈرەك بىلەن كەلمەڭلار.

29ئىنسانلارنىڭ نەزىرىدە مۇناپىق بولماڭ ، سۆزلىگەنلىرىڭىزگە دىققەت قىلىڭ.

30ئۆزۈڭنى ئۈستۈن قىلما ، يىقىلىپ چۈشۈپ روھىڭغا نومۇس قىلمىغىن ، شۇنداق قىلىپ خۇدا سېنىڭ مەخپىيەتلىكىڭنى بايقىيالايدۇ ۋە سېنى جامائەتنىڭ ئارىسىغا تاشلايدۇ ، چۈنكى سەن ھەقىقەتتە رەببىدىن قورقۇشقا ئەمەس ، بەلكى قەلبىڭگە كەلگەن .ئالدامچىلىققا تولغان.

باب 2

1ئوغلۇم ، ئەگەر سەن رەببىمىزگە خىزمەت قىلىشقا كەلسەڭ ، جېنىڭنى ئېزىقتۇرۇشقا تەييارلا.

2يۈرىكىڭىزنى توغرىلاڭ ، توختىماي بەرداشلىق بېرىڭ ، قىيىنچىلىققا يولۇقماڭ.

3ئۇنىڭغا مەھكەم ئېسىلىۋالغىن ، ئاخىرقى چېغىڭلاردا كۆپىيىشىڭ ئۈچۈن كەتمىگىن.

4ساڭا ئېلىپ كېلىنگەن نەرسىلەرنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغىن ، تۆۋەن ئۆيگە ئۆزگەرگەندە سەۋر قىل.

5چۈنكى ئالتۇن ئوتتا سىناق قىلىنىدۇ ، قىيىنچىلىق ئوچاقتا قوبۇل قىلىشقا بولىدىغان كىشىلەر.

6ئۇنىڭغا ئىشىنىڭلار ، ئۇ سىلەرگە ياردەم بېرىدۇ .يولىڭىزنى توغرا بۇيرۇڭ ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىڭ.

7پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ، ئۇنىڭ رەھمىتىنى ساقلاڭلار .بىر چەتكە قايتماڭ ، بولمىسا يىقىلىپ چۈشۈڭ.

8پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ، ئۇنىڭغا ئىشىنىڭلار .ئەجرىڭىز مەغلۇپ بولمايدۇ.

9پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ، ياخشىلىققا ، مەڭگۈلۈك خۇشاللىق ۋە رەھىم-شەپقەتكە ئۈمىد باغلاڭلار.

10قەدىمكى ئەۋلادلارغا قاراڭلار .رەببىمىزگە تەۋەككۇل قىلىپ ، خىجىل بولۇپ باققانمۇ؟ ياكى بىرەرسى ئۇنىڭ ۋەھىمىسىدە تۇرۇپ ، تاشلىۋېتىلدىمۇ؟ ياكى ئۇنى كىم چاقىردى؟

11چۈنكى ، رەببىم رەھىم-شەپقەت ، رەھىم-شەپقەت ، سەۋر-تاقەت ۋە تولىمۇ رەھىم-شەپقەتكە تولغان بولۇپ ، گۇناھلارنى مەغپىرەت قىلىدۇ ۋە ئازاب-ئوقۇبەت ۋاقتىدا قۇتقۇزىدۇ.

12قورقۇنچلۇق قەلبلەرگە ، قوللىرى سۇسلاپ ، ئىككى يولدا ماڭغان گۇناھكارغا ۋاي!

13ۋاي ۋاي ۋاي !چۈنكى ئۇ ئىشەنمەيدۇ .شۇڭا ئۇنى ئاقلاشقا بولمايدۇ.

14سەۋر-تاقەتنى يوقاتقانلارغا ۋاي !پەرۋەردىگار سېنى زىيارەت قىلغاندا ، نېمە قىلىسەن؟

15پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ئۇنىڭ سۆزىگە بويسۇنمايدۇ .ئۇنى سۆيىدىغانلار ئۇنىڭ يولىنى تۇتىدۇ.

16پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ئۆزى رازى بولغان نەرسىنى ئىزدەيدۇ .ئۇنى سۆيىدىغانلار قانۇن بىلەن تولدۇرۇلىدۇ.
17پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ئۇلارنىڭ قەلبىنى تەييارلايدۇ ۋە ئۇلارنىڭ ئالدىدا جانلىرىنى كەمتەرلىك قىلىدۇ.
» 18بىز ئىنسانلارنىڭ قولىغا ئەمەس ، بەلكى رەببىمىزنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالىمىز ، چۈنكى ئۇنىڭ ئۇلۇغلۇقى ، رەھمىتىمۇ شۇنداق.

باب 3

1ئەي بالىلار ، داداڭنىڭ گېپىنى ئاڭلا ، ئۇنىڭدىن كېيىن قىلغىن.
2چۈنكى ، پەرۋەردىگار ئاتاغا بالىلارغا ھۆرمەت قىلدى ۋە ئانىنىڭ ئوغۇللارغا بولغان ھوقۇقىنى ئىسپاتلىدى.
3ئاتىسىنى ھۆرمەتلىگەن كىشى ئۇنىڭ گۇناھلىرى ئۈچۈن كاپارەت بېرىدۇ:
4ئانىسىنى ھۆرمەتلىگەن كىشى خەزىنىنى ساقلىغانغا ئوخشاش.
5ئاتىسىنى ھۆرمەتلىگەن كىشى ئۆز بالىلىرىدىن خۇشال بولىدۇ .نامازنى ئوقۇغاندا ، ئۇ ئاڭلىنىدۇ.
6ئاتىسىنى ھۆرمەتلىگەن كىشى ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرىدۇ .رەببىگە ئىتائەت قىلغان كىشى ئانىسىغا تەسەللى بېرىدۇ.
7پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغان كىشى ئاتىسىنى ھۆرمەتلەيدۇ ۋە ئاتا-ئانىسىغا خوجايىنلىرىدەك خىزمەت قىلىدۇ.
8ئاتا-ئاناڭنى سۆز ۋە ھەرىكەتتە ھۆرمەت قىلغىن ، شۇندىلا ئۇلاردىن بەخت تىلەيدۇ.
9چۈنكى ، ئاتانىڭ بەرىكىتى بالىلار ئۆيلىرىنى بەرپا قىلىدۇ .ئەمما ئانىنىڭ قارغىشى ئاساسىنى يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلايدۇ.
10داداڭنىڭ نومۇسىغا تەگمىگىن .چۈنكى ئاتاڭنىڭ نومۇس قىلىشى ساڭا شان-شەرەپ ئەمەس.
11چۈنكى ، ئىنساننىڭ شان-شەرىپى ئاتىسىنىڭ شەرىپىدىندۇر .ھەمدە نومۇسسىز ئانا بالىلارغا قىلىنغان ھاقارەت.
12ئوغلۇم ، داداڭنىڭ يېشىدا ياردەم قىل ، ئۇ ھايات بولغۇچە ئۇنى قايغۇغا سال.
13ئەگەر ئۇنىڭ چۈشەنچىسى مەغلۇپ بولسا ، ئۇنىڭغا سەۋر قىلغىن .پۈتۈن كۈچىڭىز بىلەن ئۇنى خار قىلماڭ.
14چۈنكى ، ئاتاڭنىڭ ئازابى ئۇنتۇلمايدۇ .گۇناھىڭنىڭ ئورنىغا سېنى كۈچلەندۈرىدۇ.
15ئازاب-ئوقۇبەت كۈنىڭدە ئۇ ئەسلىنىدۇ .ياخشى ئىسسىق ھاۋارايىدىكى مۇزدەك گۇناھلىرىڭىزمۇ ئېرىپ كېتىدۇ.
16ئاتىسىنى تاشلىۋەتكەن كىشى كۇپۇرلۇق قىلغانغا ئوخشاش .ئانىسىغا ئاچچىقلانغان كىشى لەنەتكە ئۇچرايدۇ.
17ئوغلۇم ، سودىڭىزنى مۇلايىملىق بىلەن داۋاملاشتۇرۇڭ .شۇنداق بولغاندا ، ئۇ تەستىقلانغان كىشىدىن سۆيۈلۈڭ.
18سەن قانچە چوڭ بولساڭ ، شۇنچە كەمتەرلىك بىلەن رەببىمىزنىڭ ھۇزۇرىغا ئېرىشىسەن.
19نۇرغۇن كىشىلەر ئېگىز ۋە داڭلىق ، ئەمما مۇلايىملارغا سىرلار ئاشكارىلاندى.
20چۈنكى ، پەرۋەردىگارنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ئۇلۇغ ، ئۇ تۆۋەندىكىلەردىن ھۆرمەتلىنىدۇ.
21ئۆزىڭىزگە بەك تەس بولغان نەرسىلەرنى ئىزدىمەڭ ، كۈچىڭىزدىن ئېشىپ كەتكەن نەرسىلەرنىمۇ ئىزدىمەڭ.
22لېكىن ، ساڭا بۇيرۇلغان نەرسىلەرنى ھۆرمەت بىلەن ئويلاڭ ، چۈنكى مەخپىي ئىشلارنى ئۆز كۆزىڭ بىلەن كۆرۈش ھاجەتسىز.
23زۆرۈر بولمىغان ئىشلارغا قىزىقماڭ ، چۈنكى سىزگە ئىنسانلار چۈشەنگەندىنمۇ كۆپ نەرسە كۆرسىتىلىدۇ.
24چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر ئۆزىنىڭ بىھۇدە كۆز قارىشى بىلەن ئالداندى .يامان ھۆكۈم ئۇلارنىڭ ھۆكۈمىنى ئاغدۇرۇپ تاشلىدى.
25كۆزىڭىز بولمىسا نۇرغا ئېھتىياجلىق بولىسىز ، شۇڭا بىلمەيدىغان بىلىمنى ئېيتماڭ.
26جاھىل قەلب ئاخىرىدا يامانلىقتىن قۇتۇلىدۇ .خەتەرنى ياخشى كۆرىدىغان ئادەم ئۇنىڭدا ھالاك بولىدۇ.
27جاھىل قەلب قايغۇغا تولدى .يامان ئادەم گۇناھنى ئۈستىگە ئالىدۇ.
28مەغرۇرلارنىڭ جازاسىدا ھېچقانداق چارە يوق .چۈنكى ئۇنىڭدا يامانلىق ئۆسۈملۈك يىلتىز تارتتى.
29ئەقىلنىڭ قەلبى بىر تەمسىلنى چۈشىنىدۇ .ئېھتىياتچان قۇلاق بولسا ئەقىللىق ئادەمنىڭ ئارزۇسى.
30سۇ ئوت يالقۇنىنى ئۆچۈرىدۇ .سەدىقە گۇناھلىرى ئۈچۈن كاپارەت بېرىدۇ.
31ياخشى بۇرۇلۇشنى تەلەپ قىلغان كىشى ئاخىرەتنى ئەسلەيدۇ .يىقىلىپ چۈشسە ، ئۇ يەردە تۇرالايدۇ.

باب 4

1ئوغلۇم ، تۇرمۇشنى كەمبەغەل قىلماڭ ، موھتاج كۆزلەرنى ئۇزاق ساقلىماڭ.
2ئاچ قالغان ئادەمنى قايغۇغا سالماڭ .ئازاب-ئوقۇبەتتە ئادەمنى قۇترىتقۇلۇق قىلمايدۇ.
3كۆڭلى يېرىم بولغان يۈرەككە تېخىمۇ كۆپ ئاۋارىچىلىك قوشماڭ .ھەمدە ئېھتىياجلىق كىشىگە بەرمەسلىكنى كېچىكتۈرۈڭ.
4ئازابلانغۇچىلارنىڭ دۇئاسىنى رەت قىلماڭلار .يۈزۈڭنى كەمبەغەلدىن يۈز ئۆرۈۋەتمە.
5كۆزىڭىزنى موھتاجلاردىن يىراقلاشتۇرماڭ ، ئۇنىڭغا لەنەت ئوقۇغۇدەك پۇرسەت بەرمەڭ.
6چۈنكى ، ئۇ روھىنىڭ ئاچچىقىدا ساڭا لەنەت ئوقۇسا ، ئۇنى قىلغان كىشى ئۇنىڭ دۇئاسى ئاڭلىنىدۇ.
7جامائەتنىڭ سۆيگۈسىگە ئېرىشىڭ ۋە ئۇلۇغ ئادەمگە باش ئېگىڭ.
8كەمبەغەللەرگە قۇلاق سېلىپ ، ئۇنىڭغا مۇلايىملىق بىلەن دوستانە جاۋاب بەرگىن.
9زۇلۇم قىلغۇچىنىڭ قولىدىن زۇلۇم قىلغۇچىنى قۇتۇلدۇرغىن .ھۆكۈمدە ئولتۇرغاندا كۆڭلىڭىزنى يېرىم قىلماڭ.
10يېتىمسىزلارغا ئاتا بولۇڭ ، ئۇلارنىڭ ئانىسىغا ئېرىنىڭ ئورنىدا بولۇڭ ، شۇنداق بولغاندا ، ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدانىڭ ئوغلىدەك بولۇڭ ، ئۇ سىزنى ئاپىڭىزدىنمۇ بەكرەك ياخشى كۆرىدۇ.
11ھېكمەت بالىلىرىنى ئۇلۇغلايدۇ ۋە ئۇنى ئىزدىگۈچىلەرنى تۇتىدۇ.
12سۆيگۈنى سۆيگەن كىشى .ئۇنى بالدۇر ئىزدەيدىغانلار خۇشاللىققا تولىدۇ.
13ئۇنى تۇتقان كىشى شان-شەرەپكە ئېرىشىدۇ .ئۇ قەيەرگە كىرسە ، پەرۋەردىگار ئۇنىڭغا بەخت ئاتا قىلىدۇ.
14ئۇنىڭغا خىزمەت قىلغانلار مۇقەددەس كىشىگە خىزمەت قىلىدۇ ، پەرۋەردىگارنى سۆيگەنلەر ئۇنى ياخشى كۆرىدۇ.
15كىم ئۇنىڭغا قۇلاق سالسا ، ئۇ مىللەتلەرگە ھۆكۈم قىلىدۇ .ئۇنىڭغا قاتناشقان كىشى بىخەتەر ياشايدۇ.
16ئەگەر بىر ئادەم ئۇنىڭغا ئۆزىنى بېغىشلىسا ، ئۇ ئۇنىڭغا ۋارىسلىق قىلىدۇ .ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى ئۇنى ئىگىلىۋالىدۇ.
17چۈنكى ، ئۇ دەسلەپتە ئۇنىڭ بىلەن ئەگرى-توقاي يوللار بىلەن ماڭىدۇ ، ئۇنىڭغا قورقۇنچ ۋە قورقۇنچ ئېلىپ كېلىدۇ ۋە ئۇنىڭ ئىنتىزامى بىلەن ئۇنى ئازابلايدۇ ، تاكى ئۇ ئۇنىڭ روھىغا ئىشىنىپ ، ئۇنى قانۇنلىرى بىلەن سىنايدۇ.
18ئاندىن ئۇ ئۇدۇل ئۇنىڭغا قايتىپ ، ئۇنىڭغا تەسەللى بېرىدۇ ۋە ئۇنىڭ سىرىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.
19ئەگەر ئۇ خاتا بولۇپ قالسا ، ئۇ ئۇنى تاشلاپ ، ئۇنى ھالاك قىلىدۇ.
20پۇرسەتكە دىققەت قىلىڭ ، يامانلىقتىن ئېھتىيات قىلىڭ .روھىڭىزغا مۇناسىۋەتلىك بولغاندا نومۇس قىلماڭ.
21چۈنكى ، گۇناھ ئېلىپ كېلىدىغان نومۇس بار .شان-شەرەپ ۋە شەپقەت بولغان نومۇس بار.

22ھېچكىمنى جىنىڭغا قارشى قوبۇل قىلما ، ھېچكىمنىڭ ھۆرمىتى سېنى يىمىرىۋەتمىسۇن.

23ياخشىلىق قىلىشقا پۇرسەت بولغاندا ، سۆزلىمەسلىكتىن ساقلىنىڭ ، ئەقىل-پاراستىڭىزنى ئۇنىڭ گۈزەللىكىدە يوشۇرماڭ.

24چۈنكى ، سۆز ئارقىلىق ئەقىل-پاراسەت بىلىنىدۇ ، تىل ئارقىلىق ئۆگىنىش.

25ھەرگىزمۇ ھەقىقەتكە قارشى سۆز قىلماڭ .نادانلىقىڭىزنىڭ خاتالىقىدىن نومۇس قىلغىن.

26گۇناھلىرىڭىزنى ئېتىراپ قىلىشتىن نومۇس قىلماڭ .ھەممە دەريانىڭ يولىنى زورلىمايدۇ.

27ئۆزىڭىزنى ئەخمەق ئادەمگە تايانماڭ .قۇدرەتلىك ئادەمنى قوبۇل قىلماڭ.

28ھەقىقەت ئۈچۈن ئۆلۈم ئۈچۈن تىرىشىڭ ، پەرۋەردىگار سىز ئۈچۈن كۆرەش قىلىدۇ.

29تىلىڭىزدا ئالدىرىماڭ ، ئەمەللىرىڭىزدە بوشاڭلىق ۋە پۇشايمان قىلىڭ.

30ئۆيىڭىزدە شىردەك بولماڭ ، خىزمەتكارلىرىڭىز ئارىسىدا جىددىيلەشمەڭ.

31قوبۇل قىلىش ئۈچۈن قولۇڭنى ئۇزاتمىغىن ، قەرز قايتۇرغاندا تاقىما.

باب 5

1كۆڭلىڭىزنى ماللىرىڭىزغا قويماڭ .دېمەڭ ، مېنىڭ ھاياتىمغا يېتەرلىك.

2كۆڭلىڭىز ۋە كۈچ-قۇۋۋىتىڭىزگە ئەگەشمەڭ ، قەلبىڭىزنىڭ يولىدا مېڭىڭ:

3دېمەڭلار ،» مېنىڭ خىزمىتىم ئۈچۈن كىم مېنى تۇسۇۋالىدۇ؟ چۈنكى پەرۋەردىگار سېنىڭ غۇرۇرىڭدىن چوقۇم ئۆچ ئالىدۇ.

4ئېيتماڭ ، مەن گۇناھ قىلدىم ، ماڭا نېمە زىيان بولدى؟ چۈنكى پەرۋەردىگار سەۋرچان ، ئۇ سېنى ھەرگىز قويۇپ بەرمەيدۇ.

5تەشەببۇسكارلىققا كەلسەك ، گۇناھقا گۇناھ قوشۇشتىن قورقماڭ:

6ئۇنىڭ رەھمىتى ئۇلۇغ دېمەڭ .ئۇ مېنىڭ نۇرغۇن گۇناھلىرىم ئۈچۈن خاتىرجەم بولىدۇ ، چۈنكى ئۇنىڭغا رەھىم-شەپقەت ۋە غەزەپ كېلىدۇ ، ئۇنىڭ غەزىپى گۇناھكارلارغا باغلىق.

7پەرۋەردىگارغا يۈزلىنىشكە ئالدىرىماڭ ، كۈندىن-كۈنگە توختاپ قالماڭ ، چۈنكى تۇيۇقسىز رەببىمىزنىڭ غەزىپى چىقىدۇ ، بىخەتەرلىكىڭىزدە ھالاك بولىسىز ۋە قىساس كۈنى ھالاك بولىسىز.

8كۆڭلىڭىزنى ناھەق ئېرىشكەن ماللارغا باغلىماڭ ، چۈنكى ئۇلار ئاپەت كۈنى سىزگە پايدا يەتكۈزمەيدۇ.

9ھەر بىر شامالدا يەڭمەڭ ، ھەر تەرەپكە بارماڭ ، چۈنكى قوش تىللىق گۇناھكارمۇ شۇنداق.

10چۈشەنچىڭىزدە چىڭ تۇرۇڭ .سۆزۈڭ ئوخشاش بولسۇن.

11ئاڭلاشقا ئالدىراڭ .ھاياتىڭلار سەمىمىي بولسۇن .سەۋرچانلىق بىلەن جاۋاب بەرگىن.

12ئەگەر چۈشىنىدىغان بولسىڭىز ، قوشنىڭىزغا جاۋاب بېرىڭ .ئەگەر ئۇنداق بولمىسا ، قولىڭىزنى ئاغزىڭىزغا قويۇڭ.

13شەرەپ ۋە نومۇس سۆزلىنىدۇ ، ئىنساننىڭ تىلى ئۇنىڭ يىقىلىشى.

14پىچىرلىماڭ ، تىلىڭىزنى ساقلاپ تۇرماڭ ، چۈنكى ئوغرى ئوغرىلىق ، نومۇسسىزلىق ئىككى تىلدا ئەيىبلىنىدۇ.

15چوڭ ئىش ياكى كىچىك ئىشلاردىن خەۋەردار بولماڭ.

باب 6

1دوستىنىڭ ئورنىغا دۈشمەن بولماڭ .چۈنكى ، بۇ ئارقىلىق يامان ئىسىم ، نومۇس ۋە ھاقارەتكە ۋارىسلىق قىلىسەن .قوش تىللىق گۇناھكارمۇ شۇنداق.

2ئۆز كۆڭلىڭىزدىكى نەسىھەتتە ئۆزىڭىزنى ماختىماڭ .جېنىڭ يالغۇز يىرتىلىپ كەتكەن بۇقادەك پارچىلىنىپ كەتمىسۇن.

3يوپۇرماقلىرىڭىزنى يەپ ، مېۋىڭىزنى يوقىتىپ ، ئۆزىڭىزنى قۇرۇق دەرەخكە تاشلاپ قويۇڭ.

4رەزىل روھ ئۇنىڭدا بار ئادەمنى ھالاك قىلىدۇ ۋە دۈشمەنلىرىنى مەسخىرە قىلىدۇ.

5تاتلىق تىل دوستلارنى كۆپەيتىدۇ :چىرايلىق تىل ياخشى سالامنى ئاشۇرىدۇ.

6نۇرغۇن كىشىلەر بىلەن تېنىچ بولۇڭ ، شۇنداقتىمۇ مىڭ مەسلىھەتچىسى بار.

7ئەگەر دوست ئالماقچى بولسىڭىز ، ئالدى بىلەن ئۇنى ئىسپاتلاڭ ھەمدە ئۇنى قەدىرلەشكە ئالدىرىماڭ.

8چۈنكى بەزى كىشىلەر ئۆز پۇرستى ئۈچۈن دوست بولىدۇ ، قىيىنچىلىق كۈنلىرىڭىزدە قالمايدۇ.

9يەنە بىر دوست بار ، ئۇ دۈشمەنلىككە يۈزلىنىدۇ ، جېدەل-ماجىرا سېنىڭ ئەيىبلىشىڭنى بايقايدۇ.

10يەنە بەزى دوستلار داستىخاندا ھەمراھى بولۇپ ، ئازاب-ئوقۇبەتلىرىڭىزدە داۋاملاشمايدۇ.

11لېكىن گۈللىنىشىڭىزدە ئۇ ئۆزىڭىزگە ئوخشاش ، خىزمەتكارلىرىڭىزغا دادىل بولىدۇ.

12ئەگەر تۆۋەنگە چۈشسەڭ ، ئۇ ساڭا قارشى تۇرىدۇ ۋە يۈزۈڭدىن ئۆزىنى يوشۇرىدۇ.

13دۈشمىنىڭلاردىن ئايرىلغىن ، دوستلىرىڭلارغا دىققەت قىلىڭلار.

14سادىق دوست كۈچلۈك مۇداپىئەدۇر ، بۇنداق ئادەمنى تاپقان كىشى خەزىنىگە ئېرىشتى.

15سادىق دوستقا ھېچ نەرسە قارشى تۇرمايدۇ ، ئۇنىڭ ئېسىللىقى قىممەتلىك.

16سادىق دوست ھاياتنىڭ دورىسى .پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ئۇنى تاپىدۇ.

17رەببىدىن قورقىدىغانلار ئۇنىڭ دوستلۇقىنى توغرا يولغا باشلايدۇ ، چۈنكى ئۇنىڭ قوشنىسىمۇ شۇنداق بولىدۇ.

18ئوغلۇم ، ياش ۋاقتىڭدىن باشلاپلا تەلىم توپلا.

19يەر ھەيدەپ تېرىغاندەك ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ، ئۇنىڭ ياخشى مېۋىلىرىنى ساقلاڭ ، چۈنكى سىز ئۇنىڭ ئۈچۈن جاپالىق ئىشلەشتە كۆپ جاپا تارتمايسىز ، ئەمما ئۇنىڭ مېۋىسىنى تېزلا يەيسىز.

20ئۇ ئوقۇمىغانلارغا بەك يېقىمسىز :چۈشەنمىگەن ئادەم ئۇنىڭ يېنىدا قالمايدۇ.

21ئۇ قاتتىق سىناق تېشى سۈپىتىدە ئۇنىڭ ئۈستىدە ياتاتتى .ئۇ ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۇنى ئۇنىڭدىن تاشلايدۇ.

22چۈنكى ، ھېكمەت ئۇنىڭ ئىسمى بويىچە بولىدۇ ، ئۇ نۇرغۇن كىشىلەرگە ئايان ئەمەس.

23ئوغلۇم ، قۇلىقىمغا قۇلاق سال ، مېنىڭ نەسىھىتىمنى قوبۇل قىل ، نەسىھىتىمنى رەت قىلما ،

24پۇتىڭىزنى ئۇنىڭ باغرىغا ، بوينىڭىزنى زەنجىرگە سېلىڭ.

25مۈرىڭىزنى ئېگىپ ، ئۇنى كۆتۈرۈڭ ، ئۇنىڭ رىشتىسى بىلەن قايغۇرماڭ.

26پۈتۈن ۋۇجۇدىڭىز بىلەن ئۇنىڭ قېشىغا كېلىڭ ، پۈتۈن كۈچىڭىز بىلەن ئۇنىڭ يوللىرىنى ساقلاڭ.

27ئىزدەڭ ، ئىزدەڭ ، ئۇ سىزگە ئايان بولىدۇ .ئۇنى تۇتۇۋالغاندىن كېيىن ، ئۇنى قويۇۋەتمەڭ.

28چۈنكى ، ئەڭ ئاخىرىدا ئۇنىڭ ئارام ئېلىشىنى تاپالايسىز ، ئۇ خۇشاللىقىڭىزغا قايتىدۇ.

29ئاندىن ئۇنىڭ زەنجىرلىرى سىزگە كۈچلۈك مۇداپىئە بولىدۇ ، زەنجىرلىرى شان-شەرەپ كىيىمى بولىدۇ.

30چۈنكى ئۇنىڭ ئۈستىدە بىر ئالتۇن زىننەت بار ، ئۇنىڭ بەلۋاغلىرى بىنەپشە رەڭلىك.
31سەن ئۇنى شەرەپ كىيىمى قىلىپ ، ئۇنى خۇشاللىق تاجىغا ئايلاندۇرىسەن.
32ئوغلۇم ، ئەگەر خالىساڭ ، ساڭا ئۆگىتىسەن ، ئەگەر ئەقلىڭنى قوللانساڭ ، ئەقىللىق بولىسەن.
33ئەگەر ئاڭلاشنى ياخشى كۆرسىڭىز ، چۈشىنىشىڭىزگە ئېرىشىسىز ، ئەگەر قۇلىقىڭىزغا باش ئەگسىڭىز ، ئەقىللىق بولىسىز.
34ئاقساقاللار توپىدا تۇرۇڭلار .ئەقىللىق ئادەمگە چاپلىشىڭ.
35خۇدادىن كەلگەن ھەر بىر سۆزنى ئاڭلاشقا تەييار تۇرۇڭ .چۈشىنىش تەمسىللىرى سىزدىن قېچىپ كەتمىسۇن.
36ئەگەر چۈشىنىشلىك ئادەمنى كۆرسەڭ ، ئۇنىڭغا ياخشىلىق قىلغىن ۋە پۇتىڭنى ئىشىكىنىڭ پەلەمپەيسىنى كىيگىن.
37كالىلىڭىز پەرۋەردىگارنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنسۇن ۋە ئۇنىڭ ئەمرلىرىدە توختىماي ئويلىنىپ تۇرۇڭ ، ئۇ قەلبىڭىزنى مۇستەھكەملەيدۇ ۋە ئۆز خاھىشىڭىز بويىچە ئەقىل بېرىدۇ.

باب 7

1يامانلىق قىلماڭ ، شۇڭا سىزگە زىيان كەلمەيدۇ.
2زالىملاردىن ئايرىلغىن ، زۇلۇم سەندىن يۈز ئۆرۈيدۇ.
3ئوغلۇم ، ئادالەتسىزلىكنىڭ ئېقىنلىرىغا چاچماڭ ، ئۇلارنى يەتتە ھەسسە يىغىۋالمايسەن.
4پەرۋەردىگاردىن ئۈستۈنلۈكنى ۋە پادىشاھنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىنى ئىزدىمەڭ.
5پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى ئاقلىماڭلار .پادىشاھنىڭ ئالدىدا ئەقىل-پاراسەت بىلەن پەخىرلەنمەڭ.
6گۇناھسىزلىقتىن قۇتۇلالماي ، ھۆكۈم چىقارماسلىقنى ئىزدەڭ .ھەر ۋاقىت كۈچلۈك ئادەمدىن قورقۇپ ، توغرا يولۇڭدا پۇتلىكاشاڭ بولۇپ قالمىسۇن.
7شەھەرنىڭ كۆپلۈكىگە قارشى تۇرماڭلار ، ئاندىن خەلق ئارىسىدا ئۆزۈڭلارنى تاشلىماڭلار.
8بىر گۇناھنى يەنە بىرسىگە باغلىماڭ .چۈنكى ، بىرىدە جازالانمايسەن.
9ئېيتماڭكى ، خۇدا مېنىڭ نۇرغۇن قۇربانلىقلىرىمغا قارايدۇ ، مەن ئەڭ ئۇلۇغ خۇداغا تەقدىم قىلغىنىمدا ، ئۇ قوبۇل قىلىدۇ.
10دۇئا-تىلاۋەت قىلغاندا كۆڭلىڭىزنى يېرىم قىلماڭ ، سەدىقە بەرمەسلىكىكە سەل قاراڭ.
11ھېچكىمنىڭ روھىنىڭ ئاچچىقىدا مەسخىرە قىلماڭ ، چۈنكى كەمتەرلىك ۋە ئۇلۇغ قىلغۇچى بار.
12قېرىنداشىڭغا يالغان سۆزلىمە .دوستىڭىزغا ئوخشاش ئىشلارنى قىلماڭ.
13يالغانچىلىق قىلماڭ ، چۈنكى ئۇنىڭ ئادىتى ياخشى ئەمەس.
14نۇرغۇن ئاقساقاللاردا كۆپ سۆز ئىشلەتمەڭ ، دۇئا قىلغاندا كۆپ گەپ قىلماڭ.
15ھەممىگە قادىر خىزمەتنى ، ھەم ھەممىدىن ئۈستۈن قىلىپ قويغان باقمىچىلىقنى يامان كۆرمەڭ.
16نۇرغۇن گۇناھكارلار قاتارىدا ئەمەس ، بەلكى ئېسىڭىزدە بولسۇنكى ، غەزەپ ئۇزۇنغا بارمايدۇ.
17ئۆزىنى چوڭ تۇتۇڭ ، چۈنكى خۇداسىزلارنىڭ ئۆچ ئېلىشى ئوت ۋە قۇرت.
18دوستنى ھەر قانداق ياخشىلىققا ئۆزگەرتمەڭ .ئوفىرنىڭ ئالتۇنلىرى ئۈچۈنمۇ سادىق ئاكا ئەمەس.
19ئەقىللىق ۋە ياخشى ئايالنى ئۇنتۇپ قالماڭ ، چۈنكى ئۇنىڭ شەپقىتى ئالتۇندىن ئۈستۈن.
20خىزمەتكارىڭ ھەقىقىي ئىش قىلسا ، ئۇنىڭغا يامانلىق قىلمىسۇن ، ياكى ساڭا پۈتۈنلەي ئۆزىنى بېغىشلايدىغان ياللانما يالۋۇر.
21روھىڭ ياخشى خىزمەتكارنى سۆيسۇن ، ئۇنى ئەركىنلىكتىن ئالمىسۇن.
22كالا بارمۇ؟ ئۇلارغا كۆزلۈڭ بار ، ئەگەر ئۇلار سېنىڭ مەنپەئەتىڭ ئۈچۈن بولسا ، ئۇلارنى يېنىڭدا ساقلىغىن.
23باللىرىڭىز بارمۇ؟ ئۇلارغا كۆرسەتمە بېرىڭ ، ياش ۋاقتىدىن باشلاپ بوينىنى ئېگىڭ.
24قىزلىرىڭىز بارمۇ؟ ئۇلارنىڭ بەدىنىگە كۆڭۈل بۆلۈڭ ، ئۇلارغا خۇشاللىق بىلەن كۆرسەتمەڭ.
25قىزىڭىز بىلەن توي قىلىڭ ، شۇنداق قىلىپ ئېغىر ئىشنى قىلدىڭىز ، ئەمما ئۇنى چۈشىنىدىغان ئادەمگە بېرىڭ.
26كۆڭلىڭىزدىن كېيىن ئايالىڭىز بارمۇ؟ ئۇنى تاشلىماڭ ، ئەمما ئۆزىڭىزنى يېنىك ئايالغا تاپشۇرۇپ بەرمەڭ.
27ئاتاڭنى پۈتۈن ۋۇجۇدىڭ بىلەن ھۆرمەتلە ، ئاناڭنىڭ قايغۇسىنى ئۇنتۇپ قالما.
28ئېسىڭىزدە بولسۇنكى ، ئۇلاردىن تۇغۇلغان .ئۇلارنىڭ ساڭا قىلغان ئىشلىرىنى ئۇلارغا قانداقمۇ تۆلەپ بېرەلەيسەن؟
29پۈتۈن ۋۇجۇدىڭىز بىلەن پەرۋەردىگاردىن قورقۇڭ ۋە روھانىيلىرىنى ھۆرمەتلەڭ.
30سېنى پۈتۈن كۈچىڭ بىلەن ياراتقاننى سۆيگىن ، ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنى تاشلىماڭ.
31پەرۋەردىگاردىن قورقۇڭ ۋە روھانىينى ھۆرمەتلەڭ .ئۇنىڭغا بۇيرۇلغاندەك ئۇنىڭغا نېسىۋىسىنى بېرىڭ .تۇنجى مېۋىلەر ، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش قۇربانلىقلىرى ، مۆرىگە ھەدىيە قىلىش ، پاكلىنىش قۇربانلىقى ۋە مۇقەددەس نەرسىلەرنىڭ تۇنجى مېۋىسى.
32قولۇڭنى كەمبەغەللەرگە سۇنغىن ، بەختىڭ مۇكەممەل بولىدۇ.
33ھايات ياشايدىغان ھەر بىر كىشىنىڭ نەزىرىدە سوۋغات بار .ئۆلۈكلەر ئۇنى تۇتۇپ تۇرمايدۇ.
34يىغلايدىغانلار بىلەن بىللە بولماڭلار ، يىغلىغانلار بىلەن بىللە ماتەم قىلماڭلار.
35كېسەللەرنى يوقلاشقا ئالدىرىماڭ ، چۈنكى ئۇ سىزنى ياخشى كۆرىدۇ.
36نېمىنى قولىڭىزغا ئالسىڭىز ، ئاخىرىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ، ھەرگىز يامانلىق قىلمايسىز.

باب 8

1كۈچلۈك ئادەم بىلەن كۈرەش قىلماڭ ، بولمىسا ئۇنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالماڭ.
2باي بىلەن زىددىيەتلىك بولماڭ ، بولمىسا ئۇ سىزنى بېسىپ چۈشىدۇ ، چۈنكى ئالتۇن نۇرغۇن كىشىلەرنى ھالاك قىلدى ۋە پادىشاھلارنىڭ قەلبىنى بۇرمىلىدى.
3تىل بىلەن تولغان ئادەم بىلەن كۈرەش قىلماڭ ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئوت يېقىۋەتمەڭ.
4قوپال ئادەم بىلەن بىللە بولماڭ ، ئەجدادلىرىڭىز نومۇس قىلمىسۇن.
5گۇناھتىن يۈز ئۆرۈگەن ئادەمنى ئەيىبلىمەڭ ، ئېسىڭىزدە بولسۇنكى ، ھەممىمىز جازاغا لايىق.
6ھۆرمەتسىزلىك ئۇنىڭ قېرىغاندا ئەر ئەمەس ، ھەتتا بەزىلىرىمىز قېرىپ كەتتى.
7ئەڭ چوڭ دۈشمىنىڭنىڭ ئۆلگەنلىكىدىن خۇشال بولما ، ھەممىمىزنىڭ ئۆلىدىغانلىقىمىزنى ئۇنتۇپ قالما.
8دانالارنىڭ نۇتقىنى كۆزگە ئىلماڭ ، بەلكى ئۇلارنىڭ ماقال-تەمسىللىرى بىلەن تونۇشۇڭ ، چۈنكى ئۇلاردىن تەلىم-تەربىيەنى ئۆگىنىسىز ، ئۇلۇغ كىشىلەرگە قانداق قىلغاندا ئاسانلىقچە خىزمەت قىلىشنى ئۆگىنىسىز.
9ئاقساقاللارنىڭ سۆزىنى قولدىن بېرىپ قويماڭ ، چۈنكى ئۇلارمۇ ئاتىلىرىدىن ئۆگەندى ، ئۇلاردىن چۈشىنىشنى ئۆگىنىۋالسىز ۋە ئېھتىياجىغا ئاساسەن جاۋاب بېرەلەيسىز.

10گۇناھكارنىڭ كۆمۈرلىرىنى كۆيدۈرمەڭ ، بولمىسا ئۇنىڭ ئوتى بىلەن كۆيۈپ كەتمىسۇن.
11زەخمىلەنگۈچىنىڭ ئالدىدا ئاچچىقلىنىپ ئورنىدىن تۇرماڭ ، بولمىسا ئۇ سىزنىڭ سۆزلىرىڭىزگە پېتىپ قالىدۇ.
12ئۆزىڭىزدىن كۈچلۈك كىشىگە قەرز بەرمەڭ .ئەگەر ئۇنىڭغا قەرز بەرگەن بولسىڭىز ، ئۇنى ھېسابلاڭ ، ئەمما يۈتۈپ كەتتىڭىز.
13ئۆزىڭىزنىڭ كۈچىدىن ئۈستۈن بولماڭ ، چۈنكى كېپىل بولسىڭىز ، ئۇنى تۆلەشكە دىققەت قىلىڭ.
14سوتچى بىلەن قانۇنغا بارماڭ .چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ شەرىپىگە قاراپ ئۇنىڭغا ھۆكۈم قىلىدۇ.
15دادىل ھەمراھىڭىز بىلەن يولدا ماڭماڭ ، بولمىسا ئۇ سىزگە ئازار بولۇپ قالىدۇ ، چۈنكى ئۇ ئۆز خاھىشى بويىچە قىلىدۇ ، ئۇنىڭ ئەخمەقلىقى بىلەن ئۇنىڭ بىلەن ھالاك بولىسىز.
16غەزەپلەنگەن ئادەم بىلەن كۈرەش قىلماڭ ، ئۇنىڭ بىلەن يالغۇز جايغا بارماڭ ، چۈنكى قان ئۇنىڭ نەزىرىدە ھېچ نەرسە ئەمەس ، ياردەم بولمىغان يەردە ئۇ سىزنى ئاغدۇرىدۇ.
17ئەخمەقلەر بىلەن مەسلىھەتلەشمەڭلار .چۈنكى ئۇ نەسىھەت قىلالمايدۇ.
18ناتونۇش كىشىنىڭ ئالدىدا مەخپىي ئىش قىلماڭ .چۈنكى ، ئۇنىڭ نىمە ئېلىپ كېلىدىغانلىقىنى بىلمەيسەن.
19يۈرىكىڭنى ھەر بىر ئادەمگە ئاچما ، بولمىسا ئۇ ساڭا بۇرۇلۇش ياسىسۇن.

باب 9

1كۆكرىكىڭىزنىڭ ئايالىغا ھەسەت قىلماڭ ، ئۇنىڭغا ئۆزىڭىزگە يامان دەرس بەرمەڭ.
2جېنىڭىزنى ئاياللىرىڭىزغا قويماڭ.
3پاھىشە ئايال بىلەن كۆرۈشمەڭ ، بولمىسا ئۇنىڭ تۇزاقلىرىغا چۈشۈپ قالماڭ.
4ناخشىچى بولغان ئايالنىڭ ھەمراھىنى كۆپ ئىشلەتمەڭ ، بولمىسا ئۇنىڭ تىرىشچانلىقى بىلەن سىزنى ئالدايسىز.
5خىزمەتكارغا قارىماڭ ، ئۇنىڭدا قىممەتلىك نەرسىلەر بىلەن چۈشۈپ كەتمەڭ.
6جېنىڭىزنى پاھىشە ئاياللارغا بەرمەڭ ، مىراسلىرىڭىزنى يوقىتىپ قويماڭ.
7شەھەر كوچىلىرىدا ئەتراپىڭىزغا قارىماڭ ، ئۇنىڭ يالغۇز يېرىدە ئايلىنىپ يۈرمەڭ.
8چىرايلىق ئايالدىن كۆزىڭىزنى يىراقلاشتۇرۇڭ ، باشقىلارنىڭ گۈزەللىكىگە قارىماڭ .چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر ئاياللارنىڭ گۈزەللىكى بىلەن ئالداندى .چۈنكى ، بۇ مۇھەببەت ئوتقا ئوخشايدۇ.
9باشقا ئەرنىڭ ئايالى بىلەن ھەرگىز ئولتۇرماڭ ، ئۇنىڭ بىلەن قۇچىقىڭىزدا ئولتۇرماڭ ، پۇلىڭىزنى هاراق بىلەن بىللە خەجلىمەڭ .يۈرىكىڭىز ئۇنىڭغا مايىل بولمىسا ، ئارزۇيىڭىز بىلەن ھالاك بولۇپ قالىسىز.
10كونا دوستىڭىزنى تاشلىماڭ .چۈنكى يېڭىنى ئۇنىڭغا سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ :يېڭى دوست يېڭى شارابقا ئوخشايدۇ .ئۇ قېرىغاندا ئۇنى خۇشاللىق بىلەن ئىچىسىز.
11گۇناھكارنىڭ شان-شەرىپىگە ھەسەت قىلماڭ ، چۈنكى ئۇنىڭ زادى نىمە بولىدىغانلىقىنى بىلمەيسىز.
12تەقۋادارلار خۇشال بولىدىغان ئىشتىن خۇشال بولماڭلار .ئېسىڭىزدە بولسۇنكى ، ئۇلار قەبرىسىگە جازا بېرىلمەيدۇ.
13سېنى ئۆلتۈرەلەيدىغان ئادەمدىن يىراق قىلغىن .شۇڭا ، ئۆلۈمدىن قورقمايسەن ، ئەگەر ئۇنىڭ يېنىغا كەلسەڭ ، گۇناھ سادىر قىلماڭ ، بولمىسا ئۇ ھاياتىڭىزنى ئېلىپ كېتەلمەيدۇ .ئېسىڭىزدە بولسۇنكى ، توزاقلار ئارىسىغا كىرىپ ، شەھەرنىڭ جەڭلىرىدە ماڭىسىز.
14كۈچىڭىزنىڭ يېتىشىچە قوشنىڭىزنى پەرەز قىلىڭ ۋە دانالار بىلەن مەسلىھەتلىشىڭ.
15گېپىڭ دانالار بىلەن ۋە بارلىق ئالاقىلىرىڭلارنى ھەممىدىن ئۈستۈن خۇدانىڭ قانۇنىدا بولسۇن.
16ئىنسانلار سەن بىلەن بىللە غىزالانسۇن .شان-شەرەپلىرىڭ پەرۋەردىگاردىن قورقسۇن.
17چۈنكى ، قول ھۈنەرۋەننىڭ قولى بىلەن ماختاشقا ئەرزىيدۇ ، ئۇنىڭ سۆزى ئۈچۈن خەلقنىڭ دانا ھۆكۈمرانى.
18تىللى ناچار ئادەم ئۇنىڭ شەھىرىدە خەتەرلىك .ئۇنىڭ سۆزىدە ئالدىراش بولسا نەپرەتلىنىدۇ.

باب 10

1دانا سوتچى ئۆز خەلقىنى ئۆگىتىدۇ .ئەقىللىق ئادەمنىڭ ھۆكۈمىتى ياخشى بۇيرۇلغان.
2خەلق سوتچىسى ئۆزى بولغىنىدەك ، ئۇنىڭ ئەمەلدارلىرىمۇ شۇنداق .شەھەر باشلىقى قانداق ئادەم ، ئۇ يەردە ياشايدىغانلارنىڭ ھەممىسى شۇنداق.
3ئەقىلسىز پادشاھ ئۆز خەلقىنى ھالاك قىلىدۇ .ئەمما نوپۇزلۇق كىشىلەرنىڭ ئېھتىياتچانلىقى بىلەن شەھەردە ياشايدۇ.
4زېمىننىڭ كۈچ-قۇدرىتى پەرۋەردىگارنىڭ قولىدا بولۇپ ، ۋاقتى كەلگەندە ئۇ پايدىغا ئېرىشىدۇ.
5ئاللاھنىڭ قولىدا ئىنساننىڭ گۈللىنىشى بار .ئۇ يازغۇچىنىڭ شەرىپىگە ھۆرمەت قىلىدۇ.
6ھەر بىر خاتالىق ئۈچۈن قوشنىڭىزغا ئۆچ بولماڭ .ھەمدە زىيانلىق قىلمىشلار بىلەن ھېچ ئىش قىلماڭ.
7مەغرۇر خۇدا ۋە ئىنسان ئالدىدا نەپرەتلىنىدۇ ، ھەر ئىككىسى گۇناھكار بولىدۇ.
8ناھەق مۇئامىلىلەر ، يارىلىنىشلار ۋە بايلىقلار ئالدامچىلىق بىلەن ئېرىشكەنلىكتىن ، بۇ پادشاھلىق بىر خەلقتىن يەنە بىر خەلققە تەرجىمە قىلىنغان.
9يەر ۋە كۈل نىمە ئۈچۈن پەخىرلىنىدۇ؟ ئاچكۆز ئادەمدىنمۇ ناچار نەرسە يوق :چۈنكى بۇنداق ئادەم جېنىنى سېتىشقا ئورۇنلاشتۇرىدۇ .چۈنكى ئۇ ھايات ۋاقتىدا ئۈچەيلىرىنى تاشلايدۇ.
10دوختۇر ئۇزۇن كېسەلنى ئۈزدى .بۈگۈن ئەتە بىر پادشاھ ئۆلىدۇ.
11چۈنكى ، ئادەم ئۆلگەندە ، ئۆمىلەيدىغان نەرسىلەر ، ھايۋانلار ۋە قۇرتلارغا ۋارىسلىق قىلىدۇ.
12مەغرۇرلۇقنىڭ باشلىنىشى ، خۇدادىن يىراقلاشقاندا ، قەلبى ياراتقۇچىدىن يۈز ئۆرۈگەندە.
13چۈنكى ، مەغرۇرلۇق گۇناھنىڭ باشلىنىشى ، ئۇنىڭدا بار ئادەم يىرگىنچلىكنى تۆكتى .شۇنىڭ ئۈچۈن ، پەرۋەردىگار ئۇلارغا غەلىتە ئاپەتلەرنى ئېلىپ كەلدى ۋە ئۇلارنى پۈتۈنلەي ئاغدۇرۇپ تاشلىدى.
14پەرۋەردىگار مەغرۇر شاھزادىلەرنىڭ تەختلىرىنى تاشلاپ ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا مۇلايىملارنى تىكلىدى.
15پەرۋەردىگار مەغرۇر مىللەتلەرنىڭ يىلتىزىنى يىلتىزىدىن قومۇرۇپ ، تۆۋەندىكىلەرنى ئۇلارنىڭ ئورنىغا تىكتى.
16پەرۋەردىگار يات مىللەتلەرنى ئاغدۇرۇپ تاشلاپ ، ئۇلارنى يەرنىڭ ئۇلىغا ۋەيران قىلدى.
17ئۇ ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى ئېلىپ كەتتى ۋە ئۇلارنى ھالاك قىلدى ۋە ئۇلارنىڭ خاتىرە مۇنارىنى يەر يۈزىدىن توختىتىۋەتتى.
18ئەرلەر ئۈچۈن مەغرۇرلىنىش ئەمەس ، ياكى ئايالدىن تۇغۇلغانلارغا ئاچچىقلىنىش ئەمەس.
19پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار جەزمەن ئۇرۇق بولۇپ ، ئۇنى ھۆرمەتكە سازاۋەر ئۇسۇملۈكلەردۇر .بۇيرۇقفا خىلاپلىق قىلغانلار ئالدايدىغان ئۇرۇق.
20قېرىنداشلار ئىچىدە باشلىق ھۆرمەتكە سازاۋەر بولىدۇ .ئۇنىڭ نەزىرىدە پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلارمۇ شۇنداق.
21رەببىدىن قورقۇش ھوقۇققا ئېرىشىشتىن بۇرۇن كېلىدۇ ، ئەمما قوپاللىق ۋە مەغرۇرلۇق ئۇنى يوقىتىش.

22مەيلى باي ، ئالىيجاناب ياكى كەمبەغەل بولسۇن ، ئۇلارنىڭ شان-شەرىپى پەرۋەردىگاردىن قورقۇش.
23چۈشىنىدىغان كەمبەغەلنى خارلاش توغرا ئەمەس .گۇناھكار ئادەمنى چوڭقايتىشمۇ قۇلايلىق ئەمەس.
24ئۇلۇغ كىشلەر ، سوتچىلار ۋە كۈچلۈكلەر ھۆرمەتكە سازاۋەر بولىدۇ .ھالبۇكى ، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلاردىن ئۇلۇغ ئەمەسمۇ؟
25ئەقىللىق بەندىگە ئەركىنلىك قىلغانلار خىزمەت قىلىدۇ ، بىلىم ئىگىسى ئىسلاھ قىلىنغاندا ئاچچىقلانمايدۇ.
26سودىڭىزنى قىلماڭ .ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە ئۆزۈڭ بىلەن پەخىرلەنمە.
27جاپا تارتقان ۋە ھەممە ئىشتا مول بولغان كىشى ئۆزى بىلەن ماختىنىدىغان ۋە نان تەلەپ قىلغۇچىدىن ياخشى.
28ئوغلۇم ، مۇلايىملىق بىلەن روھىڭنى ئۇلۇغلاڭ ۋە ئۇنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىگە ھۆرمەت قىلغىن.
29ئۆز روھىغا قارشى گۇناھ قىلغاننى كىم ئاقلايدۇ؟ ئۆز ھاياتىغا ھۆرمەتسىزلىك قىلغان كىم ئۇنى ھۆرمەتلەيدۇ؟
30كەمبەغەل ئۆزىنىڭ ماھارىتى بىلەن ھۆرمەتكە سازاۋەر ، باي بولسا بايلىقى ئۈچۈن ھۆرمەتكە سازاۋەر بولىدۇ.
31نامراتلىقتا ھۆرمەتكە سازاۋەر بولغان ئادەم ، بايلىق قانچە كۆپ؟ بايلىقتىن نومۇس قىلمايدىغان ئادەم نامراتلىقتا قانچىلىك؟

باب 11

1ئەقىل تۆۋەن دەرىجىدىكى ئادەمنىڭ بېشىنى كۆتۈرۈپ ، ئۇنى ئۇلۇغ كىشلەر ئارىسىدا ئولتۇرۇشقا ئۈندەيدۇ.
2ئادەمنى گۈزەللىكى ئۈچۈن ماختىماڭ .تاشقى قىياپىتى ئۈچۈن ئىنساننى يامان كۆرمەيدۇ.
3ھەسەل ھەرىسى چىۋىنغا ئوخشاش ئاز .ئەمما ئۇنىڭ مېۋىسى تاتلىق نەرسىلەرنىڭ باشلىقى.
4كىيىم-كېچەك ۋە كىيىم-كېچەكلىرىڭىز بىلەن پەخىرلەنمەڭ ، ھۆرمەت كۈنىدە ئۆزىڭىزنى ئۈستۈن قىلماڭ ، چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ ئىشلىرى ئاجايىپ ، ئىنسانلار ئارىسىدىكى ئىشلىرى يوشۇرۇنغان.
5نۇرغۇن پادىشاھلار يەردە ئولتۇردى .ھەمدە ئەزەلدىن ئويلاپ باقمىغان بىرى تاجنى كىيگەن.
6نۇرغۇن باتۇرلار نومۇس قىلدى .ھۆرمەتكە سازاۋەر باشقا كىشىلەرنىڭ قولىغا تاپشۇرۇپ بېرىلدى.
7ھەقىقەتنى تەكشۈرۈشتىن بۇرۇن ئەيىبلىمەڭ :ئاۋۋال چۈشىنىپ ئاندىن ئەيىبلەڭ.
8سەۋەبىنى ئاڭلاشتىن بۇرۇن جاۋاب بەرمەڭ ، ئۇلارنىڭ گېپىنى ئۈزۈۋەتمەڭ.
9ئۆزىڭىزگە كۆڭۈل بۆلمەيدىغان ئىشلاردا تىرىشماڭ .گۇناھكارلار بىلەن ھۆكۈم قىلماڭلار.
10ئوغلۇم ، نۇرغۇن ئىشلارغا ئارىلاشما ، چۈنكى كۆپ ئارىلاشساڭ ، گۇناھكار بولمايسەن .ئەگەر ئۇنىڭغا ئەگەشسەڭ ، ئېرىشەلمەيسەن ، قېچىپ قۇتۇلالمايسەن.
11جاپا چېكىدىغان ، ئازابلايدىغان ، ئالدىراقسانلىق قىلىدىغان ۋە ئارقىدا قالغان بىرى بار.
12يەنە كېلىپ ئاستا ، ياردەمگە موھتاج ، ئىبھتىياجلىق ۋە نامراتلىققا تولغان يەنە بىرى بار .لېكىن ، پەرۋەردىگارنىڭ كۆزى ئۇنىڭغا ياخشىلىق بىلەن قارىدى ۋە ئۇنى تۆۋەن ئۆيىدىن ئورۇنلاشتۇردى.
13ئازابتىن بېشىنى كۆتۈردى .ئۇنى كۆرگەن نۇرغۇن كىشلەر ئۇنىڭغا ھەيران قالدى.
14گۈللىنىش ۋە ئوڭۇشسىزلىق ، ھايات-ماماتلىق ، نامراتلىق ۋە بايلىق رەببىمىزدىن كېلىدۇ.
15ھېكمەت ، بىلىم ۋە تەۋرات قانۇنىنى چۈشىنىش پەرۋەردىگاردىندۇر.
16گۇناھكارلار بىلەن خاتالىق ۋە قاراڭغۇلۇق باشلاندى ، ئۇنىڭدا شان-شەرەپ كەلتۈرگەنلەر بىلەن يامانلىق قېرىپ كېتىدۇ.
17رەببىمىزنىڭ سوۋغىسى تەقۋادارلار بىلەن بىللە بولىدۇ ، ئۇنىڭ ئىلتىپاتى مەڭگۈ گۈللىنىش ئېلىپ كېلىدۇ.
18بۇ يەردە ئۇنىڭ ئاگاھلاندۇرۇشى ۋە قىسىشى بىلەن بېيىغان ، بۇ ئۇنىڭ ئەجرىنىڭ بىر قىسمى:
19ئۇ» :مەن ئارام تاپتىم ، ھازىر ماللىرىمنى دائىم يەيمەن «دېدى .ۋەھالەنكى ، ئۇ ئۆزىگە قانداق ۋاقىتنىڭ كېلىدىغانلىقىنى ۋە بۇ نەرسىلەرنى باشقىلارغا تاشلاپ ، ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ.
20ئەھدىڭىزدە چىڭ تۇرۇڭ ، ئۇنىڭدا سۆزلەڭ ، خىزمىتىڭىزدە موم بولۇڭ.
21گۇناھكارلارنىڭ ئىشلىرىغا ھەيران قالماڭ .ئەمما رەببىمىزگە تەۋەككۈل قىلىڭ ۋە ئەمگىكىڭىزدە تۇرۇڭ ، چۈنكى تۇيۇقسىز بىر كەمبەغەلنى باي قىلىش پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە ئاسان ئىش.
22پەرۋەردىگارنىڭ بەرىكىتى تەقۋادارلارنىڭ ئەجرىدە بولۇپ ، تۇيۇقسىز ئۇنىڭ بەرىكىتىنى گۈللەندۈرىدۇ.
23دېمەڭ ، مېنىڭ مۇلازىمىتىمنىڭ پايدىسى نېمە؟ بۇنىڭدىن كېيىن قانداق ياخشى نەرسىلىرىم بار؟
24يەنە» :مەندە يېتەرلىك ، نۇرغۇن نەرسىلىرىم بار ، بۇنىڭدىن كېيىن قانداق يامانلىقىم بار؟ «دېمەڭ.
25گۈللىنىش كۈنى ئازاب-ئوقۇبەتنى ئۇنتۇپ قالىدۇ ، ئازاب-ئوقۇبەت كۈنىدە گۈللىنىشنى ئەسلەش بولمايدۇ.
26چۈنكى ، ئۆلۈم كۈنىدە ئىنساننى ئۇنىڭ يولى بويىچە مۇكاپاتلاش ئاسان ئىش.
27بىر سائەتنىڭ ئازابى ئىنساننى خۇشاللىقنى ئۇنتۇپ قالىدۇ ، ئاخىرىدا ئۇنىڭ ئەمەللىرى بايقايدۇ.
28ئۇ ئۆلۈشتىن ئىلگىرى ھېچكىم بەختلىك ئەمەس دەپ ھۆكۈم قىلماڭ ، چۈنكى ئادەم بالىلىرىدا تونۇلىدۇ.
29ھەممە ئادەمنى ئۆيىڭىزگە ئېلىپ كىرمەڭ ، چۈنكى ئالدامچىنىڭ نۇرغۇن پويىزلىرى بار.
30خۇددى قەپەسكە ئېلىنغان ۋە قەپەزدە ساقلانغانغا ئوخشاش ، مەغرۇرلارنىڭ قەلبىمۇ شۇنداق .جاسۇسقا ئوخشاش ، ئۇ سىزنىڭ يىقىلىشىڭىزنى كۆزىتىدۇ.
31چۈنكى ئۇ ساقلاپ تۇرۇپ ياخشىلىقنى يامانلىققا ئايلاندۇرىدۇ ، لايىق ماختاشلار سىزنى ئەيىبلەيدۇ.
32ئوت يالقۇنىدىن بىر دۆۋە كۆمۈر يېقىلدى ، گۇناھكار ئادەم قان ساقلايدۇ.
33يامان ئادەمدىن ئېھتىيات قىلىڭلار ، چۈنكى ئۇ يامانلىق قىلىدۇ .بولمىسا ئۇ ساڭا مەڭگۈلۈك پاچاق ئېلىپ كەلمىسۇن.
34ناتونۇش ئادەمنى ئۆيىڭىزگە قوبۇل قىلىڭ ، ئۇ سىزنى ئاۋارە قىلىدۇ ۋە سىزنى ئۆزۈڭدىن قايتۇرىدۇ.

باب 12

1ياخشى قىلغىنىڭدا ، كىمگە قىلغانلىقىڭنى بىلسەن .شۇڭا قىلغان پايدىلىرىڭىزغا شۈكۈر ئېيتىسىز.
2تەقۋادار ئادەمگە ياخشىلىق قىلغىن ، بۇنىڭ بىلەن ساۋاب تاپىسەن .ئەگەر ئۇ ئۇنىڭدىن بولمىسا ، ھەممىدىن ئۈستۈندۇر.
3ھەمىشە يامانلىق بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئادەمگە ، سەدىقە بەرمىگەن كىشىگە ياخشىلىق بولمايدۇ.
4تەقۋادار كىشىگە بېرىڭ ، گۇناھكارغا ياردەم قىلماڭ.
5كەمبەغەللەرگە ياخشىلىق قىل ، لېكىن تەقۋادارلارغا بەرمەڭ ، ناننى تۇتۇپ ، ئۇنىڭغا بەرمەڭ ، بولمىسا ئۇ سىزنى باشقۇرىدۇ .ئۇنىڭغا قىلدى.
6چۈنكى ھەممىگە قادىر خۇدا گۇناھكارلارنى يامان كۆرىدۇ ، خۇداسىزلارنىڭ ئىنتىقامىنى ئالىدۇ ۋە ئۇلارنى جازانىڭ كۈچلۈك كۈنىدىن ساقلايدۇ.
7ياخشىلىققا بېرىڭ ، گۇناھكارغا ياردەم قىلماڭ.

8دوستنى گۈللىنىشتە بىلگىلى بولمايدۇ :دۈشمەننى قىيىنچىلىقتا يوشۇرغىلى بولمايدۇ.
9ئىنساننىڭ گۈللىنىشىدە دۈشمەنلەر قايغۇغا چۈشىدۇ ، ئەمما ئۇنىڭ قىيىنچىلىقلىرىدا ھەتتا بىر دوستىمۇ ئايرىلىدۇ.
10دۈشمىنىڭغا ھەرگىز ئىشەنمەڭ ، چۈنكى تۆمۈر خۇددى داتلىشىپ كەتكەندەك ، ئۇنىڭ رەزىللىكىمۇ شۇنداق.
11گەرچە ئۇ ئۆزىنى كەمتەرلىك بىلەن ئېگىلىپ ماڭسىمۇ ، لېكىن ئۇنىڭغا دىققەت قىلىڭ ۋە ئۇنىڭدىن ئېھتىيات قىلىڭ ، ئۇنىڭغا كۆزەينەكنى سۈرتكەندەك بولسىز ، ئۇنىڭ داتلىرىنىڭ پۈتۈنلەي يوقىتىلمىغانلىقىنى بىلىسىز.
12ئۇ سېنى ئاغدۇرۇپ تاشلىسا ، سېنىڭ ئورنۇڭدا تۇرمىسۇن .ئۇ سىزنىڭ ئوڭ قولىڭىزدا ئولتۇرمىسۇن ، بولمىسا ئۇ سىزنىڭ ئورنىڭىزنى ئالماقچى بولىدۇ ، ئەڭ ئاخىرىدا مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ۋە ئۇنىڭ بىلەن ئۆرۈلۈپ كېتىسىز.
13يىلان چېقىۋالغان جەلپكار ياكى يېقىن ياۋايى ھايۋانلارغا يېقىنلاشقانلارغا كىم رەھىم قىلىدۇ؟
14ئۇنداقتا ، گۇناھكارنىڭ يېنىغا بېرىپ ، گۇناھلىرى بىلەن ئۇنىڭ بىلەن ناپاك بولغان كىشى كىمگە رەھىم قىلىدۇ؟
15ئۇ سىز بىلەن بىر مەزگىل بىللە تۇرىدۇ ، ئەمما يىقىلىشقا باشلىسىڭىز ، ئۇ توختاپ قالمايدۇ.
16دۈشمەن لەۋلىرى بىلەن تاتلىق سۆزلەيدۇ ، ئەمما قەلبىدە سېنى قانداق قىلىپ ئورەككە تاشلاشنى خىيال قىلىدۇ :ئۇ كۆزلىرى بىلەن يىغلايدۇ ، ئەمما پۇرسەت تاپسا ، قاندىن رازى بولمايدۇ.
17ئەگەر سىلەرگە قىيىنچىلىق كەلسە ، ئالدى بىلەن ئۇنى شۇ يەردىن تاپالايسىلەر .گەرچە ئۇ سىزگە ياردەم قىلغاندەك قىلسىمۇ ، لېكىن ئۇ سىزنى بۇزىدۇ.
18ئۇ بېشىنى لىڭشىتىپ ، چاۋاك چېلىپ ، كۆپ پىچىرلايدۇ ۋە چىرايىنى ئۆزگەرتىدۇ.

باب 13

1مەيداننى تۇتقان كىشى ناپاك بولىدۇ .مەغرۇر ئادەم بىلەن شېرىك بولسا ، ئۇنىڭغا ئوخشاش بولىدۇ.
2ياشاۋاتقان چېغىڭىزدا ئۆز كۈچىڭىزدىن ئۈستۈن بولماڭ .ھەمدە ئۆزىڭىزدىن كۈچلۈك ۋە بايلاردىن شېرىك بولماڭ :چەينەك بىلەن توپا قازاننى قانداقمۇ بىرلىككە كەلتۈرىسىز؟ چۈنكى بىرى يەنە بىرىگە ئۇرۇلسا ، بۇزۇلىدۇ.
3باي ئادەم زۇلۇم قىلدى ، شۇنداقتىمۇ ئۇ ئۇنىڭغا تەھدىد قىلدى :كەمبەغەللەر زۇلۇمغا ئۇچرىدى ، ئۇمۇ ئۆتۈنۈشى كېرەك.
4ئەگەر ئۇنىڭ پايدىسى ئۈچۈن بولساڭ ، ئۇ سېنى ئىشلىتىدۇ ، ئەمما ھېچنېمەڭ بولمىسا ، ئۇ سېنى تاشلايدۇ.
5ئەگەر سىزدە بىرەر نەرسە بولسا ، ئۇ سىز بىلەن بىللە ياشايدۇ .ھەئە ، ئۇ سىزنى يالىڭاچ قىلىدۇ ۋە ئۇنىڭغا پۇشايمان قىلمايدۇ.
6ئەگەر ئۇ ساڭا موھتاج بولسا ، ئۇ سېنى ئالدايدۇ ، كۈلۈمسىرەپ ، سېنى ئۈمىد قىلىدۇ .ئۇ سىزگە ئادىل سۆزلەيدۇ ۋە» :نېمىگە ئېھتىياجلىق؟
7ئۇ سېنى گۆشلىرى بىلەن نومۇس قىلىدۇ ، تاكى سېنى ئىككى قېتىم ياكى ئۈچ قېتىم قۇرۇتمىغۇچە ، ئاخىرىدا ئۇ سېنى مەسخىرە قىلىدۇ ، سېنى كۆرسە ، سېنى تاشلاپ ، بېشىنى ساڭگىلىتىدۇ.
8ئالدىنىپ قالماڭ ، خۇشاللىقىڭىزغا چۈشۈپ قالماڭ.
9ئەگەر سىز كۈچلۈك ئادەمدىن تەكلىپ قىلىنسىڭىز ، ئۆزىڭىزنى چېكىندۈرۈڭ ، شۇنچە كۆپ سىزنى تەكلىپ قىلىدۇ.
10ئۇنىڭغا تەگمەڭ ، بولمىسا قايتىپ كېلىڭ .ئۇنتۇلمىسۇن دەپ يىراق تۇرماڭ.
11ئۇنىڭ بىلەن باراۋەر بولۇپ قالماسلىقتا تەسىر قىلغىن ، ئۇنىڭ نۇرغۇن سۆزىگە ئىشەنمەڭ ، چۈنكى ئۇ نۇرغۇن ئالاقە ئارقىلىق سېنى سىنايدۇ ، ساڭا كۈلۈمسىرەپ تۇرۇپ سىرىڭدىن چىقىدۇ.
12لېكىن ئۇ رەھىمسىزلەرچە سېنىڭ سۆزلىرىڭنى ئوتتۇرىغا قويىدۇ ، ساڭا زىيانكەشلىك قىلىش ۋە زىندانغا تاشلاشقا پېتىنالمايدۇ.
13دىققەت قىلىڭ ۋە دىققەت قىلىڭ ، چۈنكى سەن ئاغدۇرۇلۇش خەۋپىدە كېتىۋاتىسەن ، بۇلارنى ئاڭلىغان چېغىڭدا ئۇخلا.
14رەببىڭنى پۈتۈن ھاياتىڭنى سۆيگىن ۋە ئۇنى قۇتۇلدۇرۇڭلار.
15ھەر بىر ھايۋان ئۆزىگە ئوخشاش ياخشى كۆرىدۇ ، ھەر بىر ئادەم قوشنىسىنى ياخشى كۆرىدۇ.
16بارلىق گۆشلەر ماس ھالدا ماسلىشىدۇ ، ئىنسانمۇ ئۇنىڭغا ئوخشاش چاپلىشىدۇ.
17بۆرىنىڭ قوزىلار بىلەن قانداق مۇناسىۋىتى بار؟ شۇڭا گۇناھكار تەقۋادارلار بىلەن بىللە.
18شىپا بىلەن ئىت ئوتتۇرىسىدا قانداق كېلىشىم بار؟ بايلار بىلەن نامراتلار ئوتتۇرىسىدا قانداق تىنچلىق بار؟
19ياۋا ئېشەك چۆلدىكى شىرنىڭ ئولجىسى بولغىنىدەك ، بايلار كەمبەغەللەرنى يەيدۇ.
20مەغرۇرلار كەمتەرلىكنى ئۆچ كۆرىدىغاندەك ، بايلار كەمبەغەللەرنى ئۆچ كۆرىدۇ.
21يىقىلىشقا باشلىغان بىر باي دوستىنى تۇتۇۋالىدۇ ، ئەمما بىر كەمبەغەلنى دوستلىرى قوغلاپ چىقىرىدۇ.
22بىر باي يىقىلغاندا ، ئۇنىڭ نۇرغۇن ياردەمچىلىرى بار :ئۇ سۆزلىمەيدىغان گەپلەرنى قىلىدۇ ، شۇنداقتىمۇ كىشىلەر ئۇنى ئاقلايدۇ :كەمبەغەل تېيىلىپ كەتتى ، شۇنداقتىمۇ ئۇلار ئۇنى ئەيىبلىدى .ئۇ ئاقىلانە سۆزلىدى ، ھەمدە ئورنى بولالمىدى.
23بىر باي سۆزلىسە ، ھەر بىر ئادەم ئۇنىڭ تىلىنى تۇتىۋالىدۇ ، قارىسا ، ئۇ نېمە دېسە ، ئۇنى بۇلۇتقا مەدھىيىلەيدۇ ، ئەمما كەمبەغەل سۆزلىسە ، ئۇلار» :بۇ كىم؟ ئەگەر ئۇ يىقىلىپ كەتسە ، ئۇلار ئۇنى ئاغدۇرۇشقا ياردەم بېرىدۇ.
24گۇناھ يوق كىشىگە بېيىش ياخشى ، نامراتلارنىڭ ئاغزىدا نامراتلىق يامان.
25ئىنساننىڭ قەلبى مەيلى ياخشى ياكى يامان بولسۇن ، چىرايىنى ئۆزگەرتىدۇ ، خۇشال قەلب خۇش چىراي قىلىدۇ.
26خۇشخۇي چىراي گۈللىنىشنىڭ قەلبىنىڭ بەلگىسى .تەمسىللەردىن تېپىش ئەقلىنىڭ ھارغىن ئەمگىكى.

باب 14

1ئاغزىدىن سىيرىلمىغان ۋە نۇرغۇن گۇناھلار بىلەن ئەيىبلەنمىگەن ئادەم نەقەدەر بەختلىك!
2ۋىجدانى ئۇنى ئەيىبلىمىگەن ۋە رەببىگە بولغان ئۈمىدىدىن چۈشۈپ كەتمىگەن كىشى نەقەدەر بەختلىك!
3بايلار نىگار ئۈچۈن چىرايلىق ئەمەس :ھەسەتخور ئادەم پۇل بىلەن نېمە قىلىشى كېرەك؟
4ئۆز جېنىنى ئالداش بىلەن يىغلىغان كىشى باشقىلار ئۈچۈن توپلايدۇ ، ئۇ ماللىرىنى قالايمىقان خەجلەيدۇ.
5ئۆزىگە يامانلىق قىلغان كىشى كىمگە ياخشى بولىدۇ؟ ئۇ ماللىرىدىن ھۇزۇرلانمايدۇ.
6ئۆزىگە ھەسەت قىلىدىغانلاردىن ناچار ئادەم يوق .بۇ ئۇنىڭ رەزىللىكىنىڭ ئىنكاسى.
7ئەگەر ئۇ ياخشىلىق قىلسا ، ئۇنى خالىمايدۇ .ئاخىرىدا ئۇ ئۆزىنىڭ رەزىللىكىنى ئېلان قىلىدۇ.
8ھەسەتخور ئادەمنىڭ كۆزى يامان .ئۇ يۈزلىرىنى قايرىپ قويۇپ ، كىشىلەرنى يامان كۆرىدۇ.
9ئاچكۆز ئادەمنىڭ كۆزى ئۇنىڭ نېسىۋىسىدىن رازى ئەمەس .پاسىقلارنىڭ گۇناھلىرى ئۇنىڭ روھىنى قۇرۇتىدۇ.
10يامان كۆز ئۇنىڭ نانلىرىغا ھەۋەس قىلىدۇ ، ئۇ داستىخاندا نىگار.
11ئوغلۇم ، ئۆز قابىلىيىتىڭ بويىچە ئۆزۈڭگە ياخشىلىق قىل ، پەرۋەردىگارغا تېگىشلىك قۇربانلىقنى بەرگىن.
12ئېسىڭىزدە بولسۇنكى ، ئۆلۈم ئۇزۇنغا بارمايدۇ ، قەبرە ئەھدىسى سىزگە كۆرسىتىلمەيدۇ.

13ئۆلۈشتىن ئىلگىرى دوستىڭىزغا ياخشىلىق قىلىڭ ، ئىقتىدارىڭىزغا ئاساسەن قولىڭىزنى سوزۇپ ئۇنىڭغا بېرىڭ.
14ياخشى كۈننى ئالدىماڭ ، ياخشى ئارزۇنىڭ بىر قىسمى سىزدىن ئېشىپ كەتمىسۇن.
15جاپا-مۇشەققەتلىرىڭىزنى باشقىلارغا تاشلاپ قويامسىز؟ سېنىڭ ئەمگىكىڭنى بۆلۈش كېرەكمۇ؟
16جېنىڭنى بېرىڭ ، ئېلىڭ ۋە مۇقەددەس قىلىڭ .چۈنكى قەبرىدىن غىزالىنىش يوق.
17بارلىق گۆشلەر كىيىمدەك قېرىپ كەتتى ، چۈنكى ئەھدە باشتىن-ئاخىر» :سەن ئۆلىسەن.
18قېلىن دەرەختىكى يېشىل يوپۇرماقلارغا ئوخشاش ، بەزىلىرى يىقىلىدۇ ، بەزىلىرى ئۆسىدۇ .گۆش ۋە قاننىڭ ئەۋلادلىرىمۇ شۇنداق ، بىرى ئاخىرلىشىدۇ ، يەنە بىرى تۇغۇلىدۇ.
19ھەر بىر ئىش چىرىپ ، يوقىتىلىدۇ ، ئۇنىڭ ئىشچىسى بىللە ماڭىدۇ.
20ئەقىل-پاراسەتتە ياخشى ئىشلارنى ئويلايدىغان ۋە چۈشىنىشى بىلەن مۇقەددەس ئىشلارنى ئويلايدىغان ئادەم نەقەدەر بەختلىك!
21ئۇنىڭ يولىنى قەلبىدە ئويلىغان كىشى ئۇنىڭ سىرىنى چۈشىنىدۇ.
22ئۇنىڭ كەينىدىن مېڭىڭ ، ئۇنىڭ يولىدا ساقلاپ تۇرۇڭ.
23ئۇنىڭ دېرىزىسىدە روھانىيلىق قىلغان كىشىمۇ ئۇنىڭ ئىشىكىنى ئاڭلايدۇ.
24ئۆيىنىڭ يېنىدا تۇرغان كىشى تاملىرىغا بىر مىخ باغلايدۇ.
25ئۇ چېدىرىنى ئۇنىڭغا يېقىنلاشتۇرىدۇ ۋە ياخشى نەرسىلەر بار ياتاقتا تۇرىدۇ.
26ئۇ بالىلىرىنى پاناھلىنىش ئورنىنىڭ ئاستىغا قويىدۇ ۋە شاخلىرىنىڭ ئاستىدا قويىدۇ.
27ئۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىسسىقتىن قاپلىنىدۇ ۋە ئۇنىڭ شان-شەرىپىدە ياشايدۇ.

باب 15

1پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغان كىشى ياخشىلىق قىلىدۇ ، تەۋرات قانۇنىنى بىلىدىغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.
2ئانا بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈپ ، ئۇنى قىز بىلەن توي قىلغان خوتۇن سۈپىتىدە قوبۇل قىلىدۇ.
3ئۇ چۈشىنىش نانلىرى بىلەن ئۇنى بېقىپ ، ئۇنىڭغا ئىچىدىغان ئەقىل-پاراسەت سۈيى بېرىدۇ.
4ئۇ ئۇنىڭ ئۈستىدە قالىدۇ ۋە تەۋرەنمەيدۇ .ھەمدە ئۇنىڭغا تايىنىدۇ ، خىجىل بولمايدۇ.
5ئۇ ئۇنى قوشنىلىرىدىن ئۈستۈن قىلىدۇ ، جامائەت ئارىسىدا ئېغىز ئاچتى.
6ئۇ خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق تاجىغا ئېرىشىدۇ ۋە ئۇ ئۇنى مەڭگۈلۈك ئىسىمغا ۋارىسلىق قىلىدۇ.
7لېكىن ئەخمەق كىشىلەر ئۇنىڭغا يېتەلمەيدۇ ، گۇناھكارلار ئۇنى كۆرمەيدۇ.
8چۈنكى ئۇ مەغرۇرلىنىشتىن يىراق ، يالغانچى ئەرلەر ئۇنى ئەسلىيەلمەيدۇ.
9مەدھىيە گۇناھكارنىڭ ئاغزىدا ئەمەس ، چۈنكى ئۇ رەببىمىز تەرىپىدىن ئەۋەتىلمىگەن.
10چۈنكى مەدھىيە ھېكمەت بىلەن ئېيتىلىدۇ ، پەرۋەردىگار ئۇنى گۈللەندۈرىدۇ.
11ئېيتماڭكى ، مەن رەببىم ئارقىلىق يىقىلدىم ، چۈنكى ئۇ ئۆچ كۆرىدىغان ئىشلارنى قىلماسلىقىڭ كېرەك.
12ئېيتماڭ ، ئۇ مېنى خاتا قىلدى ، چۈنكى ئۇ گۇناھكارنىڭ ھاجىتى يوق.
13پەرۋەردىگار بارلىق يىرگىنچلىك ئىشلارنى يامان كۆرىدۇ .خۇدادىن قورقىدىغانلار ئۇنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
14ئۇ ئىنساننى باشتىن-ئاخىر ياراتتى ۋە ئۇنى نەسىھىتىنىڭ قولىغا قويدى.
15ئەگەر خالىساڭ ، ئەمرلەرگە ئەمەل قىلىپ ، ساداقەتمەنلىك بىلەن ئەمەل قىلغىن.
16ئۇ سېنىڭ ئالدىڭغا ئوت ۋە سۇ قويدى .خالىغىنىڭغا قولۇڭنى ئۇزات.
17ئىنسان ھايات ۋە ئۆلۈم ئالدىدا .ئۇنى ياقتۇرسا ، ئۇنىڭغا بېرىلىدۇ.
18چۈنكى ، پەرۋەردىگارنىڭ ئەقىل-پاراستى ئۇلۇغ ، ھەممىگە قادىردۇر ، ھەممىنى كۆرۈپ تۇرىدۇ.
19ئۇنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭدىن قورقىدىغانلارغا قارىدى ، ئۇ ئىنسانلارنىڭ ھەربىر ئىشىنى بىلىدۇ.
20ئۇ ھېچكىمگە يامانلىق قىلىشقا بۇيرۇمىدى ، شۇنداقلا ھېچكىمگە گۇناھ قىلىشقا ئىجازەت بەرمىدى.

باب 16

1پايدا ئالمايدىغان نۇرغۇن بالىلارنى ئارزۇ قىلماڭ ، خۇداسىز ئوغۇللاردىن خۇشال بولماڭ.
2گەرچە ئۇلار كۆپىيىپ كەتسە ، ئۇلاردا خۇشال بولماڭلار ، پەقەت پەرۋەردىگاردىن قورقۇش ئۇلار بىلەن بىللە.
3ئۇلارنىڭ ھاياتىغا ئىشەنمەڭ ، ئۇلارنىڭ توپىغا ھۆرمەت قىلماڭلار ، چۈنكى ئادىل مىڭدىن ياخشى .خۇداسىزلارغا قارىغاندا ، بالىسىز ئۆلۈش ئەۋزەل.
4چۈنكى چۈشىنىدىغان ئادەم بىلەن شەھەر تولۇقلىنىدۇ ، لېكىن رەزىللەرنىڭ تۇغقانلىرى تېزلا ۋەيران بولىدۇ.
5بۇنداق نۇرغۇن نەرسىلەرنى كۆزۈم بىلەن كۆردۈم ، قۇلىقىم بۇلاردىنمۇ چوڭ ئىشلارنى ئاڭلىدى.
6تەقۋادارلار جامائەتچىلىكىدە ئوت يېقىلىدۇ .ئىسيانكار مىللەتتە غەزەپكە ئوت كەتتى.
7ئۇ ئەخمەقلىقى بىلەن يىقىلىپ كەتكەن كونا كاتتىباشلارغا تىنىچلانمىدى.
8ئۇ لۇت تۇرغان جاينىمۇ ئايىمىدى ، بەلكى ئۇلارنىڭ ئېيتىخارلىقى ئۈچۈن ئۇلارنى ئۆچ كۆردى.
9ئۇ گۇناھلىرى تۈپەيلىدىن ئېلىپ كېتىلگەن ھالاك بولغان كىشىلەرگە رەھىم قىلمىدى.
10ئۇلارنىڭ قەلبىنىڭ قاتتىقلىقى بىلەن يىغىلغان ئالتە يۈز مىڭ پىيادە.
11ئەگەر كىشىلەر ئارىسىدا بىرسى قاتتىق بولۇپ كەتسە ، ئۇ جازاسىز قېچىپ كەتسە ھەيران قالارلىق بولىدۇ ، چۈنكى رەھىم ۋە غەزەپ ئۇنىڭ بىلەن بىللە .ئۇ كەچۈرۈم قىلىشقا ۋە نارازىلىقنى تۆكۈشكە قادىر.
12ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتى ئۇلۇغ بولغىنىدەك ، ئۇنىمۇ تۈزىتىش كېرەك .ئۇ ئىنساننى ئۆزىنىڭ ئەمگىكىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىدۇ
13گۇناھكار غەنىيمەتلىرى بىلەن قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ ، تەقۋادارلارنىڭ سەۋر-تاقىتى ئۈمىدسىزلەنمەيدۇ.
14ھەر بىر شەپقەتلىك ئىش ئۈچۈن يول ئېچىڭ ، چۈنكى ھەر بىر ئادەم ئۆزىنىڭ ئەمگىكىگە ئاساسەن تاپالايدۇ.
15پەرۋەردىگار فىرئەۋننى تونۇماسلىقى ئۈچۈن ، ئۇنىڭ كۈچلۈك ئەسەرلىرىنىڭ دۇنياغا تونۇلۇشى ئۈچۈن قاتتىق قىلدى.
16ئۇنىڭ رەھمىتى ھەر بىر مەخلۇققا ئايان .ئۇ ئۆزىنىڭ نۇرىنى قاراڭغۇلۇقتىن قەتئىيلىك بىلەن ئايرىدى.
17ئېيتقىنكى ، مەن رەببىمدىن ئۆزۈمنى يوشۇرىمەن ، مېنى يۇقىرىدىن ئەسلەيدىغانلار بارمۇ؟ شۇنچە كۆپ كىشىلەر ئارىسىدا مېنى ئەسلىيەلمەيمەن :چۈنكى بۇنداق چەكسىز مەخلۇقلار ئىچىدە مېنىڭ روھىم نېمە؟
18مانا ، ئۇ زىيارەت قىلغاندا ، ئاسمان ، ئاسمان ، چوڭقۇر ، زېمىن ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق نەرسىلەر يۆتكىلىدۇ.
19پەرۋەردىگار ئۇلارغا قارىغىنىدا ، تاغلار ۋە يەرنىڭ ئۇلى تىترەپ تىترەپ كەتتى.

20ھېچكىم بۇ ئىشلارنى لايىق ئويلاپ يېتەلمەيدۇ ، ئۇنىڭ يولىنى كىم تەسەۋۋۇر قىلالايدۇ؟
21ئۇ ھېچكىم كۆرەلمەيدىغان بوران-چاپقۇن ، چۈنكى ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ كۆپىنچىسى يوشۇرۇنغان.
22ئۇنىڭ ئادالەت ئەسەرلىرىنى كىم ئېلان قىلالايدۇ؟ ياكى ئۇلارغا كىم بەرداشلىق بېرەلەيدۇ؟ چۈنكى ئۇنىڭ ئەھدىسى يىراق ، ھەممە ئىشنىڭ سىنىقى ئاخىرلاشتى.
23چۈشىنىشنى خالايدىغان ئادەم بىھۇدە ئىشلارنى ئويلايدۇ ، خاتالاشقان ئەخمەق ئادەم ئەخمەقلىقنى خىيال قىلىدۇ.
24ئوغلۇم ، مېنىڭ گېپىمنى ئاڭلا ، بىلىم ئۆگىنىپ ، سۆزلىرىمنى قەلبىڭ بىلەن خاتىرىلە.
25مەن تەلىماتنى ئېغىرلىق بىلەن كۆرسىتىپ ، ئۇنىڭ بىلىمىنى ئېنىق بايان قىلىمەن.
26پەرۋەردىگارنىڭ خىزمىتى باشتىن-ئاخىر ھۆكۈمدە بولىدۇ.
27ئۇ ئەسرىنى مەڭگۈلۈك زىننەتلىدى ، ئۇنىڭ قولىدا ئەۋلادمۇ ئەۋلاد ئۇلارنىڭ باشلىقلىرى :ئۇلار نە ئەمگەك قىلمايدۇ ، چارچىمايدۇ ، شۇنداقلا خىزمىتىدىن توختاپ قالمايدۇ.
28ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى باشقىلارغا توسقۇنلۇق قىلمايدۇ ، ئۇلار ھەرگىز ئۇنىڭ سۆزىگە بويسۇنمايدۇ.
29شۇنىڭدىن كېيىن ، پەرۋەردىگار يەر يۈزىگە قارىدى ۋە ئۇنى نېمەتلىرى بىلەن تولدۇردى.
30ئۇ ھەر خىل جانلىقلار بىلەن ئۇنىڭ يۈزىنى ياپتى .ئۇلار يەنە ئۇنىڭغا قايتىپ كېلىدۇ.

باب 17

1پەرۋەردىگار يەر يۈزىدىكى ئىنساننى ياراتتى ۋە ئۇنى قايتا ئۇنىڭغا ئايلاندۇردى.
2ئۇ ئۇلارغا بىر نەچچە كۈن ، قىسقا ۋاقىت ۋە ئۇنىڭدىكى نەرسىلەرگە كۈچ-قۇۋۋەت بەردى.
3ئۇلارغا كۈچ-قۇۋۋەت ئاتا قىلدى ۋە ئۇلارنى ئۆزىنىڭ سۈرىتى بويىچە ياراتتى.
4ئىنساندىن قورقۇشنى پۈتۈن ئىنسانلارغا يۈكلەپ ، ئۇنىڭغا ھايۋانلار ۋە قۇشلارغا ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
5ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ بەش مەشغۇلاتىنى قوبۇل قىلدى ، ئالتىنچى ئورۇندا ئۇلارغا چۈشەنچە بەردى ، يەتتىنچى نۇتقىدا بولسا ، بۇ سۆزلەرنىڭ تەرجىمانى.
6مەسلىھەت ، بىر تىل ، كۆز ، قۇلاق ۋە يۈرەك ئۇلارنى چۈشىنىشكە بەردى.
7ئۇ ئۇلارنى چۈشىنىش بىلىملىرى بىلەن تولدۇردى ۋە ئۇلارغا ياخشىلىق ۋە يامانلىقنى كۆرسەتتى.
8ئۇ ئۇلارنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ ئۇلۇغلۇقىنى نامايان قىلسۇن دەپ ، ئۇلارنىڭ قەلبىگە كۆز تىكتى.
9ئۇ ئۆزىنىڭ ئاجايىپ ئىش-ئىزلىرى بىلەن ئۇلارنى مەڭگۈ شان-شەرەپكە ئېرىشتۈردى.
10تاللانغانلار ئۇنىڭ مۇقەددەس نامىنى مەدھىيىلەيدۇ.
11بۇلاردىن باشقا ، ئۇلارغا بىلىم ۋە مىراس ئۈچۈن ھاياتلىق قانۇنى بەردى.
12ئۇ ئۇلار بىلەن مەڭگۈلۈك ئەھدە تۈزدى ۋە ئۇلارغا ھۆكۈملىرىنى كۆرسەتتى.
13ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭ شان-شەرىپىنىڭ ئۇلۇغلۇقىنى كۆردى ، قۇلاقلىرى ئۇنىڭ شانلىق ئاۋازىنى ئاڭلىدى.
14ھەزرىتى ئەيسا ئۇلارغا - :بارلىق يامانلىقتىن ساقلىنىڭلار .ئۇ ھەر بىر كىشىگە قوشنىسىغا بۇيرۇق بەردى.
15ئۇلارنىڭ يوللىرى ئۇنىڭ ئالدىدا بولۇپ ، كۆزلىرىدىن يوشۇرۇلمايدۇ.
16ھەر بىر ئادەم كىچىكىدىن باشلاپلا يامانلىققا بېرىلىدۇ .شۇنداقلا ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن تاشتەك گۆشلۈك قەلبلەرنى ياسىيالمىدى.
17چۈنكى ، پۈتۈن دۇنيادىكى مىللەتلەرنى بۆلۈشتە ، ئۇ ھەر بىر خەلق ئۈستىدىن ھۆكۈمرانلىق قىلدى .ئەمما ئىسرائىلىيە پەرۋەردىگارنىڭ نېسىۋىسى:
18ئۇ تۇنجى ئوغلى بولغاچقا ، ئىنتىزام بىلەن ئوزۇقلىنىدۇ ۋە ئۇنىڭغا مۇھەببەت نۇرى ئاتا قىلىش ئۇنى تاشلىمايدۇ.
19شۇنىڭ ئۈچۈن ، ئۇلارنىڭ بارلىق ئىشلىرى ئۇنىڭ ئالدىدىكى قۇياشقا ئوخشايدۇ.
20ئۇلارنىڭ يامان ئىشلىرىنىڭ ھېچقايسىسى ئۇنىڭدىن يوشۇرۇلمىدى ، ئەمما ئۇلارنىڭ بارلىق گۇناھلىرى پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا
21پەرۋەردىگار رەھىم-شەپقەتلىك بولۇپ ، ئۇنىڭ ئىش-ئىزلىرىنى بىلدى ، ئۇلارنى تاشلىمىدى ۋە تاشلىمىدى ، بەلكى ئۇلارنى قۇتقۇلدۇردى.
22ئىنساننىڭ سەدىقەلىرى ئۇنىڭ بىلەن بىر بەلگە بولۇپ ، ئىنساننىڭ ياخشى ئەمەللىرىنى كۆزنىڭ ئالمىسىدەك ساقلايدۇ ۋە ئوغۇل-قىزلىرىغا تەۋبە قىلىدۇ.
23شۇنىڭدىن كېيىن ، ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلارنى مۇكاپاتلايدۇ ۋە ئۇلارنىڭ بېشىنى ئۇلارنىڭ بېشىغا بېرىدۇ.
24لېكىن ، تەۋبە قىلغانلارغا ، ئۇلارنى قايتۇرۇپ بەردى ۋە سەۋر قىلالمىغانلارغا تەسەللى بەردى.
25پەرۋەردىگارغا قايتىڭلار ۋە گۇناھلىرىڭلارنى تاشلا ، دۇئالىرىڭنى ئۇنىڭ ئالدىدا قىلغىن ۋە ئازغىنە قىلغىن.
26ھەممىدىن ئۈستۈن خۇداغا يۈزلىنىڭ ۋە زۇلۇمدىن يىراق تۇرۇڭ ، چۈنكى ئۇ سىزنى قاراڭغۇلۇقتىن ساغلاملىق نۇرىغا باشلاپ كىرىدۇ ۋە يىرگىنچلىكنى ئۆچ كۆرىسىز.
27قەبرىدە ئەڭ ئۇلۇغنى كىم ماختىسۇن؟
28شۈكۈرلەر ئۆلۈكلەردىن يوقالغاندەك يوقىلىدۇ .قەلبىدىكى تىرىك ۋە ساغلام پەرۋەردىگارنى مەدھىيىلەيدۇ.
29پەرۋەردىگارىمىز بولغان رەببىمىزنىڭ مېھىر-شەپقىتى ۋە مۇقەددەسلىككە يۈزلەنگەنلەرگە بولغان رەھىم-شەپقىتى نېمىدېگەن ئۇلۇغ!
30چۈنكى ھەممە نەرسە ئىنسانلاردا بولالمايدۇ ، چۈنكى ئىنسان ئوغلى ئۆلمەس ئەمەس.
31قۇياشتىنمۇ يورۇق نېمە؟ ئەمما ئۇنىڭ چىرىغى ئۆچمەيدۇ .گۆش ۋە قان يامانلىقنى تەسەۋۋۇر قىلىدۇ.
32ئۇ ئاسماننىڭ ئېگىزلىكىنى كۆردى .ئىنسانلارنىڭ ھەممىسى يەر ۋە كۈلدىن باشقا.

باب 18

1مەڭگۈ ھايات بولغان ھەممە نەرسىنى ئومۇمەن ياراتتى.
2پەرۋەردىگار پەقەت ھەققانىي ئادەم ، ئۇنىڭدىن باشقا ھېچكىم يوق.
3دۇنيانى ئۆزىنىڭ ئالقىنى بىلەن باشقۇرىدىغان ۋە ھەممە نەرسە ئۇنىڭ ئىرادىسىگە بويسۇنىدۇ ، چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى بىلەن مۇقەددەس نەرسىلەرنى ناپاكلىقتىن ئايرىيدۇ.
4ئۇ ئەسەرلىرىنى ئېلان قىلىشقا كىمگە ھوقۇق بەردى؟ ئۇنىڭ ئېسىل ئىشلىرىنى كىم بىلىدۇ؟
5ئۇنىڭ ئۇلۇغلۇقىنىڭ كۈچىنى كىم سانايدۇ؟ ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتىنى كىممۇ ئېيتىپ بېرەلەيدۇ؟
6پەرۋەردىگارنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرىغا كەلسەك ، ئۇلاردىن ھېچ نەرسە ئېلىنمايدۇ ، ئۇلارغا ھېچ نەرسە قويۇلمايدۇ ۋە ئۇلارنىڭ تۈپرىقىمۇ تېپىلمايدۇ.
7بىر ئادەم قىلىپ بولغاندىن كېيىن ، ئۇ باشلايدۇ .ئۇ يولغا چىققاندا ، ئۇ گۇمانلىق بولىدۇ.
8ئىنسان دېگەن نېمە؟ ئۇنىڭ ياخشىلىقى نېمە؟
9ئادەمنىڭ ئەڭ كۆپ بولغاندا يۈز يىل بولىدۇ.
10دېڭىزغا بىر تامچە سۇ ۋە قۇمغا سېلىشتۇرغاندا شېغىل تاش .مىڭ يىللارمۇ ئەبەدىي كۈنلەردۇر.

11شۇنىڭ ئۈچۈن ، خۇدا ئۇلارغا سەۋر قىلىدۇ ۋە ئۇلارغا رەھىم قىلىدۇ.
12ئۇ ئۇلارنىڭ ئاخىرلاشقانلىقىنى كۆردى ۋە ھېس قىلدى .شۇڭلاشقا ئۇ رەھىم-شەپقىتىنى كۆپەيتتى.
13ئىنساننىڭ رەھمىتى قوشنىسىغا .لېكىن رەببىمىزنىڭ رەھىم-شەپقىتى ھەممە ئادەمگە يۆكلىنىدۇ.
14ئۇ ئىنتىزامنى قوبۇل قىلغان ۋە ئۇنىڭ ھۆكۈمىنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئىزدەيدىغانلارغا رەھىم قىلىدۇ.
15ئوغلۇم ، ياخشى ئەمەللىرىڭنى ئەيىبلىمەڭ ، بىرەر نەرسە بەرگەندە قولايسىز سۆزلەرنى ئىشلەتمەڭ.
16شەبنەم ئىسسىقلىقنى پەسەيتمەمدۇ؟ شۇڭا سۆز سوۋغاتتىن ياخشىراق.
17مانا بۇ سۆز سوۋغاتتىن ياخشى ئەمەسمۇ؟ ئەمما ھەر ئىككىسى يېقىشلىق ئادەم بىلەن بىللە.
18ئەخمەقلەر چاتاق چىقىدۇ ، ھەسەتخورلۇقنىڭ سوۋغىسى كۆزنى خورىتىدۇ.
19سۆزلەشتىن بۇرۇن ئۆگىنىڭ ، فىزىكا ئىشلىتىڭ ياكى كېسەل بولۇپ قالماڭ.
20ھۆكۈم چىقىرىشتىن ئىلگىرى ئۆزۈڭنى تەكشۈرۈپ ، زىيارەت كۈنىدە رەھىم-شەپقەتكە ئېرىشىسەن.
21كېسەل بولۇشتىن ئىلگىرى ئۆزىڭىزنى تۆۋەن تۇتۇڭ ، گۇناھ ۋاقتىدا تەۋبە قىلىڭ.
22ۋەدىڭىزنى ۋاقتىدا ئادا قىلىشقا ھېچ نەرسە توسقۇنلۇق قىلمىسۇن ، ھەققانىي بولغۇچە ئۆلۈمنى كېچىكتۈرمەڭ.
23دۇئا قىلىشتىن بۇرۇن ، ئۆزۈڭنى تەييارلا .رەببىمىزنى سىنايدىغان ئادەم بولماڭ.
24ئاخىرەتتىكى ئاچچىقلىنىش ۋە ئۆچ ئېلىش ۋاقتى ھەققىدە ئويلاڭ.
25يېتەرلىك بولغاندا ، ئاچارچىلىق ۋاقتىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ .باي بولغىنىڭىزدا ، نامراتلىق ۋە ئېھتىياجنى ئويلاڭ.
26ئەتىگەندىن كەچكىچە ۋاقىت ئۆزگەردى ، ھەممە ئىشلار ئۇزۇن ئۆتمەي رەببىمىزنىڭ ئالدىدا بولىدۇ.
27ئەقىللىق ئادەم ھەممە ئىشتا قورقىدۇ ، گۇناھ قىلغان كۈنى گۇناھتىن ساقلىنىدۇ ، ئەمما ئەخمەق ۋاقىتنى كۆزىتمەيدۇ.
28چۈشىنىدىغان ھەر بىر ئادەم ھېكمەتنى بىلىدۇ ۋە ئۇنى تاپقان كىشىگە ھەمدۇسانا ئېيتىدۇ.
29سۆزلەرنى چۈشىنىدىغانلارمۇ ئۆزلىرى دانا بولۇپ ، ئېسىل تەمسىللەرنى تۆكتى.
30شەھۋەتلىرىڭىزگە ئەگەشمەڭ ، ئىشتىھايىڭىزدىن يىراق تۇرۇڭ.
31ئەگەر سەن جېنىڭنى ئۇنىڭغا رازى بولىدىغان ئارزۇلارنى بەرسەڭ ، ئۇ سېنى يامان كۆرىدىغان دۈشمەنلىرىڭگە كۈلكە قىلىدۇ.
32خۇشاللىقتىن خۇشال بولماڭ ، ئۇنىڭ چىقىمىغا باغلانماڭ.
33سومكىڭىزدا ھېچ نەرسە بولمىسا ، قەرز ئالغاندا زىياپەت تىلەپ تىلەمچى بولۇپ قالماڭ ، چۈنكى سىز ئۆز ھاياتىڭىزنى ساقلاپ يالغان سۆزلەيسىز.

باب 19

A 1مەستلىككە بېرىلگەن ئەمگەكچى باي بولمايدۇ ، كىچىك ئىشلارنى ئويلايدىغان كىشى بارا-بارا يىقىلىدۇ.
2ئۈزۈم ھارىقى ۋە ئاياللار چۈشىنىشلىك ئەرلەرنى يوقىتىدۇ ، پاھىشە ئاياللارغا چاپلاشقان كىشى ھاياسىز بولىدۇ.
3پەرۋانى ۋە قۇرت ئۇنى مىراسقا ئىگە قىلىدۇ ، دادىل ئادەم ئېلىپ كېتىدۇ.
4قەرز بېرىشكە ئالدىرىغان كىشى يېنىك بولىدۇ .گۇناھ قىلغان كىشى ئۆز جېنىنى رەنجىتىدۇ.
5رەزىللىكتىن ھۇزۇرلانغۇچىلار ئەيىبلىنىدۇ.
6تىلنى باشقۇرالايدىغان ئادەم جېدەلسىز ياشايدۇ .يامان نىيەتلىك كىشىلەر يامان بولىدۇ.
7ساڭا دېيىلگەننى باشقىلارغا ئاڭلىماڭ ، بۇنىڭدىن كېيىن تېخىمۇ ناچار بولۇپ قالىسەن.
8مەيلى دوست ياكى دۈشمەن بولسۇن ، باشقىلارنىڭ ھاياتىنى سۆزلىمەڭ .ئەگەر گۇناھسىز بولساڭ ، ئۇلارنى ئاشكارىلىماڭ.
9چۈنكى ئۇ سېنى ئاڭلىدى ۋە كۆزىتىپ تۇراتتى ، ۋاقتى كەلگەندە ئۇ سېنى ئۆچ كۆرىدۇ.
10ئەگەر بىر سۆزنى ئاڭلىغان بولسىڭىز ، ئۇ سىز بىلەن بىللە ئۆلسۇن .دادىل بولۇڭ ، ئۇ سىزنى پارتىلاتمايدۇ.
11ئەخمەق بالا تۇغۇۋاتقان ئايالدەك بىر سۆز بىلەن جاپا تارتىدۇ.
12ئادەمنىڭ يوتىسىغا چاپلانغان ئوقتەك ، ئەخمەقنىڭ قورسىقىدىكى سۆزمۇ شۇنداق.
13دوستىڭىزغا نەسىھەت قىلىڭ ، ئۇ بەلكىم ئۇ قىلمىغان بولۇشى مۇمكىن ، ئەگەر ئۇ قىلغان بولسا ، بۇنىڭدىن كېيىن قىلماڭ.
14دوستىڭىزغا نەسىھەت قىلىڭ ، ئۇ بەلكىم ئۇ ئېيتمىغان بولۇشى مۇمكىن ، ئەگەر بار بولسا ، ئۇ قايتا سۆزلىمەيدۇ.
15دوستىڭىزغا نەسىھەت قىلىڭ :كۆپ قېتىم بۇ تۆھمەت ، ھەر بىر چۆچەككە ئىشەنمەڭ.
16ئۇنىڭ سۆزىدە تېيىلىپ كەتكەن ، ئەمما ئۇنىڭ يۈرىكىدىن ئەمەس .تىلى بىلەن رەنجىمىگەن كىم؟
17قوشنىڭىزغا تەھدىت سېلىشتىن ئىلگىرى نەسىھەت قىلىڭ .ئاچچىقلانماڭلار ، ھەممىدىن ئۈستۈن خۇدانىڭ قانۇنىغا بېرىڭ.
18رەببىدىن قورقۇش ئۇنى قوبۇل قىلىشنىڭ بىرىنچى قەدىمى ، ئەقىل ئۇنىڭ سۆيگۈسىگە ئېرىشىدۇ.
19پەرۋەردىگارنىڭ ئەمرلىرىنى بىلىش ھاياتلىق تەلىماتىدۇر ، ئۇنى رازى قىلغانلار ئۆلمەس دەرەخنىڭ مېۋىسىنى ئالىدۇ.
20پەرۋەردىگاردىن قورقۇش بارلىق ھېكمەتتۇر .بارلىق ئەقىل-پاراسەتتە قانۇننىڭ ئىجرا قىلىنىشى ۋە ئۇنىڭ ھەممىگە قادىر ئىكەنلىكىنى بىلىش بار.
21ئەگەر خىزمەتكار خوجايىنغا ئېيتسا ، مەن سېنى خالىغانچە قىلمايمەن .ئۇنىڭدىن كېيىنمۇ شۇنداق قىلسىمۇ ، ئۇنى ئوزۇقلاندۇرىدىغان كىشىنى غەزەپلەندۈرىدۇ.
22رەزىللىكنى بىلىش ئەقىل-پاراسەت ئەمەس ، شۇنداقلا ھەر قانداق ۋاقىتتا گۇناھكارلارنىڭ ئېھتىياتچانلىقىدۇر.
23يامانلىق بار ، ئوخشاش يىرگىنچلىك .ئەقىل-پاراسەتكە ئېھتىياجلىق بىر ئەخمەق بار.
24كىچىككىنە چۈشەنچىسى بار ۋە خۇدادىن قورقىدىغان كىشى ئەقىل-پاراسەتكە ئىگە ۋە ئۇلۇغ خۇدانىڭ قانۇنىغا خىلاپلىق قىلغان كىشىدىن ياخشىدۇر.
25نەپىس ئىنچىكە بار ، ئۇمۇ ئادالەتسىزلىك .ھۆكۈم چىقىرىش ئۈچۈن بىر چەتكە قايتىدىغان بىرى بار .ھۆكۈمدە ھەققانىي ئادەم بار.
26بىر بىچارە ئادەم بېشىنى ئېسىپ قويىدۇ .ئەمما ئىچىدىن ئۇ ئالدامچىلىققا تولغان ،
27ئۇنىڭ چىرايىنى تۆۋەن سېلىپ ، ئاڭلىمىغاندەك قىلغىن .ئۇ تونۇلمىغان يەردە ، سەن بىلمەي تۇرۇپ ساڭا يامانلىق قىلىدۇ.
28ئەگەر كۈچ-قۇۋۋەتكە ئېھتىياجلىق بولسا ، ئۇ گۇناھ سادىر قىلىشقا توسقۇنلۇق قىلسا ، پۇرسەت تاپسىلا يامانلىق قىلىدۇ.
29بىر ئادەم ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشكەندە ، ئۇنىڭ تاشقى قىياپىتى ۋە چىرايىنى چۈشىنىدىغان ئادەم تونۇلۇشى مۇمكىن.
30ئادەمنىڭ كىيىمى ، ھەددىدىن زىيادە كۈلۈش ۋە مېڭىش ئۇنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.

باب 20

1چىرايلىق بولمىغان تەنبىھ بار :يەنە بەزىلەر ئۇنىڭ تىلىنى تۇتىدۇ ، ئۇ دانا.
2مەخپىي ئاچچىقلانغاندىن كۆرە ، ئەيىبلەش ياخشىراق ، خاتالىقنى ئېتىراپ قىلغان كىشى ئازابتىن ساقلىنىدۇ.
3سەن ئەيىبلەنسەڭ ، تەۋبە قىلىش نېمىدېگەن ياخشى !چۈنكى ، قەستەن گۇناھتىن قۇتۇلىسەن.
4بىر پاھىشە ئايالنىڭ قىزغا بولغان ھەۋىسىدەك .زوراۋانلىق بىلەن ھۆكۈمنى ئىجرا قىلغۇچىمۇ شۇنداق.

5جىمجىتلىقنى ساقلايدىغان ، دانا دەپ قارالغان بىرى بار ، يەنە بىرى كۆپ گەپ قىلىش ئارقىلىق نەپرەتلىنىدۇ.
6بەزىلەر ئۇنىڭ تىلىنى تۇتتۇالىدۇ ، چۈنكى ئۇ جاۋاب بەرمەيدۇ .يەنە بەزىلىرى ئۇنىڭ ۋاقتىنى بىلىپ سۈكۈت قىلىدۇ.
7ئەقىللىق ئادەم پۇرسەتنى كۆرمىگۈچە تىلىنى تۇتىدۇ ، ئەمما بىر ئەخمەق ۋە ئەخمەق ۋاقتنى ئويلىمايدۇ.
8ئۇرغۇن سۆزلەرنى قىلغان كىشى يىرگىنچلىك بولىدۇ .ئۇنىڭدا ھوقۇقنى ئالغان كىشى نەپرەتلىنىدۇ.
9يامان ئىشلاردا ياخشى ئۇتۇق قازانغان گۇناھكار بار .زىيانغا يۈزلىنىدىغان پايدا بار.
10سىزگە پايدىسى يوق سوۋغات بار .يەنە بىر ھەسسە سوۋغات بار.
11شان-شەرەپ سەۋەبىدىن ھاقارەت بار .ئۇ يەردە تۆۋەن ئۆيدىن بېشىنى كۆتۈرىدىغانلار بار.
12ئۇ يەردە ئازراق نەرسە سېتىۋېلىپ ، يەتتە ھەسسە قايتۇرىدۇ.
13ئەقىللىق ئادەم سۆزى بىلەن ئۇنى سۆيۈملۈك قىلىدۇ ، لېكىن ئەخمەقلەرنىڭ شەپقىتى تۆكۈلىدۇ.
14ئەخمەقنىڭ سوۋغىسى بار ۋاقتىڭىزدا سىزگە ھېچقانداق پايدىسى بولمايدۇ .ئۇنىڭ ئېھتىياجى ئۈچۈن ھەسەتخورلۇقمۇ ئەمەس ، چۈنكى ئۇ بىر نەرسىگە ئۇرغۇن نەرسىلەرنى قوبۇل قىلىشنى ئويلايدۇ.
15ئۇ ئاز بېرىدۇ ، كۆپ نەرسىلەرنى بېرىدۇ .ئۇ ئاغزىغا ئوخشاش ئاغزىنى ئاچتى .ئۇ بۈگۈن ئارىيەتكە بېرىدۇ ، ئەتە يەنە ئۇنىڭدىن سورايدۇ :بۇنداق ئادەم خۇدا ۋە ئىنساندىن نەپرەتلىنىدۇ.
16ئەخمەق مۇنداق دېدى :مېنىڭ دوستلىرىم يوق ، مېنىڭ بارلىق ياخشى ئەمەللىرىمدىن مىننەتدار ئەمەسمەن ، ناننى يەيدىغانلار ماڭا يامان گەپ قىلىدۇ.
17ئۇ قانچە قېتىم ، قانچىلىك ئادەم مەسخىرە قىلىدۇ !چۈنكى ئۇ نېمىنىڭ بارلىقىنى توغرا بىلمەيدۇ .ھەممە ئۇ ئۆزىدە يوقتەك ئۇنىڭغا ئوخشاش.
18پىيادىلەر يولىغا تېيىلىش تىل بىلەن تېيىلىپ كەتكەندىن ياخشى ، شۇڭا رەزىللەرنىڭ يىقىلىشى تېز كېلىدۇ.
19ئەقىلگە سىغمايدىغان ھېكايە ھەمىشە ئەقىلسىزلەرنىڭ ئاغزىدا بولىدۇ.
20ئەقىللىق جۈملە ئەخمەقنىڭ ئاغزىدىن چىققاندا رەت قىلىنىدۇ .چۈنكى ئۇ ۋاقتىدا سۆزلىمەيدۇ.
21كەمبەغەللىك سەۋەبىدىن گۇناھ قىلىشقا توسالغۇ بولىدىغان نەرسە بار ، ئۇ ئارام ئالغاندا ئاۋارە بولمايدۇ.
22ھەسەتخورلۇق ئارقىلىق ئۆز جېنىنى ھالاك قىلىدىغان ۋە كىشىلەرنى قوبۇل قىلىش ئارقىلىق ئۆزىنى ئاغدۇرىدىغانلار بار.
23ئۇ يەردە ھايا قىلىش دوستىغا ۋەدە بېرىدۇ ۋە ئۇنى بىكارغا دۈشمىنى قىلىدۇ.
24يالغانچىلىق ئىنساندىكى سېسىق پۇراق ، ئەمما ئۇ توختىماي تەربىيەلەنگۈچىلەرنىڭ ئاغزىدا.
25ئوغرى يالغان سۆزلەشكە ئادەتلەنگەن ئادەمدىن ياخشىدۇر ، لېكىن ھەر ئىككىلىسى مىراسقا ھالاك بولىدۇ.
26يالغانچىنىڭ مىجەزى نومۇسسىزلىق ، ئۇنىڭ نومۇسى ئۇنىڭ بىلەن مەڭگۈ بىللە.
27ئەقىللىق ئادەم ئۆزىنىڭ سۆزى بىلەن ئۆزىنى ھۆرمەتلەشنى ئىلگىرى سۈرىدۇ ، چۈشىنىدىغان ئادەم ئۇلۇغ كىشىلەرنى خۇشال قىلىدۇ.
28زېمىننى ياندۇرغان كىشى دۆۋىسىنى ئاشۇرىدۇ ، ئۇلۇغ كىشىلەرنى رازى قىلغان كىشى گۇناھلىرى ئۈچۈن كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.
29سوۋغات ۋە سوۋغاتلار دانالارنىڭ كۆزىنى كور قىلىدۇ ۋە ئەيىبلىيەلمەيدىغان ئاغزىنى توختىتىدۇ.
30يوشۇرۇنغان ھېكمەت ۋە ساقلانغان بايلىق ، ئۇلارنىڭ ھەر ئىككىسىدە قانداق پايدىسى بار؟
31ئەخمەقلىكنى يوشۇرغان ئادەم ئەقىل-پاراسىتىنى يوشۇرغان ئادەمدىن ياخشى.
32رەببىنى ئىزدەشتە زۆرۈر سەۋر-تاقەت ھاياتنى يېتەكلىگۈچىدىن ياخشىراق.

باب 21

1ئوغلۇم ، سەن گۇناھ قىلدىڭمۇ؟ بۇنىڭدىن كېيىن قىلماڭ ، ئەمما ئىلگىرىكى گۇناھلىرىڭىزنى كەچۈرۈم قىلىڭ.
2يىلاننىڭ يۈزىدىكىدەك گۇناھتىن قېچىڭ ، چۈنكى ئۇنىڭغا بەك يېقىن كەلسىڭىز ، ئۇ سىزنى چىشلەيدۇ :ئۇنىڭ چىشلىرى شىرنىڭ چىشىدەك بولۇپ ، ئىنسانلارنىڭ جېنىنى ئۆلتۈرىدۇ.
3بارلىق گۇناھلار ئىككى قىرلىق قىلىچقا ئوخشايدۇ ، جاراھەتنى ساقايتقىلى بولمايدۇ.
4قورقۇش ۋە خاتالىق قىلىش بايلىقنى ئىسراپ قىلىدۇ .شۇنداق قىلىپ مەغرۇر ئەرلەرنىڭ ئۆيى ۋەيران بولىدۇ.
5كەمبەغەلنىڭ ئاغزىدىن چىققان دۇئا خۇدانىڭ قۇلىقىغا يېتىدۇ ، ئۇنىڭ ھۆكۈمى تېز كېلىدۇ.
6ئەيىبلەشكە ئۆچ بولغانلار گۇناھكارلارنىڭ يولىدا بولىدۇ ، لېكىن رەببىدىن قورقىدىغان كىشى قەلبىدىن تەۋبە قىلىدۇ.
7پاساھەتلىك ئادەم يىراق ۋە يېقىن تونۇلغان ئەمما چۈشىنىدىغان ئادەم تېيىلىپ كەتكەنلىكىنى بىلىدۇ.
8ئۆيىنى باشقا كىشىلەرنىڭ پۇلى بىلەن سالغان كىشى ئۇنىڭ دەپنە قەبرىسىگە تاش يىغقانغا ئوخشايدۇ.
9رەزىللەر جامائىتى بىر-بىرىگە ئورالغان سۆرەشكە ئوخشايدۇ ، ئۇلارنىڭ ئاخىرى ئۇلارنى يوقىتىش ئۈچۈن ئوت يالقۇنى.
10گۇناھكارلارنىڭ يولى تاش بىلەن ئوچۇق ياسالغان ، ئەمما ئۇنىڭ ئاخىرىدا دوزاخ ئازگىلى بار.
11پەرۋەردىگارنىڭ قانۇنىغا ئەمەل قىلغانلار ئۇنى چۈشىنىدۇ .پەرۋەردىگاردىن قورقۇشنىڭ مۇكەممەللىكى ھېكمەتتۇر.
12ئەقىللىق ئادەم ئۆگىتىلمەيدۇ ، لېكىن ئاچچىقنى كۆپەيتىدىغان ھېكمەت بار.
13دانا ئادەمنىڭ بىلىمى كەلكۈندەك كۆپ بولىدۇ ، ئۇنىڭ نەسىھەتى ھاياتلىقنىڭ بۇلىقىغا ئوخشايدۇ.
14ئەخمەقنىڭ ئىچكى قىسمى سۇنۇپ كەتكەن قاچىغا ئوخشايدۇ ، ئۇ ھايات بولسىلا ھېچقانداق بىلىم تۇتمايدۇ.
15ئەگەر بىر ئەقىللىق ئادەم ئەقىللىق سۆزنى ئاڭلىسا ، ئۇنى ماختىدى ۋە ئۇنىڭغا قوشۇپ بېرىدۇ ، ئەمما چۈشەنمىگەن كىشى ئۇنى ئاڭلىغان ھامان ئۇنى نارازى قىلىدۇ ۋە ئۇنى كەينىگە تاشلايدۇ.
16ئەخمەقنىڭ سۆزى يولدىكى يۈككە ئوخشايدۇ ، ئەمما دانالارنىڭ ئاغزىدا مېھىر-شەپقەت بولىدۇ.
17ئۇلار جامائەتتىكى دانا كىشىنىڭ ئاغزىدىن سورايدۇ ، ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلىرىنى قەلبىدە ئويلايدۇ.
18ۋەيران بولغان ئۆي بولغىنىدەك ، ئەخمەقلەرگە ئەقىل-پاراسەتمۇ بولىدۇ .ئەقىلسىزلەرنى بىلىشمۇ ئەقىلسىز گەپ.
19ئەخمەقلەرگە تەلىم بېرىش پۇتتىكى زەنجىرگە ئوخشاش ، ئوڭ تەرەپتىكى ماناسقا ئوخشايدۇ.
20ئەخمەق كۈلۈپ تۇرۇپ ئاۋازىنى كۆتۈردى .ئەمما ئەقىللىق ئادەم ئازراق كۈلۈمسىرەيدۇ.
21ئۆگىنىش ئەقىللىق كىشىگە ئالتۇننىڭ زىننەت بۇيۇمى ، ئوڭ قولىدىكى بىلەيزۈككە ئوخشاش.
22ئەخمەق ئادەمنىڭ پۇتى قوشنىسىنىڭ ئۆيىدە ئۇزۇن ئۆتمەي ، ئەمما تەجرىبىسى بار كىشى ئۇنىڭدىن نومۇس قىلىدۇ.
23ئەخمەق ئۆينىڭ ئىشىكىگە كىرىۋالىدۇ ، ئەمما ياخشى تەربىيىلەنگەن كىشى سىرتتا تۇرىدۇ.
24ئىشىك ئالدىدا ئاڭلاش ئادەمنىڭ قوپاللىقى ، ئەمما دانا كىشى نومۇس بىلەن قايغۇرىدۇ.
25سۆزلىگۈچىلەرنىڭ لەۋلىرى ئۇلارغا تەۋە بولمىغان نەرسىلەرنى سۆزلەيدۇ ، ئەمما چۈشىنىدىغانلارنىڭ سۆزى تەڭپۇڭلۇقتا بولىدۇ.
26ئەخمەقلەرنىڭ يۈرىكى ئۇلارنىڭ ئاغزىدا ، ئەمما ئۇلارنىڭ قەلبىدە دانالارنىڭ ئاغزى بار.
27خۇداسىزلار شەيتانغا لەنەت ئوقۇغاندا ، ئۇ ئۆز جېنىنى تىللايدۇ.
28پىچىرلىغۇچى ئۆز جېنىنى ناپاك قىلىدۇ ، ئۇ قەيەردە بولمىسۇن نەپرەتلىنىدۇ.

باب 22

1هورۇن ئادەم پاسكىنا تاشقا سىلىشتۇرۇلىدۇ ، ھەممەيلەن ئۇنى نومۇس قىلىپ ۋارقىرايدۇ.
2هورۇن ئادەم تېزەكنىڭ مەينەتچىلىكىگە سىلىشتۇرۇلىدۇ :ئۇنى ئالغان ھەر بىر ئادەم قولىنى ئۇزىتىدۇ.
3يامان غەرەزدە بولمىغان ئادەم دادىسىنىڭ ئۇنى تۇغقان نومۇسسىزلىقى ، ئۇنىڭ يۈتۈپ كېتىشىدىن ئەخمەق قىز تۇغۇلىدۇ.
4ئەقىللىق قىز ئېرىگە مىراس ئېلىپ كېلىدۇ ، ئەمما سەممىيەتسىز ياشايدىغان بولسا دادىسىنىڭ ئېغىرلىقى.
5دادىل دادىسىنى ۋە ئېرىنى ھۆرمەتسىزلىك قىلىدۇ ، لېكىن ھەر ئىككىسى ئۇنى خار قىلىدۇ.
6مەۋسۇمدىكى ھېكايە ماتەمدىكىگە ئوخشاش مۇزىكىدۇر ، ئەمما ئەقىل-پاراسەت ۋە سىزىقلارنى تۈزىتىش ھەرگىزمۇ ۋاقىتتىن قالمايدۇ.
7ئەخمەقنى ئۆگەتكەن كىشى قاچا-قۇچىلارنى بىللە چاپلىغانغا ئوخشاش ، شۇنداقلا ئۇيقۇدىن ئويغانغانغا ئوخشاش.
8ئەخمەقلەرگە چۈچەك سۆزلىگۈچى ئۇيقۇدا بىر ئادەم بىلەن سۆزلەيدۇ :ئۇ چۈچەكنى سۆزلەپ بەرگەندە» :نېمە ئىش؟
9ئەگەر بالىلار سەممىمىي ياشىسا ۋە ئۇنىڭدا بار بولسا ، ئۇلار ئاتا-ئانىسىنىڭ ئاساسىنى يېپىشى كېرەك.
10لېكىن ، تەكەببۇر ، ھۆرمەتسىزلىك ۋە بېقىشنى خالايدىغان بالىلار تۇغقانلىرىنىڭ ئالىيجانابلىقىغا داغ تەگكۈزىدۇ.
11ئۆلۈكلەر ئۈچۈن يىغلاڭلار ، چۈنكى ئۇ نۇرنى يوقىتىپ قويىدى ، ئەخمەقلەر ئۈچۈن يىغلاڭلار ، چۈنكى ئۇ چۈشىنىشنى خالايدۇ :ئۆلۈكلەر ئۈچۈن ئازراق
يىغلاڭلار ، چۈنكى ئۇ ئارام ئالىدۇ ، لېكىن ئەخمەقنىڭ ھاياتى ئۆلۈمدىنمۇ ناچار.
12ئۆلگەن ئادەم ئۈچۈن يەتتە كۈن ماتەم تۇتىدۇ .ئەمما ئەخمەق ۋە تەقۋادار ئادەم ئۈچۈن ئۇمرىنىڭ ئاخىرىغىچە.
13ئەخمەقلەر بىلەن كۆپ سۆزلىمەڭ ، چۈشەنمەيدىغان ئادەمگە بارماڭ ، ئۇنىڭدىن ئېھتىيات قىلىڭ ، ئاۋارىچىلىككە يولۇقۇپ ، ئەخمەقلىرى بىلەن ھەرگىز ناپاك
بولۇپ قالماڭ .ئۇنىڭدىن يىراق تۇرۇڭ ، ئارام تاپالايسىز ، ھەرگىز بولمايدۇ .ساراڭ بولۇپ قالدى.
14قوغۇشۇندىنمۇ ئېغىر نېمە؟ ئۇنىڭ ئىسمى نېمە؟
15قۇم ، تۇز ۋە بىر تۆركۈم تۆمۈرنى چۈشىنىش ئاسان ئادەمگە قارىغاندا ئاسان.
16ياغاچ بەلۋاغ بىناغا باغلانغاندەك تەۋرىنىش بىلەن بوشاشقىلى بولمايدۇ ، شۇڭا نەسىھەت قىلىنغان نەسىھەتلەر بىلەن ئۇرغان يۈرەك ھەرگىز قورقمايدۇ.
17چۈشىنىش تەپەككۇرىغا ئورۇنلاشقان يۈرەك خۇددى رەسىمخانىنىڭ تېمىغا ئادىل چاپلانغاندەك.
18ئېگىز ئورۇنغا قويۇلغان پەلەمپەيلەر ھەرگىزمۇ شامالغا قارشى تۇرمايدۇ :شۇڭا ئەخمەقنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكى قورقۇنچلۇق يۈرەك ھېچقانداق قورقۇنچقا
قارشى تۇرالمايدۇ.
19كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە كۆز يېشى قىلىدۇ.
20كىم قۇشلارغا تاش ئاتسا ، ئۇلارنى يىراقلاشتۇرىدۇ ، دوستىنى ھاقارەتلىگەن كىشى دوستلۇقنى بۇزىدۇ.
21دوستىڭىزغا قىلىچ تارتقان بىلەن ، ئۈمىدسىزلەنمەڭ ، چۈنكى ياخشىلىققا قايتىشى مۇمكىن.
22ئەگەر دوستىڭىزغا ئاغزىڭىزنى ئاچقان بولسىڭىز ، قورقماڭ .چۈنكى ياراشتۇرۇش بولۇشى مۇمكىن :ھاياجانلىنىش ، مەغرۇرلىنىش ، سىرلارنى
ئاشكارىلاش ياكى خىيانەتچى جاراھەتتىن باشقا ، چۈنكى بۇ ئىشلار ئۈچۈن ھەر بىر دوست ئايرىلىدۇ.
23كەمبەغەللىكىدە قوشنىڭىزغا سادىق بولۇڭ ، شۇندىلا ئۇنىڭ گۈللىنىشىدىن خۇشال بولالايسىز .قىيىنچىلىققا يولۇققاندا ئۇنىڭغا قەتئىي ئەمەل قىلىڭ ، شۇنداق
بولغاندا ئۇنىڭ مىراسىدا ئۇنىڭ بىلەن ۋارىس بولالايسىز ، چۈنكى ئوتتۇراھال مۈلۈك ھەمىشە ئەيىبلەنمەيدۇ : .ياكى ئەخمەق بولغان بايلارمۇ قايىل بولىدۇ.
24ئوچاقنىڭ هور ۋە ئىسلىرى ئوتنىڭ ئالدىدا ماگىغاندا .قېنى ئالدىدا ھاقارەتلەش.
25دوستۇمنى قوغداشتىن نومۇس قىلمايمەن .مەنمۇ ئۇنىڭدىن ئۆزىنى يوشۇرمايمەن.
26ئەگەر ماڭا بىرەر يامانلىق كەلسە ، ئۇنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭدىن ئېھتىيات قىلىدۇ.
27كىم مېنىڭ ئاغزىمنىڭ ئالدىدا قول سائىتىنى ۋە كالپۇكۇمغا ئەقىل تامغىسىنى بېغىشلايدۇ؟

باب 23

1ئى رەببىم ، ئاتام ۋە پۈتۈن ئۆمرۈمنىڭ ۋالىيسى ، مېنى ئۇلارنىڭ نەسىھىتىگە قويما ، مەن ئۇلارنىڭ يېنىغا چۈشۈپ كەتمىگىن.
2مېنىڭ خىيالىمغا ، قەلبىمگە ئەقىل-پاراسەت ئىنتىزامىنى كىم قويىدۇ؟ ئۇلار مېنىڭ نادانلىقىم ئۈچۈن مېنى ئايىمايدۇ ، بۇ مېنىڭ گۇناھلىرىمدىن ئۆتمەيدۇ.
3مېنىڭ نادانلىقىم كۆپىيىپ ، گۇناھلىرىم ھالاك بولۇپ كەتمىسۇن ، مەن دۈشمەنلىرىمنىڭ ئالدىدا يىقىلىپ ، دۈشمىنىم ماڭا خۇشال بولىدۇ ، ئۇلارنىڭ ئۈمىدى سېنىڭ
رەھىم-شەپقىتىڭدىن يىراق.
4ئى رەببىم ، ھاياتىمدىكى ئاتام ۋە خۇدايىم ، ماڭا مەغرۇر كۆرۈنمەڭ ، خىزمەتكارلىرىڭدىن ھەمىشە تەكەببۇر ئەقىلدىن يۈز ئۆرۈگىن.
5مەندىن بىھۇدە ئۈمىد ۋە بىخەستەلىك قىلغىن ، سەن دائىم ساڭا خىزمەت قىلىشنى ئارزۇ قىلىدىغان ئۇنى تۇتۇپ تۇرۇڭ.
6قورساقنىڭ ئاچكۆزلىكى ۋە گۆش ھەۋەسلىرى مېنى تۇتمىسۇن .خىزمەتكارىڭنى مەندىن ئۇستۇن قىلما.
7ئەي بالىلار ، ئاغزىدىكى ئىنتىزامنى ئاڭلاڭ ، ئۇنى ساقلىغۇچى ھەرگىز ئۇنىڭ ئاغزىغا چۈشمەيدۇ.
8گۇناھكار ئۆزىنىڭ ئەخمەقلىقىدا قالىدۇ :رەزىل سۆزلىگۈچى ۋە تەكەببۇرلار بۇنىڭ بىلەن يىقىلىدۇ.
9ئاغزىڭىنى قەسەم قىلما .مۇقەددەس روھنىڭ ئىسمىغا ئۆزىڭىزنى ئىشلەتمەڭ.
10چۈنكى ، توختىماي تاياق يېگەن بەندە بولۇش سۈپىتى بىلەن كۆك بەلگە بولمايدۇ .شۇڭا خۇداغا داۋاملىق قەسەم قىلغان ۋە ئۇنىڭغا ئىسىم قويغان كىشى
ئەيىبسىز بولمايدۇ.
11ئۇرغۇن قەسەملەرنى قىلغان ئادەم گۇناھ-مەسىيەتكە تولغان بولىدۇ ، ۋابا ھەرگىز ئۇنىڭ ئۆيىدىن ئايرىلمايدۇ .ئەگەر ئۇ رەنجىسە ، ئۇنىڭ گۇناھى ئۇنىڭ
ئۈستىدە بولىدۇ .ئەگەر ئۇ گۇناھىنى ئېتىراپ قىلمىسا ، ئۇ قوش جىنايەت سادىر قىلىدۇ .ئەگەر ئۇ بىكارغا قەسەم قىلسا ، ئۇ گۇناھسىز بولمايدۇ ، ئەمما ئۇنىڭ ئۆيى
ئاپەتلەر بىلەن تولغان بولىدۇ.
12ئۆلۈمگە كىيگەن بىر سۆز بار :خۇدا ياقۇپنىڭ مىراسىدىن تېپىلمىسۇن .چۈنكى بۇنداق ئىشلارنىڭ ھەممىسى تەقۋادارلاردىن يىراق بولىدۇ ، ئۇلار گۇناھلىرىغا
ئارىلاشمايدۇ.
13ئاغزىڭنى قالايمىقان تىللىماڭ ، چۈنكى ئۇنىڭدا گۇناھ بار.
14ئۆلۈغ ئادەملەر ئارىسىدا ئولتۇرغاندا ، ئاتاڭنى ۋە ئاناڭنى ئۇنتۇپ قالما .ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئۇنتۇپ قالماڭ ، شۇنداق قىلىپ ئادىتىڭىز بويىچە ئەخمەق بولۇپ ،
تۇغۇلمىغانلىقىڭىزنى ئارزۇ قىلىپ ، تۇغۇلغان كۈنىڭىزگە لەنەت ئوقۇڭ.
15يالغان سۆزلەرگە ئادەتلەنگەن ئادەم ئۆمرىنىڭ ھەممىسىدە ئىسلاھ قىلىنمايدۇ.
16ئىككى خىل ئادەم گۇناھنى كۆپەيتىدۇ ، ئۈچىنچىسى غەزىپىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ :قىزىق ئەقىل كۆيگەن ئوتقا ئوخشايدۇ ، ئۇ كۆيمىگۈچە ئۆچمەيدۇ :ئۇنىڭ
تېنىدىكى زىناخور تاكى ئۇ كۆيدۈرمىگۈچە ھەرگىز توختاپ قالمايدۇ .ئوت.
17نانىنىڭ ھەممىسى پاھىشە ئايالغا تاتلىق ، ئۇ ئۆلگۈچە ئايرىلمايدۇ.

18ئنكاھنى بۇزغان كشى ، كۆڭلدە مۇنداق دېدى» :مېنى كىم كۆرىدۇ؟ مەن قاراڭغۇلۇق بىلەن قورشالغان ، تاملار مېنى قاپلىغان ، ھېچقانداق بەدەن مېنى كۆرمەيدۇ مەن نېمىدىن قورقىمەن؟ ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدا مېنىڭ گۇناھلىرىمنى ئۇنتۇپ قالمايدۇ.

19بۇنداق ئادەم پەقەت كىشلەرنىڭ نەزىرىدىن قورقىدۇ ، پەرۋەردىگارنىڭ كۆزىنىڭ قۇياشتىن ئون مىڭ ھەسسە يورۇق ئىكەنلىكىنى ، ئىنسانلارنىڭ بارلىق يوللىرىنى كۆرۈپ ، ئەڭ مەخپىي تەرەپلەرنى ئويلاشقانلىقىنى بىلمەيدۇ.

20ئۇ ھەممە نەرسىنى يارىتىلىشتىن بۇرۇنلا بىلەتتى .شۇنىڭ بىلەن ئۇلار مۇكەممەللەشكەندىن كېيىن ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە قارىدى.

21بۇ كىشى شەھەر كوچىلىرىدا جازالىنىدۇ ، گۇمانلانمىسا ئۇنى ئېلىپ كېتىدۇ.

22ئۇ ئېرىدىن ئايرىلغان ۋە باشقا بىرىنىڭ ۋارىسى ئېلىپ كېلىدىغان ئايالى بىلەن بىللە بولىدۇ.

23ئالدى بىلەن ، ئۇ ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدانىڭ قانۇنىغا خىلاپلىق قىلدى .ئىككىنچىدىن ، ئۇ ئۆز ئېرىگە خىلاپلىق قىلغان .ئۈچىنچىسى ، ئۇ زىنادا پاھىشە ئويناپ ، باشقا بىر ئەر تەرىپىدىن بالىلارنى ئېلىپ كەلدى.

24ئۇ جامائەتكە ئېلىپ كېلىنىدۇ ۋە بالىلىرىدىن سوراۋشتۇرۇلىدۇ.

25ئۇنىڭ بالىلىرى يىلتىز تارتمايدۇ ، شاخلىرى مېۋە بەرمەيدۇ.

26ئۇ ئۆزىنىڭ ئەسلىمىسىنى لەنەتكە قالدۇرىدۇ ، ئۇنىڭ تۆھمەتلىرى ئۆچۈرۈلمەيدۇ.

27قالغانلار پەرۋەردىگاردىن قورقۇشتىن ياخشى نەرسە يوقلۇقىنى ، پەرۋەردىگارنىڭ ئەمرلىرىگە قۇلاق سېلىشتىنمۇ تاتلىق نەرسە يوقلۇقىنى بىلىدۇ.

28رەببىگە ئەگىشىش ئۇلۇغ شان-شەرەپ ، ئۇنى قوبۇل قىلىش ئۇزۇن ئۆمۈر.

باب 24

1ھېكمەت ئۆزىنى مەدھىيىلەيدۇ ، ئۆز خەلقى ئارىسىدا ماختىنىدۇ.

2ھەممىدىن ئۈستۈن جامائەتچىلىكتە ئۇ ئاغزىنى ئېچىپ ، ئۇنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ئالدىدا غەلىبە قىلىدۇ.

3مەن ھەممىگە قادىر خۇدانىڭ ئاغزىدىن چىقىپ ، يەر يۈزىنى بۇلۇتتەك قاپلىدىم.

4مەن ئېگىز جايلاردا تۇردۇم ، تەختىم بۇلۇتلۇق تۈۋرۈكتە.

5مەن يالغۇز جەننەتنىڭ ئايلانمىسىنى ئوراپ ، چوڭقۇرلۇقتا ماڭدىم.

6دېڭىز دولقۇنىدا ، يەر يۈزىدە ، ھەر بىر خەلق ۋە مىللەتتە مەن ئىگە بولدۇم.

7بۇلارنىڭ ھەممىسى بىلەن ئارام ئالدىم ، كىمنىڭ مىراسىدا قالىمەن؟

8شۇنىڭ بىلەن ، ھەممە نەرسىنى ياراتقۇچى ماڭا بۇيرۇق چۈشۈردى ، مېنى ياراتقان كىشى چېدىرىمنى ئارام ئالدۇرۇپ» :تۇرالغۇڭ ياقۇپتا بولسۇن ، ئىسرائىلىيەدە مىراس قالسۇن «دېدى.

9ئۇ مېنى دۇنيادىن بۇرۇنلا ياراتتى ، مەن ھەرگىز مەغلۇپ بولمايمەن.

10مەن مۇقەددەس چېدىردا ئۇنىڭ ئالدىدا خىزمەت قىلدىم .شۇنداق قىلىپ مەن سىئوندا قۇرۇلدىم.

11ئوخشاشلا سۆيۈملۈك شەھەردە ئۇ ماڭا ئارام بەردى ، يېرۇسالېمدا مېنىڭ كۈچۈم بار ئىدى.

12مەن رەببىمىزنىڭ مىراسىنىڭ بىر قىسمىدىمۇ ھۆرمەتلىك كىشلەردە يىلتىز تارتتىم.

13مەن لىۋاندىكى كېدىردەك ، ھېرمون تېغىدىكى قارىغاي دەرىخىدەك ئۇلۇغلاندىم.

14مەن ئېن-گاددىدىكى خورما دەرىخىدەك ، ئېرىخودىكى ئەتىرگۈل ئۆسۈملۈكلىرىدەك ، يېقىملىق ئېتىزدىكى ئادىل زەيتۇن دەرىخىدەك ئېگىز بولۇپ ، سۇ بويىدىكى دەرەخ دەرىخىدەك چوڭ بولدۇم.

15مەن دارچىن ۋە ئاسپالتۇسقا ئوخشاش تاتلىق پۇراق بەردىم ، ھەمدە ئەڭ ياخشى مەرھۇمغا ئوخشاش گالبان ، ئونىكس ، تاتلىق پۇرىقى ۋە چېدىرىدىكى خۇشبۇي پۇراقلاردەك يېقىملىق پۇراق چىقاردىم.

16تۇرپان دەرىخىدەك شاخلىرىمنى سوزۇپ ، شاخلىرىم شەرەپ ۋە شەپقەتنىڭ شاخلىرى.

17ئۈزۈم تېلى ماڭا خۇشپۇراق پۇراق چىقاردى ، گۈللىرىم شەرەپ ۋە بايلىقنىڭ مېۋىسى.

18مەن ئادىل مۇھەببەت ، قورقۇش ، بىلىم ۋە مۇقەددەس ئۈمىدنىڭ ئانىسىمەن.

19مەندىن خالىي بولغانلارنىڭ ھەممىسى مېنىڭ يېنىمغا كېلىڭلار ۋە مېۋىلىرىم بىلەن تولدۇرۇڭلار.

20چۈنكى مېنىڭ خاتىرەم ھەسەلدىنمۇ تاتلىق ، مىراسلىرىم ھەسەلدىنمۇ تاتلىق.

21مېنى يەيدىغانلار يەنىلا ئاچ بولىدۇ ، مېنى ئىچكەنلەر ئۇسسىدى.

22ماڭا ئىتائەت قىلغانلار ھەرگىز خىجىل بولمايدۇ ، مەن بىلەن ئىش قىلغانلار يامانلىق قىلمايدۇ.

23بۇلارنىڭ ھەممىسى ئەڭ ئۇلۇغ خۇدانىڭ ئەھدە كىتابى ، ھەتتا مۇسا ياقۇپ جامائەتلىرىگە مىراس قالدۇرۇشقا بۇيرۇغان قانۇن.

24رەببىمىزدە كۈچلۈك بولماڭلار .ئۇ سىزنى مۇئەييەنلەشتۈرىدۇ ، ئۇنىڭغا مەھكەم ئېسىلىۋالىدۇ ، چۈنكى ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار يالغۇز خۇدا ، ئۇنىڭ يېنىدا باشقا نىجاتكار يوق.

25ئۇ يېڭى مېۋىلەردە فىسون ۋە تىگرىسقا ئوخشاش ئەقىل-پاراستى بىلەن ھەممە نەرسىنى تولدۇرىدۇ.

26ئۇ چۈشىنىشنى فىرات دەرياسىغا ئوخشاش ، ھوسۇل ۋاقتىدا ئىئوردانىيەدەك كۆپەيتىدۇ.

27ئۇ بىلىم تەلىماتىنى يورۇقلۇق ، ئۈزۈم مەزگىلىدە گېئوندەك كۆرسىتىدۇ.

28بىرىنچى كىشى ئۇنى مۇكەممەل تونۇمايتتى ، ئاخىرقى ئادەم ئۇنى ئەمدى تاپالمايدۇ.

29چۈنكى ئۇنىڭ خىياللىرى دېڭىزدىن كۆپ ، نەسىھەتلىرى چوڭقۇر چوڭقۇرلۇقتىن چوڭقۇر.

30مەنمۇ دەريادىن ئېقىندەك ، باغقا ئۆستەڭ بولۇپ چىقتىم.

31مەن» :مەن ئەڭ ياخشى بېغىمنى سۇغاردىم ، باغ كارىۋىتىمنى كۆپ سۇغاردىم «دېدىم.

32مەن تېخى ئەتىگەندەك پارقىرايدىغان تەلىمات بېرىپ ، ئۇنىڭ نۇرىنى يىراقلارغا ئەۋەتىمەن.

33مەن يەنىلا تەلىماتنى پەيغەمبەرلىك سۆپىتىدە تۆكۈپ ، ئۇنى بارلىق دەۋرلەرگە قالدۇرىمەن.

34مانا مەن ئۆزۈم ئۈچۈنلا ئەمەس ، بەلكى ئەقىل-پاراسەت ئىزدەيدىغانلار ئۈچۈنلا خىزمەت قىلدىم.

باب 25

1ئۈچ ئىشتا مەن گۈزەللەشتۈرۈلۈپ ، تەڭرىنىڭ ۋە ئەرلەرنىڭ ئالدىدا گۈزەل ئورنۇمدىن تۇردۇم :بۇرادەرلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ، قوشنىلارنىڭ مۇھەببىتى ، ئەر-ئايال بىرلىككە كەلگەن.

2مېنىڭ روھىم ئۈچ خىل ئادەمنى يامان كۆرىدۇ ، مەن ئۇلارنىڭ ھاياتىدىن قاتتىق رەنجىدىم :مەغرۇرلىنىدىغان كەمبەغەل ، يالغانچى باي ، ۋە زىنا قىلىدىغان قېرى زىنا.

3ياش ۋاقتىڭىزدا ھېچ نەرسە توپلىمىغان بولسىڭىز ، ياش ۋاقتىڭىزدا قانداقمۇ نەرسە تاپالايسىز؟

4ئەي كۆلرەڭ تۆكلەرگە ، قەدىمكى كىشىلەرنىڭ نەسىھەتنى بىلىشى نېمىدېگەن گۈزەل ئىش!
5ئى ياشانغانلارنىڭ ئەقىل-پاراستى ، ھۆرمەتلىك كىشىلەرگە چۈشىنىش ۋە نەسىھەت قىلىش نېمىدېگەن گۈزەل!
6نۇرغۇن تەجرىبە ياشانغانلارنىڭ تاجى ، خۇدادىن قورقۇش ئۇلارنىڭ شان-شەرىپى.
7كۆڭلۈمدە خۇشال بولۇشقا ھۆكۈم قىلغان توققۇز ئىش بار ، ئونىنچىسىنى تىلىم بىلەن دەيمەن :باللىرىدىن خۇشال بولغان ئادەم .دۈشمەنىنىڭ يىقىلىشىنى كۆرۈش ئۈچۈن ياشايدىغانلار:
8چۈشىنىشلىك ئايالى بىلەن بىللە تۇرىدىغان ، تىلى بىلەن سىيرىلمىغان ۋە ئۆزىدىنمۇ لايىق ئەرگە خىزمەت قىلمىغان كىشى ياخشى.
9ئەقىل-پاراسەتنى تاپقان ۋە ئاڭلايدىغانلارنىڭ قۇلىقىغا سۆزلىگۈچى ياخشى.
10ئى ئەقىل-پاراسەت تاپقان ئادەم نېمىدېگەن ئۇلۇغ !ئۇنىڭدىن باشقا ، پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغان ھېچكىم يوق.
11لېكىن ، پەرۋەردىگارنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى ھەممە نەرسىنى يورۇتۇپ بېرىدۇ.
12پەرۋەردىگاردىن قورقۇش ئۇنىڭ سۆيگۈسىنىڭ باشلىنىشى ، ئېتىقاد ئۇنىڭغا مەھكەم باغلىنىشنىڭ باشلىنىشى.
13ماڭا ھەر قانداق ۋابا ، ئەمما قەلب ۋابا بەرگىن.
14ھەر قانداق ئازاب-ئوقۇبەت ، ئەمما مېنى ئۆچ كۆرىدىغانلارنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرى ۋە ئۆچ ئېلىش پەقەت دۈشمەنلەرنىڭ ئۆچ ئېلىشى.
15يىلاننىڭ بېشىنىڭ بېشى يوق .دۈشمەنىنىڭ غەزىپى ئۈستىدىن غەزەپ يوق.
16مەن رەزىل ئايال بىلەن ئۆي تۇتۇشتىن كۆرە ، شىر ۋە ئەجدىھا بىلەن بىللە تۇرۇشنى ياخشى كۆرەتتىم.
17بىر ئايالنىڭ رەزىللىكى ئۇنىڭ چىرايىنى ئۆزگەرتىدۇ ۋە چىرايىنى خۇددى كىيىم كىيگەندەك قاراڭغۇلاشتۇرىدۇ.
18ئېرى قوشنىلىرى ئارىسىدا ئولتۇرىدۇ .ئۇ ئاڭلىغاندىن كېيىن قاتتىق ئاچچىقلىنىدۇ.
19بارلىق رەزىللىكلەر ئاياللارنىڭ رەزىللىكى ئۈچۈن ئازدۇر :گۇناھكارنىڭ بىر قىسمى ئۇنىڭ ئۈستىگە چۈشسۇن.
20قۇملۇق يولىغا يامىشىش ياشانغانلارنىڭ پۇتىغا ئوخشاش ، جىمجىت ئەرگە سۆز بىلەن تولغان ئايالمۇ شۇنداق.
21ئايالنىڭ گۈزەللىكىگە چۈشۈپ قالماڭ ، ئۇنىڭ خۇشاللىقىدىن خالىي بولماڭ.
22ئايال ئېرىنى ساقلاپ قالسا ، ئاچچىقلىنىش ، ھاياسىزلىق ۋە نۇرغۇن ھاقارەتلەرگە تولغان.
23رەزىل ئايال جاسارەتنى پەسەيتىدۇ ، چىرايى ۋە يارىلانغان يۈرەكنى يارىتىدۇ :قىيىنچىلىقتا ئېرىگە تەسەللىي بەرمەيدىغان ئايال ئاجىز قول ۋە ئاجىز تىزلارنى قىلىدۇ.
24ئايالدىن گۇناھ باشلاندى ، ئۇنىڭ ئارقىلىق ھەممىمىز ئۆلىمىز.
25سۇغا يول بەرمەڭ .رەزىل ئايالمۇ چەتئەلدە گاد ئەركىنلىكى يوق.
26ئەگەر ئۇ سىز خالىغانچە بارمىسا ، ئۇنى تېنىڭىزدىن ئۈزۈۋېتىڭ ۋە ئاجرىشىش تالونىنى بېرىڭ ۋە ئۇنى قويۇپ بېرىڭ.

باب 26

1پەزىلەتلىك ئايالى بار ئەر بەختلىك ، چۈنكى ئۇنىڭ كۈن سانى بىر ھەسسە بولىدۇ.
2پەزىلەتلىك ئايال ئېرىگە خۇشال بولىدۇ ، ئۇ ئۆمرىنىڭ يىللىرىنى خاتىرجەم ئۆتكۈزىدۇ.
3ياخشى ئايال پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلارغا بېرىلىدۇ.
4مەيلى باي ياكى كەمبەغەل بولسۇن ، رەببىگە ياخشى قەلب بولسا ، ئۇ ھەر ۋاقىت خۇشال چىراي بىلەن خۇشال بولىدۇ.
5مېنىڭ قەلبىمدىن قورقىدىغان ئۈچ ئىش بار .تۆتىنچى قېتىم مەن بەك قورقۇپ كەتتىم :بىر شەھەرنىڭ تۆھمەت قىلىشى ، توپىلاڭسىز كىشىلەر توپىنىڭ يىغىلىشى ۋە يالغان ئەيىبلەش :بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆلۈمدىنمۇ ناچار.
6ئەمما قايغۇ-ھەسرەت ۋە قايغۇ-ھەسرەت باشقا بىر ئايالغا ھەسەت قىلىدىغان ئايال ۋە ھەممە ئادەم بىلەن ئالاقە قىلىدىغان تىل پاجىئەسى.
7رەزىل خوتۇن ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ تەۋرەنگەن بويۇنتۇرۇق :ئۇنى تۇتقان كىشى چايان تۇتقاندەك.
8مەست ئايال ۋە چەتئەلدىكى غالجىرلار قاتتىق غەزەپ پەيدا قىلىدۇ ، ئۇ ئۆزىنىڭ نومۇسىنى ياپمايدۇ.
9ئايالنىڭ پاھىشىۋازلىقى ئۇنىڭ تەكەببۇر قىياپىتى ۋە قاپىقىدا بىلىنىشى مۇمكىن.
10ئەگەر قىزىڭىز نومۇس قىلمىسا ، ئۇنى قاتتىق تۇتۇڭ ، بولمىسا ئۇ بەك ئەركىنلىك بىلەن ئۆزىنى خورلايدۇ.
11ھاياسىز كۆزگە دىققەت قىلىڭ ، ئەگەر ئۇ سىزگە خىلاپلىق قىلسا ھەيران قالماڭ.
12ئۇ بۇلاقنى تاپقاندا ، ئۇسسۇزلۇق ساياھەتچىدەك ئاغزىنى ئاچىدۇ ۋە يېنىدىكى ھەربىر سۇنى ئىچىدۇ.
13ئايالىنىڭ شەپقىتى ئېرىنى خۇشال قىلىدۇ ، ئۇنىڭ ئەقىل-پاراستى ئۇنىڭ سۆڭەكلىرىنى بورايدۇ.
14جىمغۇر ۋە سۆيۈملۈك ئايال رەببىمىزنىڭ سوۋغىسى .ھەمدە ئەقىلنى ياخشى ئۆگەتكەندەك ئۇنچە قىممەتلىك نەرسە يوق.
15نومۇسسىز ۋە ساداقەتمەن ئايال قوش مېھىر-شەپقەت ، ئۇنىڭ چوڭ قۇرۇقلۇقىنى قەدىرلەشكە بولمايدۇ.
16ئاسماندا كۆتۈرۈلگەن قۇياشقا ئوخشاش .ئۆيىنىڭ تەرتىپىدە ياخشى ئايالنىڭ گۈزەللىكىمۇ شۇنداق.
17مۇقەددەس شامنىڭ ئۈستىدە سۈزۈك نۇر بولغىنىدەك .پىشقان دەۋردىكى چىرايىنىڭ گۈزەللىكىمۇ شۇنداق.
18ئالتۇن تۈۋرۈكلەر كۈمۈشنىڭ ئۈستىدە .توختىماي يۈرەك بىلەن ئادىل پۇتلارمۇ شۇنداق.
19ئوغلۇم ، يېشىڭدىكى گۈلنى ساقلا .كۈچ-قۇۋۋىتىڭىزنى ناتونۇش كىشىلەرگە بەرمەڭ.
20پۈتۈن ئېتىزدا مول ھوسۇلغا ئېرىشكەن چېغىڭدا ، ئۆز ئۇرۇقىڭ بىلەن تېرىڭ ، ئامبىرىڭىزنىڭ ياخشىلىقىغا ئىشەنچ قىلىڭ.
21شۇنداق قىلىپ ، سەن قالدۇرغان ئىرقىڭ ئۇلارنىڭ ياخشى پۇشتىدىن بولغان ئىشەنچكە ئىگە بولىدۇ.
22پاھىشە ئايال تۆكۈرۈك ھېسابلىنىدۇ .ئەمما توي قىلغان ئايال ئېرىگە ئۆلۈمگە قارشى مۇنار.
23رەزىل ئايال رەزىل ئەرگە نېسىۋىسى سۈپىتىدە بېرىلىدۇ ، لېكىن تەقۋادار ئايال پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغان كىشىگە بېرىلىدۇ.
24سەمىمىيەتسىز ئايال نومۇسنى ئەيىبلەيدۇ ، ئەمما سەمىمىي ئايال ئېرىنى ھۆرمەتلەيدۇ.
25نومۇسسىز ئايال ئىت ھېسابلىنىدۇ .ئەمما نومۇس قىلغان كىشى پەرۋەردىگاردىن قورقىدۇ.
26ئېرىگە ھۆرمەت قىلغان ئايال ھەممىدىن ئەقىللىق دەپ قارىلىدۇ .ئەمما ئۇنى مەغرۇرلۇقى بىلەن ھۆرمەتسىزلىك قىلغان كىشى ھەممىدىن خۇداسىز ھېسابلىنىدۇ.
27قاتتىق ۋارقىراپ-جارقىراپ كەتكەن ئايال ۋە تىللاش ئارقىلىق دۈشمەنلەرنى قوغلاش كېرەك.
28مېنىڭ يۈرىكىمنى قايغۇغا سالىدىغان ئىككى ئىش بار .ئۈچىنچىسى مېنى غەزەپلەندۈرىدۇ :نامراتلىقتا دۇچار بولغان جەڭچى .ۋە چۈشەنمىگەن كىشىلەر . ھەققانىيلىقتىن گۇناھقا قايتىدىغان كىشى .پەرۋەردىگار قىلىچنى تەييارلايدۇ.
29سودىگەر ئۆزىنى زۇلۇم قىلىشتىن يىراقلاشتۇرۇشى كېرەك .خاككېر گۇناھتىن خالىي بولمايدۇ.

باب 27

1نۇرغۇن كىشىلەر كىچىك ئىش ئۈچۈن گۇناھ قىلدى .كۆپلۈكنى كۆزلىگەن كىشى كۆزلىرىنى قايرىپ قويىدۇ.

2مىخ تاشنىڭ ئۈلىنىشى ئارىسىدا تېز چاپلاشقاندەك .شۇڭا گۇناھ سېتىۋېلىش بىلەن سېتىش ئوتتۇرىسىدا يېقىنلىشىدۇ.

3ئەگەر بىر ئادەم رەببىدىن قورقۇپ ئۆزىنى چىڭ تۇتمىسا ، ئۇنىڭ ئۆيى پات يېقىندا ۋەيران بولىدۇ.

4ئەلگەك بىلەن سىۈزگەندە ، ئەخلەتلەر قالىدۇ .شۇڭا ئۇنىڭ سۆزىدىكى ئىنساننىڭ مەينەتچىلىكى.

5ئوچاق كۇلالچىنىڭ قاچىلىرىنى ئىسپاتلايدۇ .شۇڭا ئىنساننىڭ سوتى ئۇنىڭ تەپەككۇرىدا.

6مېۋىلەر دەرەخنىڭ كىيگەنلىكىنى ئېلان قىلىدۇ .ئىنساننىڭ قەلبىدە تەكەببۇرلۇق قىلىشمۇ شۇنداق.

7ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاشتىن ئىلگىرى ھېچكىمنى ماختىماڭ .چۈنكى بۇ ئىنسانلارنىڭ سىنىقى.

8ئەگەر سىز ھەققانىيلىقنى ئەگەشسىڭىز ، ئۇنىڭغا ئېرىشىسىز ھەمدە ئۇنى شان-شەرەپلىك ئۇزۇن كىيىمدەك كىيىڭ.

9قۇشلار ئۆزلىرىگە ئوخشايدۇ .شۇنىڭ بىلەن ، ئۇنىڭدا ئەمەل قىلغۇچىلارغا ھەقىقەت قايتىپ كېلىدۇ.

10شىر ئولجىنى ساقلاۋاتقاندا .گۇناھكارلار ئۈچۈن گۇناھ قىلىڭلار.

11تەقۋادار ئادەمنىڭ سۆزى ھەمىشە ئەقىل بىلەن بولىدۇ .ئەمما ئەخمەق ئايدەك ئۆزگىرىدۇ.

12ئەگەر ئەقىلسىز كىشىلەردىن بولساڭلار ، ۋاقىتنى كۆزىتىڭلار .ئەمما چۈشىنىشلىك كىشىلەر ئارىسىدا دائىم بولۇڭ.

13ئەخمەقلەرنىڭ سۆزى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ ، ئۇلارنىڭ تەنھەرىكەتلىرى گۇناھنىڭ خاھىشى.

14قەسەم قىلغان كىشىنىڭ سۆزى چاچنى تىك قىلىدۇ .ئۇلارنىڭ جېدەللىرى ئۇنىڭ قۇلىقىنى توختىتىدۇ.

15مەغرۇرلارنىڭ جېدەللىرى قان تۆكۈش ، ئۇلارنىڭ ھاقارەتلىرى قۇلاققا ئېغىر كېلىدۇ.

16مەخپىيەتلىكنى بايقىغان كىشى ئىناۋىتىنى يوقىتىدۇ .ھەمدە ئۇنىڭ كاللىسىغا ھەرگىز دوست تاپالمايدۇ.

17دوستىڭىزنى سۆيۈڭ ۋە ئۇنىڭغا سادىق بولۇڭ ، ئەمما ئۇنىڭ مەخپىيەتلىكىگە خىيانەت قىلسىڭىز ، ئۇنىڭ كەينىدىن ماڭماڭ.

18چۈنكى ، ئىنسان دۈشمىنىنى ھالاك قىلغاندەك .شۇڭا قوشنىڭىزنىڭ مۇھەببىتىنى يوقىتىپ قويدىڭىزمۇ؟

19قۇشنى قويۇپ بەرگەن كىشى ئۇنىڭ قولىدىن چىققاندەك ، قوشنىڭىزنى قويۇپ بەردىڭ ، ئۇنى قايتا ئالالمايسەن.

20ئۇنىڭغا ئەگەشمەڭ ، چۈنكى ئۇ بەك يىراق .ئۇ توزاقتىن قېچىپ كەتكەن بىر غالتەك.

21جاراھەتكە كەلسەك ، ئۇ باغلىنىشى مۇمكىن .ھاقارەتلىگەندىن كېيىن يارىشىش بولىدۇ ، ئەمما مەخپىيەتلىككە خىيانەت قىلغان كىشى ئۈمىدسىز بولىدۇ.

22كۆزىنى يۇمۇپ ئاچقۇچە يامانلىق قىلىدۇ ، ئۇنى تونۇغۇچى ئۇنىڭدىن يىراقلىشىدۇ.

23سەن ھازىر بولساڭ ، ئۇ تاتلىق سۆزلەيدۇ ۋە سۆزلىرىڭگە قايىل بولىدۇ ، لېكىن ئاخىرىدا ئۇ ئاغزىنى يازىدۇ ۋە سۆزلىرىڭگە تۆھمەت قىلىدۇ.

24مەن نۇرغۇن نەرسىلەرگە نەپرەتلەندىم ، ئەمما ئۇنىڭغا ئوخشاش ھېچ نەرسە يوق .چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنى يامان كۆرىدۇ.

25كىمكى تاشنى ئېگىزگە تاشلىسا ، ئۇنى ئۆز بېشىغا تاشلايدۇ .ئالدامچىلىق بىلەن زەخىملىنىدۇ.

26كىمكى بىر قۇدۇق قازسا ، ئۇ يەرگە چۈشۈپ كېتىدۇ.

27يامانلىق قىلغان كىشى ئۇنىڭ ئۈستىگە چۈشىدۇ ، ئۇنىڭ نەدىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيدۇ.

28مەسخىرە قىلىش ۋە ھاقارەت قىلىش مەغرۇرلاردىن .ئەمما ئۆچ ئېلىش شىردەك ئۇلارنى ساقلاپ تۇرىدۇ.

29ياخشىلارنىڭ يىقىلىشىدىن خۇشال بولغانلار تۇزاققا ئېلىنىدۇ .ئازاب ئۇلارنى ئۆلۈشتىن بۇرۇن يوقىتىدۇ.

30يامان غەرەز ۋە غەزەپ ، ھەتتا بۇ يىرگىنچلىك ئىشلار .گۇناھكار ئادەم ھەر ئىككىسىگە ئىگە بولىدۇ.

باب 28

1قىساس ئالغۇچى پەرۋەردىگاردىن ئۆچ ئالىدۇ ، ئۇ چوقۇم گۇناھلىرىنى ئەسلەيدۇ.

2قوشنىڭىزنىڭ سىزگە قىلغان زىيانلىرىنى مەغپىرەت قىلىڭ ، دۇئا قىلغاندا گۇناھلىرىڭىزمۇ كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.

3بىر ئادەم يەنە بىرىگە ئۆچ بولۇپ ، رەببىدىن كەچۈرۈم سورامدۇ؟

4ئۇ ئۆزىگە ئوخشاش ئىنسانغا رەھىم قىلمايدۇ .ئۇ ئۆزىنىڭ گۇناھلىرىدىن كەچۈرۈم سورامدۇ؟

5ئەگەر گۆشتىن باشقا كىشى ئۆچمەنلىكنى ئوزۇقلاندۇرالىسا ، ئۇنىڭ گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشىنى كىم ئۆتۈنىسۇن؟

6ئاخىرىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ، دۈشمەنلىك توختىسۇن .چىرىكلىك ۋە ئۆلۈمنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ۋە بۇيرۇققا ئەمەل قىلىڭ.

7ئەمرلەرنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ، قوشنىڭىزغا يامانلىق قىلماڭلار :ھەممىدىن ئۈستۈن بولغان ئەھدىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ۋە نادانلىققا كۆز يۇمۇڭ.

8جېدەلدىن يىراق تۇرۇڭ ، گۇناھلىرىڭىزنى ئازايتىسىز ، چۈنكى غەزەپلەنگەن ئادەم جېدەل قىلىدۇ.

9گۇناھكار ئادەم دوستلىرىنى بىئارام قىلىدۇ ۋە تىنچلىق ئىچىدە مۇنازىرىلىشىدۇ.

10ئوت مەسىلىسىگە ئوخشاش ، ئۇمۇ كۆيۈپ كېتىدۇ .ئىنساننىڭ كۈچى قانچە كۈچلۈك بولسا ، ئۇنىڭ غەزىپىمۇ شۇنداق .ئۇنىڭ بايلىقىغا ئاساسەن ئۇنىڭ ئاچچىقى ئۆرلەيدۇ .ئۇلار قانچە كۈچلۈك تالاش-تارتىش قىلسا ، شۇنچە قىزىپ كېتىدۇ.

11ئالدىراش تالاش-تارتىش ئوت ياقتۇرىدۇ ، ئالدىراش ئۇرۇش قان تۆكتى.

12ئەگەر ئۇچقۇننى ئۇرساڭ ، ئۇ كۆيۈپ كېتىدۇ .ئەگەر ئۇنىڭغا تۈكۈرسەڭ ، ئۇ ئۆچۈرۈلىدۇ ، ھەر ئىككىسى ئاغزىڭدىن چىقىدۇ.

13پىچىرلىغۇچىلارغا لەنەت ئوقۇغىن ۋە ئىككى ھەسسە تىللىغىن ، چۈنكى بۇنداق كىشىلەر تىنچ بولغان نۇرغۇن كىشىلەرنى ھالاك قىلدى.

14كىشىنى تىللايدىغان تىل نۇرغۇن كىشىلەرنى بىئارام قىلدى ۋە ئۇلارنى مىللەتتىن مىللەتكە ھەيدىدى :كۈچلۈك شەھەرلەر ئۇنى چېقىپ ، ئۇلۇغ كىشىلەرنىڭ ئۆيلىرىنى ۋەيران قىلدى.

15تىلدا سۆزلەيدىغان تىل پەزىلەتلىك ئاياللارنى قوغلاپ چىقاردى ۋە ئۇلارنى ئەمگىكىدىن مەھرۇم قىلدى.

16ئۇنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالغانلار ھەرگىز ئارام تاپالمايدۇ ، خاتىرجەم ئولتۇرمايدۇ.

17قامچىنىڭ ئۇرۇلۇشى گۆشتە بەلگە پەيدا قىلىدۇ ، ئەمما تىلنىڭ سوققۇشى سۆڭەكنى بۇزىدۇ.

18نۇرغۇن كىشىلەر قىلىچنىڭ تىغىگە يىقىلدى ، ئەمما تىل بىلەن يىقىلغانلار كۆپ ئەمەس.

19ئۇ زەھرى ئارقىلىق قوغدىلىدىغان ئادەم .ئۇنىڭ بويۇنتۇرۇقىنى تارتمىغان ۋە باغلىمىغان.

20چۈنكى ئۇنىڭ بويۇنتۇرۇقى تۆمۈر بويۇنتۇرۇق ، ئۇنىڭ بەلۋاغلىرى مىس تاسما.

21ئۇنىڭ ئۆلۈمى يامان ئۆلۈم ، قەبرە ئۇنىڭدىن ياخشى ئىدى.

22ئۇلار خۇدادىن قورقىدىغانلارغا ھۆكۈمرانلىق قىلمايدۇ ۋە ئوت يالقۇنى بىلەن كۆيمەيدۇ.

23پەرۋەردىگاردىن ۋاز كەچكەنلەر ئۇنىڭغا چۈشىدۇ .ئۇ ئۇلاردا كۆيۈپ ، ئۆچۈرۈلمەيدۇ .ئۇ ئۇلارغا شىردەك ئەۋەتىلىپ ، يىلپىزدەك يەيدۇ.

24قاراڭ ، مال-مۈلۈكلىرىڭىزنى تىكەن بىلەن قورشاپ ، كۈمۈش-ئالتۇنلىرىڭىزنى باغلاڭ.

25سۆزلىرىڭنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇپ ، ئاغزىڭغا ئىشىك ۋە بالداق ياسىغىن.

26ئۇنىڭ يېنىدىن سىيرىلىپ كېتىشتىن ساقلىنىڭ ، بولمىسا ساقلاپ تۇرغان كىشىنىڭ ئالدىدا يىقىلىپ كەتمىسۇن.

باب 29

1رەھمدىل كىشى قوشنىسىغا قەرز بېرىدۇ .قولىنى كۆچەيتكەن كىشى ئەمرلەرگە ئەمەل قىلىدۇ.
2قوشنىڭىزغا ئېھتىياجلىق بولغاندا قەرز بېرىڭ ، قوشنىڭىزغا ۋاقتىدا بېرىڭ.
3گېپىڭنى ساقلا ، ئۇنىڭ بىلەن ساداقەتمەنلىك قىل ، سەن دائىم ئۆزىڭىزگە لازىملىق نەرسىنى تاپالايسىز.
4نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارغا بىر نەرسە ئارىيەتكە بەرگەندە ، ئۇنى تېپىشنى ھېسابلاپ ، ئۇلارغا ياردەم قىلغان ئاۋارىچىلىككە دۇچار قىلدى.
5ئۇ قوبۇل قىلغۇچە ، ئۇ ئادەمنىڭ قولىنى سۆيۈپ قويىدۇ .قوشنىسىنىڭ پۇلىغا بويسۇنۇپ سۆزلەيدۇ ، ئەمما قايتۇرغاندا ئۇ ۋاقىتنى ئۇزارتىدۇ ، قايغۇ-ھەسرەت سۆزلىرىنى قايتۇرىدۇ ۋە ۋاقىتتىن ئاغرىنىدۇ.
6ئەگەر ئۇ غەلىبە قىلسا ، ئۇنىڭ پېرىمىنى قوبۇل قىلالمايدۇ ۋە ئۇنى تاپقاندەك سانايدۇ :ئەگەر ئۇنداق بولمىسا ، ئۇ ئۇنى پۇلىدىن مەھرۇم قىلدى ۋە سەۋەبسىز ئۇنىڭغا دۈشمەن قىلدى :ئۇ ئۇنىڭغا لەنەت بىلەن تولەيدۇ ۋە تۆمۈر يول شەرەپ ئۈچۈن ئۇنىڭغا نومۇس قىلىدۇ.
7شۇڭا نۇرغۇن كىشىلەر ئالداشتىن ئەنسىرەپ باشقا ئەرلەرنىڭ ناچار مۇئامىلىسىگە قەرز بېرىشنى رەت قىلدى.
8شۇنداقتىمۇ نامرات ئۆيدىكى ئادەمگە سەۋر قىلغىن ، ئۇنىڭغا رەھىم قىلماسلىقنى كېچىكتۈر.
9بۇيرۇق ئۈچۈن نامراتلارغا ياردەم قىلىڭ ، كەمبەغەللىكى سەۋەبىدىن ئۇنى يۈز ئۆرۈمەڭ.
10قېرىنداشىڭىز ۋە دوستىڭىز ئۈچۈن پۇلىڭىزنى يوقىتىپ قويۇڭ ، ئۇ تاشنىڭ ئاستىدا داتلىشىپ كەتمىسۇن.
11خەزىنىڭىزنى ھەممىدىن ئۈستۈننىڭ ئەمرى بويىچە ساقلاڭ ، ئۇ سىزگە ئالتۇندىن كۆپ پايدا ئېلىپ كېلىدۇ.
12ئامبىرىڭىزدا سەدىقە قىلىڭ ، ئۇ سېنى بارلىق ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قۇتۇلدۇرىدۇ.
13ئۇ سېنىڭ دۈشمىنىڭلارغا قارشى كۈچلۈك قالقان ۋە نەيزەدىن ياخشىراق جەڭ قىلىدۇ.
14سەمىمىي ئادەم قوشنىسىغا كېپىل بولىدۇ ، ئەمما ئەقىلسىز كىشى ئۇنى تاشلايدۇ.
15كېپىللىكىڭىزنىڭ دوستلۇقىنى ئۇنتۇپ قالماڭ ، چۈنكى ئۇ سىز ئۈچۈن جېنىنى بەردى.
16گۇناھكار كېپىللىكنىڭ ياخشى مۈلكىنى ئاغدۇرۇپ تاشلايدۇ:
17ئەقلى يەتمەيدىغان كىشى ئۇنى قۇتقۇزۇۋالغان خەتەر ئىچىدە قالدۇرىدۇ.
18سۇرېتىشىپ نۇرغۇن ياخشى مۈلۈكلەرنى بىكار قىلىپ ، ئۇلارنى دېڭىز دولقۇنىدەك تەۋرىتىپ قويدى :كۈچلۈك كىشىلەر ئۇنى ئۆيلىرىدىن قوغلاپ چىقىرىپ ، يات مىللەتلەر ئارىسىدا ئايلىنىپ يۈردى.
19رەببىمىزنىڭ ئەمرلىرىگە خىلاپلىق قىلغان رەزىل كىشى كېپىللىككە چۈشۈپ قالىدۇ ، پايدا ئېلىش ئۈچۈن باشقىلارنىڭ تىجارىتىنى ئۈستىگە ئالغان ۋە ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغان كىشى دەۋاغا كىرىدۇ.
20قوشنىڭىزغا كۈچىڭىزگە قاراپ ياردەم قىلىڭ ، ئۆزىڭىزنىڭمۇ ئوخشاش بولۇپ قالماسلىقىڭىزدىن ئېھتىيات قىلىڭ.
21ھاياتلىقنىڭ ئەڭ مۇھىمى سۇ ، بولكا ، كىيىم-كېچەك ۋە نومۇسنى يېپىش ئۆيى.
22كەمبەغەلنىڭ تۈرمۈشى باشقا ئۆينىڭ ئۆيىدىكى نازۇك بىلەتتىن ياخشى.
23مەيلى ئاز ياكى كۆپ بولسۇن ، ئۆيىڭىزنىڭ ھاقارەتلىرىنى ئاڭلىماسلىق ئۈچۈن رازى بولۇڭ.
24ئۆيدىن ئۆيگە قايتىش تولىمۇ ئېچىنىشلىق ھايات ، چۈنكى سەن قەيەردە يات ئادەم بولساڭ ، ئاغزىڭنى ئېچىشقا جۈرئەت قىلالمايسەن.
25كۆڭۈل ئېچىڭ ، زىياپەت قىلىڭ ، شۈكۈر قىلماڭ ، بۇنىڭدىن باشقا ئاچچىق سۆزلەرنى ئاڭلايسىز.
26ناتونۇش ئادەم ، كېلىپ بىر داستىخان ھازىرلاپ ، تەييارلىغان نەرسىلىرىڭنى ماڭا بەرگىن.
27ئەي ناتونۇش ئادەم ، ھۆرمەتلىك كىشىگە ئورۇن بەرگىن .ئاكام ياتاققا كېلىدۇ ، مېنىڭ ئۆيۈمگە موھتاج.
28بۇ ئىشلار چۈشىنىشلىك ئادەمگە ئېچىنىشلىق .ئۆي ئىگىسىنىڭ ئۆسۈشى ۋە قەرز بەرگۈچىنى ئەيىبلەش.

باب 30

1ئوغلىنى سۆيىدىغان كىشى ئۇنى خۇشال-خۇراملىقتا ئېرىشتۈرىدۇ.
2ئوغلىنى جازالىغان كىشى ئۇنىڭدىن خۇشال بولىدۇ ۋە تونۇشلىرى بىلەن خۇشال بولىدۇ.
3ئوغلىنى ئۆگەتكەن كىشى دۈشمەننى قايغۇغا سالىدۇ ، دوستلىرى ئالدىدا ئۇ خۇشال بولىدۇ.
4ئاتىسى ئۆلۈپ كەتكەن بولسىمۇ ، ئۇ ئۆلمىگەندەك ، چۈنكى ئۇ ئۆزىگە ئوخشاش بىرىنى قالدۇردى.
5ئۇ ھايات ۋاقتىدا ، ئۇنى كۆرۈپ خۇشال بولدى .ئۇ ئۆلگەندە قايغۇرمىدى.
6ئۇ ئارقىسىدا دۈشمەنلىرىدىن ئۆچ ئالغۇچى ۋە دوستلىرىغا ياخشىلىق قىلىدىغان ئۆچ ئېلىشنى قالدۇردى.
7ئوغلىنى بەك كۆپ قىلغان كىشى ئۇنىڭ جاراھەتلىرىنى باغلايدۇ .ھەر بىر يىغلىغاندا ئۇنىڭ ئۈچىيى ئاۋارە بولىدۇ.
8بۇزۇلمىغان ئات باش بولۇپ قالىدۇ ، ئۆزىگە قالدۇرۇلغان بالا قەستەن بولىدۇ.
9بالىڭىزنى خوراز قىلىڭ ، ئۇ سىزنى قورقۇتۇپ قويىدۇ ، ئۇنىڭ بىلەن ئويناڭ ، ئۇ سىزنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدۇ.
10ئۇنىڭ بىلەن كۈلمەڭ ، بولمىسا ئۇنىڭ بىلەن غەم-قايغۇ بولۇپ ، ئاخىرىدا چىشىڭىزنى چىشلىمەيسىز.
11ياش ۋاقتىدا ئۇنىڭغا ئەركىنلىك بەرمەڭ ، ئۇنىڭ ئەگەشكۈچىلىرىگە كۆز يۇمماڭ.
12ياش ۋاقتىدا ئۇنىڭ بوينىنى ئېگىپ ، ئۇنى كىچىك چېغىدا ئۇرغىن ، ئۇ جاھىل بولۇپ ، ساڭا ئىتائەتسىز بولۇپ قالمىسۇن ، قەلبىڭگە قايغۇ ئېلىپ كېلىدۇ.
13ئوغلۇڭنى جازالىغىن ۋە ئۇنى ئەمگەككە تۇتقىن ، بولمىسا ئۇنىڭ شەھۋانىي قىلمىشلىرى ساڭا گۇناھ بولۇپ قالمىسۇن.
14كەمبەغەل ، ساغلام ۋە ئاساسىي قانۇن كۈچلۈك ، بەدىنىدە ئازابلانغان بايدىن ياخشى.
15ساغلاملىق ۋە بەدەننىڭ ياخشى مۈلكى بارلىق ئالتۇندىن ئۈستۈن ، كۈچلۈك بەدەن چەكسىز بايلىقتىن ئۈستۈن.
16ساغلام تەننىڭ ئۈستىدە بايلىق يوق ، قەلب خۇشاللىقىدىنمۇ خۇشاللىق يوق.
17ئۆلۈم ئاچچىق ھايات ياكى ئۈزلۈكسىز كېسەلدىن ياخشى.
18ئېغىزغا ئېتىلگەن نازۇ-نېمەتلەر خۇددى قەبرىگە قويۇلغان گۆش قالايمىقانلىرىدەك.
19بۇتقا قۇربانلىق قىلىشنىڭ نېمە پايدىسى بار؟ چۈنكى ئۇ يېيىشكە ۋە پۇراشقا بولمايدۇ .پەرۋەردىگارغا زىيانكەشلىك قىلغان كىشىمۇ شۇنداق.
20ئۇ كۆزى بىلەن كۆرۈپ نالە قىلىدۇ ، خۇددى بىر قىزنى قۇچاقلاپ ۋە ھاڭۋېقىپ تۇرىدىغان ئوردا باشلىقىدەك.
21ئەقلىڭنى ئېغىرلىققا بەرمە ، ئۆزۈڭنىڭ نەسىھەتى بىلەن ئازابلانما.
22قەلبنىڭ خۇشاللىقى ئىنساننىڭ ھاياتى ، ئىنساننىڭ خۇشاللىقى ئۇنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتىدۇ.
23ئۆز جېنىڭنى سۆي ، قەلبىڭگە تەسەللى بەرگىن ، قايغۇنى سەندىن يىراقلاشتۇرغىن ، چۈنكى قايغۇ نۇرغۇن ئادەمنى ئۆلتۈردى ، ئۇنىڭدا پايدا يوق.
24ھەسەت ۋە غەزەپ ئۆمرىنى قىسقارتىدۇ ، ئېھتىياتچانلىق ياشنى ۋاقىتتىن بۇرۇن ئېلىپ كېلىدۇ.
25خۇشخۇي ۋە ياخشى يۈرەك ئۇنىڭ گۆشى ۋە يېمەك-ئىچمىكىگە كۆڭۈل بۆلىدۇ.

باب 31

1بايلىقنى كۆزىتىش گۆشنى خورىتىدۇ ، ئۇنىڭ غەمخورلۇقى ئۇيقۇنى يىراقلاشتۇرىدۇ.
2پەرۋىش قىلىش ئادەمنىڭ ئۇيقۇسىغا كەتمەيدۇ ، چۈنكى ئاغرىق كېسەل ئۇيقۇنى بۇزىدۇ.
3بايلارنىڭ بايلىق توپلاشتا زور ئەمگىكى بار .ئۇ ئارام ئالغاندا ، ئۇنىڭ نازۇكلىرى بىلەن تولدى.
4كەمبەغەللەر ئۇنىڭ نامرات يېرىدە ئىشلەيدۇ .ئۇ يولغا چىققاندا ، ئۇ يەنىلا موھتاج.
5ئالتۇننى سۆيىدىغان ئادەم ھەققانىي ئادەم ئەمەس ، چىرىكلىككە ئەگەشكەن كىشى يېتەرلىك بولىدۇ.
6ئالتۇن نۇرغۇن كىشلەرنىڭ ھالاك بولدى ، ئۇلارنىڭ بۇزۇلۇشى ھازىر بولدى.
7بۇ قۇربانلىق قىلغۇچىلار ئۈچۈن پۇتلىكاشاڭ ، ھەر بىر ئەخمەق ئۇنى ئېلىپ كېتىدۇ.
8كەم-كۈتسىز تېپىلغان ، ئالتۇندىن كېيىن ماڭمىغان بايلار نەقەدەر بەختلىك!
9ئۇ كىم؟ بىز ئۇنى بەختلىك دەيمىز ، چۈنكى ئۇ ئۆز خەلقى ئارىسىدا ئاجايىپ ئىشلارنى قىلدى.
10كىم بۇ ئارقىلىق سىناق قىلىنغان ۋە مۇكەممەل تېپىلغان؟ ئاندىن ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرسۇن .كىم رەنجىتەلەيدۇ ، رەنجىمىدى؟ ياكى يامانلىق قىلدىمۇ؟
11ئۇنىڭ ماللىرى قۇرۇلۇپ ، جامائەت سەدىقە ئېلان قىلىدۇ.
12ئەگەر سىز مول داستىخاندا ئولتۇرسىڭىز ، ئۇنىڭغا ئاچكۆزلۈك قىلماڭ ۋە ئۇنىڭغا» :ئۇنىڭدا گۆش كۆپ «دېمەڭ.
13يامان كۆزنىڭ يامان ئىش ئىكەنلىكىنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ، كۆزدىنمۇ ناچار نەرسە نېمە؟ شۇڭلاشقا ئۇ ھەر سورۇندا يىغلايدۇ.
14ئۇ قولىڭىزنى قەيەرگە قارىماڭ ، ئۇنى ئۇنىڭ بىلەن بىللە تاماققا تاشلىماڭ.
15قوشنىڭىزنى ئۆزىڭىزگە ھۆكۈم قىلماڭ ، ھەر جەھەتتىن ئەقىللىق بولۇڭ.
16ئىنسانغا ئوخشاش ، ئالدىڭىزدا قويۇلغان نەرسىلەرنى يەڭ .ئۆچمەنلىك قىلماڭلار.
17ئەدەپ-ئەخلاق ئۈچۈن ئالدى بىلەن ئايرىلغىن .تويۇنمىغىن.
18نۇرغۇن كىشلەر ئارىسىدا ئولتۇرغاندا ، ئالدى بىلەن قولىڭىزنى ئۇزاتماڭ.
19ياخشى تەربىيىلەنگەن ئادەم ئۈچۈن ناھايىتى ئاز نەرسە كۇپايە ، ئۇ كارىۋاتقا شامال چىقمايدۇ.
20ساغلام ئۇخلاش ئوتتۇراھال غىزالىنىشتىن كېلىدۇ :ئۇ بالدۇر ئورنىدىن تۇرىدۇ ، ئەقىل-پاراستى ئۇنىڭ بىلەن بىللە.
21ئەگەر تاماق يېيىشكە مەجبۇرلانغان بولساڭ ، ئورنۇڭدىن تۇر ، قۇسۇپ ئارام ئالغىن.
22ئوغلۇم ، گېپىمنى ئاڭلا ، مېنى پەس كۆرمەڭ ، ئاخىرىدا مەن ساڭا ئېيتقىنىمدەك تاپالايسەن :بارلىق ئىشلىرىڭدا تېز بول ، شۇڭا ساڭا ھېچقانداق كېسەل كەلمەيدۇ.
23كىمكى ئۇنىڭ گۆشىنى ئەركىن قويسا ، كىشلەر ئۇنى ياخشى سۆزلەيدۇ .ھەمدە ئۇنىڭ ياخشى ئۆي ئىشلىرىنى قىلىش دوكلاتىغا ئىشىنىدۇ.
24لېكىن ، ئۇنىڭ گۆشىنى يەيدىغان ئادەمگە قارشى پۈتۈن شەھەر شىكايەت قىلىدۇ .ھەمدە ئۇنىڭ بىپەرۋالىقىنىڭ گۇۋاھلىقىدىن گۇمانلىنىشقا بولمايدۇ.
25شارابتا باتۇرلۇقىڭنى كۆرسەتمە .چۈنكى ، شاراب نۇرغۇن كىشلەرنى ھالاك قىلدى.
26ئوچاق چىلاش ئارقىلىق قىرغاقنى ئىسپاتلايدۇ.
27ئۆزۈم ھارىقى ئىنسان ئۈچۈن ھاياتقا ئوخشاشلا ياخشى ، ئەگەر ئۇ ئوتتۇراھال ھاراق ئىچسە :ئۇنداقتا شارابسىز ئادەم ئۈچۈن ھايات قانداق بولىدۇ؟ چۈنكى ئۇ كىشلەرنى خۇشال قىلىش ئۈچۈن ياسالغان.
28ھاراقنى ھاراق ئىچىپ مەست بولۇپ ، پەيدىنپەي قەلبكە خۇشاللىق ۋە خۇشاللىق ئېلىپ كېلىدۇ:
29لېكىن ھاراقنى كۆپ ئىچىش ھاراقنى تالاش-تارتىش ۋە جېدەل-ماجىرا كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.
30ھاراق ئىچىش ئەخمەقنىڭ غەزىپىنى كەلتۈرگۈچە ئاچچىقنى ئاشۇرىدۇ :ئۇ كۈچنى تۆۋەنلىتىدۇ ۋە جاراھەت پەيدا قىلىدۇ.
31شارابتا قوشنىڭىزنى ئەيىبلىمەڭ ، ئۇنىڭ خۇشاللىقىدا ئۇنى پەس كۆرمەڭ ، ئۇنىڭغا گەپ قىلماڭ ، ئۇنى ئىچىشكە دەۋەت قىلىپ ئۇنىڭغا بېسىم قىلماڭ.

باب 32

1ئەگەر سەن زىياپەتنىڭ خوجايىنى بولۇپ قالساڭ ، ئۆزۈڭنى كۆتۈرمە ، بەلكى ئۇلارنىڭ قاتارىدا بول .ئۇلارغا ئەستايىدىللىق بىلەن كۆڭۈل بۆلۈڭ ، شۇڭا ئولتۇرۇڭ.
2پۈتۈن ۋەزىپىڭىزنى ئورۇندىغاندىن كېيىن ، ئۇلار بىلەن خۇشال-خۇرام ئۆتۈشىڭىز ۋە بايرامنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇشىڭىز ئۈچۈن تاج تاپشۇرۇۋېلىڭ.
3سۆزلەڭ ، سەن ئاقساقال ، چۈنكى ئۇ ساڭا كېلىدۇ ، ئەمما ئاقىلانە ھۆكۈم بىلەن .مۇزىكا قويماسلىقىقا توسقۇنلۇق قىلىدۇ.
4مۇزىكانت بار يەردە سۆزلەرنى تۆكمەڭ ، ۋاقىتتىن ئەقىل-پاراسەت كۆرسەتمەڭ.
5زىياپەتتە بىر مۇزىكا كونسېرتى ئالتۇنغا سېلىنغان كاربوننىڭ بەلگىسىدەك.
6ئالتۇن ئەسەرگە قويۇلغان زۇمرەتنىڭ بەلگىسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ، يېقىملىق شاراب بىلەن مۇزىكىنىڭ مېلودىيىسىمۇ شۇنداق.
7يىگىت ، ئەگەر سىزگە ئېھتىياجلىق بولسا ، سۆزلەڭ ، ئەمما ئىككى قېتىم سورالغاندا ناھايىتى ئاز.
8گېپىڭىز قىسقا بولسۇن ، بىر نەچچە ئېغىز سۆز بىلەن چۈشىنىدۇ .بىلىدىغان ۋە ئۇنىڭ تىلىنى تۇتقاندەك بولۇڭ.
9ئەگەر سەن ئۇلۇغ ئادەملەردىن بولساڭ ، ئۇلار بىلەن باراۋەر بولما .قەدىمكى كىشلەر جايىدا بولغاندا ، كۆپ سۆز ئىشلەتمەڭ.
10گۈلدۈرماما چاقماقتىن بۇرۇن .نومۇسسىز ئادەم ياخشىلىنىشتىن ئىلگىرى.
11ۋاقىتنى كۆتۈرۈڭ ، ئەڭ ئاخىرقىسى بولماڭ .ئەمما كېچىكىپ ئۆيىڭىزگە قايتىڭ.
12ئۇ يەردە كۆڭۈل ئېچىڭ ، ئۆزىڭىز خالىغان ئىشنى قىلىڭ ، ئەمما مەغرۇر سۆز بىلەن گۇناھ قىلماڭ.
13بۇ ئىشلار ئۈچۈن سېنى ياراتقان ۋە ياخشى نەرسىلىرى بىلەن تولدۇرغۇچىغا بەخت تىلەڭ.
14رەببىدىن قورقىدىغانلار ئۇنىڭ ئىنتىزامىنى ئالىدۇ .ئۇنى بالدۇر ئىزدەيدىغانلار ياخشىلىققا ئېرىشىدۇ.
15تەۋرات قانۇنىنى ئىزدىگەنلەر ئۇنىڭ بىلەن تولدى ، لېكىن مۇناپىق بۇنىڭدىن رەنجىدۇ.
16پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلار ھۆكۈم تاپالايدۇ ۋە ئادالەتنى نۇردەك ياندۇرىدۇ.
17گۇناھكار ئادەم ئەيىبلەنمەيدۇ ، بەلكى ئۇنىڭ ئىرادىسى بويىچە باھانە تاپالايدۇ.
18مەسلىھەتچى ئېھتىياتچان بولىدۇ .ئەمما غەلىتە ۋە مەغرۇر ئادەم قورقۇپ كەتمەيدۇ ، ھەتتا ئۆزىدىن مەسلىھەت بەرمىگەن تەقدىردىمۇ.
19نەسىھەت قىلماڭ .بىر قېتىم قىلىپ بولغاندىن كېيىن ، تەۋبە قىلماڭ.
20يىقىلىپ چۈشمەيدىغان يولدا ماڭما ، تاشلار ئارىسىدا يىقىلماڭ.
21ئوچۇق-ئاشكارە ئىشەنچ قىلماڭ.
22ئۆز بالىلىرىڭىزدىن ئېھتىيات قىلىڭ.
23ھەر بىر ياخشى ئىشتا ئۆز روھىڭغا ئىشىنىڭ .چۈنكى بۇ بۇيرۇقلارنىڭ ئىجرا قىلىنىشىدۇر.
24پەرۋەردىگارغا ئېتىقاد قىلغانلار ئەمرىگە قۇلاق سالىدۇ .ئۇنىڭغا ئىشەنگەن كىشى بۇنىڭدىن ناچار بولمايدۇ.

باب 33

1پەرۋەردىگاردىن قورقىدىغانلارغا يامانلىق بولمايدۇ .ئەمما ئىزىقتۇرۇشتا ئۇنى يەنە قۇتۇلدۇرىدۇ.
2ئەقىللىق ئادەم تەۋرات قانۇنىنى يامان كۆرمەيدۇ .ئەمما ئۇنىڭدا مۇناپىق بولغان كىشى بوراندىكى پاراخوتقا ئوخشايدۇ.
3چۈشىنىدىغان ئادەم قانۇنغا ئىشىنىدۇ .تەۋرات قانۇنى ئۇنىڭغا سادىق بولىدۇ.
4نېمە دېگىنىڭىزنى تەييارلاڭ ، شۇنداق بولغاندا سىز ئاڭلىنىسىز .كۆرسەتمىنى باغلاپ ئاندىن جاۋاب بېرىڭ.
5ئەخمەقلەرنىڭ يۈرىكى هارۋىغا ئوخشايدۇ .ئۇنىڭ خىياللىرى ئۆرۈلۈپ چۈشكەن ئوققا ئوخشايدۇ.
6ئات ئات مەسخىرە قىلىدىغان دوستقا ئوخشايدۇ ، ئۇ ئولتۇرغانلارنىڭ هەممىسىگە بويسۇنمايدۇ.
7يىل ئىچىدىكى هەر بىر كۈننىڭ نۇرى قۇياش نۇرىغا ئوخشاش تۇرسا ، نېمە ئۈچۈن بىر كۈن يەنە بىر كۈنى ئۈستۈن تۇرىدۇ؟
8پەرۋەردىگارنىڭ تونۇشى بىلەن ئۇلار پەرىقلەندى .ئۇ پەسىل ۋە بايراملارنى ئۆزگەرتتى.
9ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى ئېگىز كۆن قىلىپ ، ئۇلارنى مۇقەددەس قىلدى ، بەزىلىرىنى ئادەتتىكى كۈن قىلدى.
10ئىنسانلارنىڭ هەممىسى يەر يۈزىدىن ، ئادەم ئەلەيهىسسالام يەر يۈزىدىن يارىتىلدى.
11پەرۋەردىگار نۇرغۇن بىلىملەردە ئۇلارنى بۆلدى ۋە ئۇلارنىڭ يوللىرىنى كۆپ خىللاشتۇردى.
12ئۇلارنىڭ بەزىلىرىگە بەخت تىلىدى ، ئۇلۇغلىدى ، بەزىلىرىنى پاكلىدى ۋە ئۆزىگە يېقىنلاشتۇردى ، لېكىن ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى تىللىدى ۋە پەس قىلدى ۋە ئورنىدىن چىقىپ كەتتى.
13لاي كۇلالچىنىڭ قولىدا بولغىنىدەك ، ئۇنى ئۆز خاهشى بويىچە ياساڭلار.
14ياخشىلىق يامانلىققا ، هايات ئۆلۈمگە قارشى تۇرىدۇ .تەقۋادارلار گۇناهكارغا ، گۇناهكار تەقۋادارلارغا قارشى.
15شۇنىڭ ئۈچۈن ، هەممىدىن ئۈستۈندۇر .يەنە بىرى ئىككىگە قارشى ئىككىسى بار.
16مەن ئۆزۈمدىن كېيىن يىغىلغاندەك ، ئەڭ ئاخىرىدا ئويغاندىم .پەرۋەردىگارنىڭ بەرىكىتى بىلەن مەن پايدا ئالدىم ۋە ئۆزۈم هارىقىمنى ئۆزۈم يىغقۇچىدەك يىرتىۋەتتىم.
17مەن پەقەت ئۆزۈم ئۈچۈنلا ئەمەس ، بەلكى ئۆگىنىشنى خالايدىغانلارنىڭ هەممىسى ئۈچۈن ئىشلىگەنلىكىمنى ئويلاڭ.
18ئەي بۈيۈك خەلقلەر ، مېنىڭ سۆزۈمگە قۇلاق سېلىڭلار ، جامائەتنىڭ هۆكۈمدارلىرى.
19ياشاۋاتقان چېغىڭىزدا ئوغلىڭىز ، ئايالىڭىز ، قېرىندىشىڭىز ۋە دوستىڭىزغا كۈچ-قۇۋۋەت بەرمەڭ ، ماللىرىڭىزنى باشقىلارغا بەرمەڭ ، بولمىسا ئۇ سىزگە تەۋبە قىلىدۇ ، شۇنىڭ بىلەن قايتا دۇئا قىلىسىز.
20سەن هايات بولۇپ ، نەپەس ئالساڭ ، ئۆزۈڭنى هېچكىمگە بەرمە.
21چۈنكى ، باللىرىڭىزنىڭ ئىززەت-هۆرمىتىدە تۇرغىنىڭىزدىن ياخشىراق.
22بارلىق ئىشلىرىڭىزدا هەممىدىن ئۈستۈن ئورۇندا تۇرۇڭ .ئىززەت-هۆرمىتىڭىزگە داغ قالدۇرماڭ.
23كۈنلىرىڭىزنى ئاخىرلاشتۇرۇپ ، هاياتىڭىزنى ئاخىرلاشتۇرىدىغان ۋاقىتتا ، مىراسلىرىڭىزنى تەقسىم قىلىڭ.
24يەم - خەشەك ، تاياق ۋە يۈكلەر ئېشەك ئۈچۈن .خىزمەتكار ئۈچۈن نان ، تۈزىتىش ۋە ئىشلەش.
25ئەگەر بەندىڭىزنى ئەمگەككە سالسىڭىز ، ئارام تاپالايسىز ، ئەمما ئۇنى بىكار قويسىڭىز ، ئۇ ئەركىنلىك ئىزدەيدۇ.
26بويۇنتۇرۇق ۋە ياقا بويۇننى ئېگىدۇ ، يامان خىزمەتچى ئۈچۈن قىيناش ۋە ئازابلارمۇ شۇنداق.
27ئۇ بىكار بولۇپ كەتمىسۇن دەپ ، ئۇنى ئەمگەككە ئەۋەتىڭ .چۈنكى بىكارچىلىق نۇرغۇن يامانلىقنى ئۆگىتىدۇ.
28ئۇنى ئۆزىگە لايىق قىلىپ ئىشلەڭ ، ئەگەر ئۇ ئىتائەت قىلمىسا ، تېخىمۇ ئېغىر زەنجىرلەرنى كىيىڭ.
29لېكىن هېچكىمگە هەددىدىن ئاشماڭ .ۋە ئىختىيارسىز هېچ ئىش قىلماڭ.
30ئەگەر خىزمەتكارىڭىز بولسا ، ئۇ ئۆزىڭىزگە ئوخشاش بولسۇن ، چۈنكى سىز ئۇنى باها بىلەن سېتىۋالغان.
31ئەگەر خىزمەتكارىڭ بولسا ، ئۇنى قېرىندىشىڭدەك ئۆتۈنۈڭ ، چۈنكى سەن ئۇنىڭغا ئۆز جېنىڭدەك موهتاج .ئەگەر ئۇنىڭغا يامانلىق قىلساڭ ۋە ئۇ سەندىن قېچىپ كەتسە ، قايسى يول بىلەن ئۇنى ئىزدەيسەن؟

باب 34

1ئىنساننىڭ چۈشەنچىسى يوق ئۈمىدلىرى بىهۇدە ۋە يالغان ، چۈشلەر ئەخمەقلەرنى كۆتۈرىدۇ.
2كىم چۈشنى كۆرسە ، سايىدا تۇتۇۋالغان ۋە شامالغا ئەگىشىپ ماڭغانغا ئوخشايدۇ.
3چۈش كۆرۈش بىر نەرسىنىڭ يەنە بىر نەرسىگە ئوخشايدىغانلىقى ، هەتتا يۈزنىڭ يۈزگە ئوخشايدىغانلىقىدۇر.
4ناپاك نەرسىدىن نېمىنى پاكلىغىلى بولىدۇ؟ يالغانچىلىقتىن ، هەقىقەت قانداق بولىدۇ؟
5پال سېلىش ، سېهىرگەرلىك ۋە چۈشلەر بىهۇدە بولىدۇ.
6ئەگەر ئۇلار زىيارىتىڭىزدە هەممىدىن ئۈستۈن كىشىدىن ئەۋەتىلمىسە ، كۆڭلىڭىزنى ئۇلارغا قويماڭ.
7چۈنكى چۈش نۇرغۇن كىشىلەرنى ئالدىدى ، ئۇلار ئۆزىگە ئىشىنىدىغان مەغلۇپ بولدى.
8تەۋرات قانۇنى يالغاندىن مۇكەممەل بولىدۇ ، ئەقىل-پاراسەت ساداقەتمەنلىك بىلەن مۇكەممەل بولىدۇ.
9سەپەر قىلغان ئادەم نۇرغۇن نەرسىلەرنى بىلىدۇ .نۇرغۇن تەجرىبىسى بارلار ئەقىل-پاراسەتنى جاكارلايدۇ.
10تەجرىبىسى يوق ئادەم ئاز بىلىدۇ ، ئەمما سەپەر قىلغان ئادەم ئېهتىياتچان بولىدۇ.
11مەن ساياهەت قىلغىنىمدا نۇرغۇن نەرسىلەرنى كۆردۈم .هەمدە مەن ئىپادىلىيەلەيدىغىنىمدىنمۇ كۆپ چۈشىنىمەن.
12مەن دائىم ئۆلۈم خەۋپىگە دۇچ كەلدىم ، شۇنداقتىمۇ بۇ ئىشلار سەۋەبىدىن قۇتۇلدىم.
13رەببىدىن قورقىدىغانلارنىڭ روهى ياشايدۇ .چۈنكى ئۇلارنىڭ ئۈمىدى ئۇلارنى قۇتقۇزىدىغان ئادەمدە.
14رەببىدىن قورقىدىغانلار قورقمايدۇ ۋە قورقمايدۇ .چۈنكى ئۇ ئۇنىڭ ئۈمىدى.
15رەببىدىن قورقىدىغانلارنىڭ روهى نەقەدەر بەختلىك !ئۇ كىمگە قارايدۇ؟ ئۇنىڭ كۈچى كىم؟
16چۈنكى ، پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرى ئۇنى ياخشى كۆرىدىغانلارنىڭ ئۈستىدە ، ئۇ ئۇلارنىڭ كۈچلۈك قوغدىشى ۋە كۈچلۈك تۇرۇشى ، ئىسسىقتىن مۇداپىئەلىنىش ۋە چۈشتە قۇياشتىن يېپىش ، پۇتلىكاشاڭدىن ساقلىنىش ۋە يىقىلىپ چۈشۈشنىڭ ياردىمى.
17ئۇ روهنى ئۇرغۇتىدۇ ۋە كۆزنى نۇرلاندۇرىدۇ .ئۇ ساغلاملىق ، هايات ۋە بەخت ئاتا قىلىدۇ.
18ناهەق نەرسىگە قۇربانلىق قىلغان كىشى ئۇنىڭ قۇربانلىق قىلىشى كۈلكىلىك بولىدۇ .ناهەق ئەرلەرنىڭ سوۋغاتلىرى قوبۇل قىلىنمايدۇ.
19هەممىدىن ئۈستۈن كىشى زالىملارنىڭ قۇربانلىقلىرىدىن رازى ئەمەس .شۇنداقلا ئۇ نۇرغۇن قۇربانلىقلار بىلەن گۇناھ ئۈچۈن تىنىچلانمايدۇ.
20كىم كەمبەغەلنىڭ ماللىرىنى ئېلىپ كەلسە ، ئوغلىنى ئاتىسىنىڭ نەزىرىدە ئۆلتۈرگەندەك قىلىدۇ.
21قىيىنچىلىقى بارلارنىڭ نانلىرى ئۇلارنىڭ هاياتىدۇر .ئۇنى ئالدىغانلار قانلىق ئادەم.

22قوشنىسىنىڭ تىرىكلىكىنى تارتىۋالغان كىشى ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ .ھەمدە ياللىغان ئەمگەكچىنى ئالدىغان ئادەم قانخور.
23بىرى قۇرۇلسا ، يەنە بىرى ئۆرۈلۈپ چۈشسە ، ئۇلارنىڭ ئەمگەكتىن باشقا پايدىسى نېمە؟
24بىرى دۇئا قىلغاندا ، يەنە بىرى لەنەت ئوقۇسا ، رەببىمىز كىمنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلايدۇ؟
25جەسەتكە تەگكەندىن كېيىن ئۆزىنى يۇيغان كىشى ، ئۇنىڭغا يەنە بىر قېتىم تەگسە ، ئۇنىڭ يۇيۇشىنىڭ نېمە پايدىسى بار؟
26گۇناھلىرى ئۈچۈن روزا تۇتقان ، قايتا بېرىپ يەنە شۇنداق قىلغان ئادەم ئۇنىڭ دۇئانى كىم ئاڭلايدۇ؟ ياكى ئۇنىڭ كەمتەرلىكلىرى ئۇنىڭغا نېمە پايدىسى بار؟

باب 35

1تەۋرات قانۇنىغا رىئايە قىلغۇچى يېتەرلىك قۇربانلىقلارنى ئېلىپ كېلىدۇ ، ئەمرىگە ئەمەل قىلغان كىشى تىنچلىق قۇربانلىق قىلىدۇ.
2ياخشى مال سېتىۋالغۇچى ئېسىل ئۇن بېرىدۇ .سەدىقە بەرگەن كىشى ماختاشنى قۇربان قىلىدۇ.
3رەزىللىكتىن يىراقلىشىش رەببىمىزنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىش .ئادالەتسىزلىكتىن ۋاز كېچىش تەشەببۇسكارلىقتۇر.
4سەن پەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا قۇرۇق كۆرۈنمەيسەن.
5چۈنكى ، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئەمر سەۋەبىدىن بولىدۇ.
6ياخشىلارنىڭ قۇربانلىق قىلىشى قۇربانلىق سۇپىسىنى ياغ قىلىدۇ ، ئۇنىڭ تاتلىق پۇرىقى ھەممىدىن ئۈستۈندۇر.
7ئادىل ئادەمنىڭ قۇربانلىق قىلىشى قوبۇل قىلىنىدۇ .ئۇنىڭ خاتىرە مۇنارى مەڭگۈ ئۇنتۇلمايدۇ.
8پەرۋەردىگارغا ھۆرمەت بىلەن ئۇنىڭ شان-شەرىپىنى ئاتا قىلغىن ، قولۇڭنىڭ مېۋىسىنى ئازايتما.
9سوۋغاتلىرىڭىزنىڭ ھەممىسىدە خۇشخۇي چىراي كۆرسىتىڭ ، ئوندىن بىرىنى خۇشاللىق بىلەن بېغىشلاڭ.
10ئۇ سىلەرنى بېيىتقاندەك ، ھەممىدىن ئۈستۈندۇر .ئېرىشكىنىڭىزدەك ، خۇشال كۆز بىلەن بېرىڭ.
11چۈنكى ، پەرۋەردىگار تۆلەم بېرىدۇ ۋە ساڭا يەتتە ھەسسە بېرىدۇ.
12سوۋغات بىلەن بۇزۇلۇشنى ئويلىماڭ .چۈنكى ئۇ بۇنداقلارنى قوبۇل قىلمايدۇ .ناھەق قۇربانلىقلارغا ئىشەنمەڭ .چۈنكى رەببىمىز سوتچى ، ئۇنىڭ بىلەن كىشىلەرنى ھۆرمەتلىمەيدۇ.
13ئۇ كەمبەغەلگە قارشى ھېچكىمنى قوبۇل قىلمايدۇ ، بەلكى زۇلۇمغا ئۇچرىغانلارنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلايدۇ.
14ئۇ يېتىملەرنىڭ دۇئاسىنى رەت قىلمايدۇ .تۇل ئايالمۇ ئەرزىنى تۆككەندە.
15تۇل ئايالنىڭ مەڭزىگە ياش ئاقمامدۇ؟ ھەمدە ئۇلارنىڭ يىقىلىشىغا سەۋەبچى بولغان ئۇنىڭ ئۈستىدىن قىلغان پەريادى ئەمەسمۇ؟
16رەببىگە خىزمەت قىلغان كىشى ياخشىلىق بىلەن قوبۇل قىلىنىدۇ ۋە ئۇنىڭ دۇئاسى بۇلۇتلارغا يېتىدۇ.
17كەمتەرلىكنىڭ دۇئاسى بۇلۇتلارنى تېشىپ ، يېقىنلاشقۇچە ئۇنىڭغا تەسەللى بولمايدۇ .ھەممىگە قادىر ، ئادىل ھۆكۈم چىقارغۇچە ، ھۆكۈم چىقارغۇچە.
18رەببىم رەھىمسىزلەرنىڭ بەللىرىنى ئۇرۇپ ، يات مىللەتلەردىن ئۆچ ئالغانغا قەدەر ، پەرۋەردىگار بوشاشمايدۇ ۋە قۇدرەتلىك ئادەم ئۇلارغا سەۋر قىلمايدۇ . تاكى ئۇ مەغرۇرلارنىڭ توپىنى ئېلىپ ، زالىملارنىڭ تاياقلىرىنى سۇندۇرغۇچە.
19تاكى ئۇ ھەر بىر ئادەمگە قىلغان ئەمەللىرى ۋە ئىنسانلارنىڭ ئىش-ئىزلىرى بويىچە ئىش قىلدى .تاكى ئۇ ئۆز قەۋمىنىڭ ئىشلىرىغا ھۆكۈم قىلىپ ، ئۇلارنى رەھىم-شەپقىتىدىن خۇشال قىلغۇچە.
20رەھىم-شەپقەت ئازاب-ئوقۇبەت ۋاقتىدا ، قۇرغاقچىلىق مەزگىلىدە يامغۇر بۇلۇتلىرىدەك پەسىللىك بولىدۇ.

باب 36

1ئى رەببىم ، بىزگە رەھىم قىلغىن ، بىزگە قاراڭ:
2سېنى قوغلىمايدىغان بارلىق مىللەتلەرگە قورقۇنچۇڭنى ئەۋەت.
3يات مىللەتلەرگە قولۇڭنى كۆتۈرۈڭ ، ئۇلار سېنىڭ كۈچۈڭنى كۆرسۇن.
4سەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا بىز بىلەن مۇقەددەس بولغىنىڭدەك ، ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن ئۇلۇغ بولغىن.
5بىز سېنى تونۇغىنىمىزدەك ، ئۇلار سېنى تونۇسۇن ، ئى خۇدا ، سەندىن باشقا ئىلاھ يوق.
6يېڭى مۆجىزىلەرنى كۆرسەت ۋە باشقا غەلىتە مۆجىزىلەرنى ياراتقىن :قولۇڭنى ۋە ئوڭ قولۇڭنى ئۇلۇغلاڭ ، ئۇلار سېنىڭ ئاجايىپ ئىشلىرىڭنى نامايان قىلالايدۇ.
7غەزىپىنى كۆتۈرۈڭ ۋە غەزەپىنى تۆكۈڭ :دۈشمەننى يوقىتىپ ، دۈشمەننى يوقىتىڭ.
8ۋاقىتنى قىسقارتىپ ، ئەھدىنى ئەسلەڭ ۋە ئۇلار سىزنىڭ ئېسىل ئەسەرلىرىڭىزنى جاكارلىسۇن.
9قېچىپ كەتكەن كىشى ئوتنىڭ غەزىپى بىلەن كۆيۈپ كەتسۇن .ئۇلار خەلقنى زۇلۇم قىلسۇن.
10يەھۇدىيلارنىڭ ھۆكۈمرانلىرىنىڭ بېشىنى سۇندۇرۇڭ ، ئۇلار» :بىزدىن باشقا ھېچكىم يوق «دەيدۇ.
11ياقۇپنىڭ بارلىق قەبىلىلىرىنى يىغىپ ، ئۇلارغا ۋارىسلىق قىلغىن.
12ئى رەببىم ، سېنىڭ ئىسمىڭ بىلەن ئاتالغان كىشىلەرگە ۋە تۇنجى ئوغلۇڭ دەپ ئىسىم قويغان ئىسرائىلغا رەھىم قىلغىن.
13ئى مۇقەددەس شەھىرىڭ ، ئارامگاھىڭ يېرۇسالېمغا رەھىم قىلغىن.
14سىئوننى سۆزلىگىلى بولمايدىغان سۆزلىرىڭ ۋە خەلقىڭنى شان-شەرەپ بىلەن تولدۇرغىن.
15باشتىن-ئاخىر ئىگە بولغانلىرىڭىزغا گۇۋاھلىق بېرىڭ ۋە ئىسمىڭىز بىلەن كەلگەن پەيغەمبەرلەرنى تىرىلدۈرۈڭ.
16سېنى ساقلاۋاتقانلارنى مۇكاپاتلاڭ ، پەيغەمبەرلىرىڭ سادىق بولسۇن.
17ئى رەببىم ، ھارۇننىڭ خەلقىڭگە قىلغان نېمىتىگە ئاساسەن ، بەندىلىرىڭنىڭ دۇئاسىنى ئاڭلا ، يەر يۈزىدە ياشايدىغانلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭ رەببىڭ ، مەڭگۈلۈك خۇدا ئىكەنلىكىڭنى بىلسۇن.
18قورساق بارلىق گۆشلەرنى يەيدۇ ، ئەمما بىر گۆش يەنە بىر گۆشتىن ياخشى.
19كاليۇك ھەر خىل زەھەرلىك ماددىلارنىڭ تەمىنى تېتىغاندەك ، يالغان سۆزلەرنى چۈشىنىدىغان قەلبمۇ شۇنداق.
20قورقۇنچاق يۈرەك ئېغىرلىقنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ ، ئەمما تەجرىبىسى مول ئادەم ئۇنىڭغا تۆلەم بېرىدۇ.
21ئايال ھەر بىر ئەرنى قوبۇل قىلىدۇ ، ئەمما بىر قىزى يەنە بىرىدىن ياخشى.
22ئايالنىڭ گۈزەللىكى چىرايىنى خۇشال قىلىدۇ ، ئەر ھېچنىمىنى ياخشى كۆرمەيدۇ.
23ئەگەر ئۇنىڭ تىلىدا ئاق كۆڭۈل ، مۇلايىم ۋە تەسەللى بولسا ، ئۇنىڭ ئېرى باشقا ئەرلەرگە ئوخشاش ئەمەس.
24خوتۇن ئالغۇچى ئۆزىگە ئوخشاش ياردەم ۋە ئارام تۈۋرۈكى بولۇشقا باشلايدۇ.
25قورشاۋ بولمىسا ، مال-مۈلۈك بۇزۇلىدۇ ، ئايالى بولمىغان كىشى ماتەم-قايغۇ-ھەسرەت ئىچىدە ئايلىنىپ يۈرىدۇ.
26شەھەردىن شەھەرگە ئاتلانغان ياخشى تەيىنلەنگەن ئوغرىغا كىم ئىشىنىدۇ؟ ئۇنداقتا ، ئۆيى يوق ئادەمگە ، كېچە قەيەردە تۈرسا ، ئۇنىڭغا كىم ئىشىنىدۇ؟

باب 37

1ھەر بىر دوست مۇنداق دەيدۇ :مەنمۇ ئۇنىڭ دوستى ، ئەمما بىر دوست بار ، ئۇ پەقەت ئىسمىدىكى دوست.
2ھەمراھى ۋە دوستى دۈشمەنگە ئايلانغاندا ، ئۆلۈمگە قايغۇ ئەمەسمۇ؟
3ئەي رەزىل تەسەۋۋۇر ، يەر يۈزىنى ئالدامچىلىق بىلەن قاپلاش ئۈچۈن نەدىن كەلدىڭ؟
4ھەمراھى بار ، ئۇ دوستىنىڭ گۈللىنىشىدىن خۇشال بولىدۇ ، ئەمما قىيىنچىلىق ۋاقتىدا ئۇنىڭغا قارشى بولىدۇ.
5ھەمراھى بار ، ئۇ دوستىنىڭ قورسىقى ئۈچۈن ياردەم قىلىدۇ ، ھەمدە بۇغانى دۈشمەنگە قارشى ئالىدۇ.
6كۆڭلىڭىزدىكى دوستىڭىزنى ئۇنتۇپ قالماڭ ، بايلىقىڭىزدا ئۇنى ئۇنتۇپ قالماڭ.
7ھەر بىر مەسلىھەتچى مەسلىھەتنى ماختىدى .ئەمما ئۆزىگە نەسىھەت قىلىدىغانلارمۇ بار.
8مەسلىھەتچىدىن ئېھتىيات قىلىڭ ، ئۇنىڭ نېمىگە ئېھتىياجلىق ئىكەنلىكىنى ئالدىن بىلىڭ .چۈنكى ئۇ ئۆزى ئۈچۈن مەسلىھەت بېرىدۇ .بولمىسا ئۇ سېنىڭ ئۈستۈڭگە نۇرغۇن نەرسىلەرنى تاشلىسۇن.
9ساڭا ئېيتقىنىكى» ، يولىڭ ياخشى ، «ئاندىن ئۇ قارشى تەرەپتە تۇرۇپ ، نېمە ئىش يۈز بېرىدىغانلىقىنى كۆرىدۇ.
10ئۆزىدىن گۇمانلانغان كىشى بىلەن مەسلىھەتلەشمەڭ ، نەسىھەتىڭىزنى ھەسەتخورلۇق قىلغۇچىلاردىن يوشۇرۇڭ.
11ئۇنىڭغا ھەسەت قىلغان ئايالغا تەگمەڭ .ئۇرۇش مەسىلىسىدە قورقۇنچاق بىلەنمۇ ئەمەس .ياكى ئالماشتۇرۇش توغرىسىدا سودىگەر بىلەنمۇ ياكى سېتىۋالغۇچى بىلەنمۇ ئەمەس .شۈكۈر قىلىدىغان ھەسەتخورلۇق بىلەن .رەھىمسىز ئادەم بىلەن مېھرىبانلىق بىلەن .ياكى ھەر قانداق ئىش ئۈچۈن ھورۇنلۇق بىلەن .ياكى بىر يىل خىزمەتنى ئاخىرلاشتۇرۇشقا تەكلىپ قىلىنمايدۇ .ياكى نۇرغۇن سودىنىڭ بىكار خىزمەتچىسى بىلەنمۇ :مەسلىھەت سوراشتا بۇلارغا قۇلاق سالماڭ.
12لېكىن ، پەرۋەردىگارنىڭ ئەمرلىرىگە ئەمەل قىلىشنى بىلىدىغان تەقۋادار ئادەم بىلەن دائىم بىللە بولۇڭ ، ئۇنىڭ كاللىسى كاللىڭىزغا ماس كېلىدۇ ، ئەگەر سىز ھامىلىدار بولسىڭىز ، سىز بىلەن قايغۇرىدۇ.
13كۆڭلۈڭدىكى نەسىھەتلەر تۇرسۇن ، چۈنكى ساڭا سادىق ئادەم يوق.
14چۈنكى ، بىر ئادەمنىڭ كاللىسى بەزىدە ئېگىز مۇناردا ئولتۇرىدىغان يەتتەدىن ئارتۇق قاراۋۇلغا ئېيتمايدۇ.
15ھەممىدىن مۇھىمى ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇداغا دۇئا قىلىڭلار ، ئۇ سېنىڭ يولۇڭنى توغرا يولغا باشلايدۇ.
16ئەقىلنى ھەر بىر ئىگىلىك تىكلەشتىن ئىلگىرى ، ھەر بىر ھەرىكەتتىن ئىلگىرى مەسلىھەت بەرگىن.
17چىراي يۈرەكنىڭ ئۆزگىرىشىنىڭ ئالامىتى.
18ياخشىلىق ۋە يامانلىق ، ھاياتلىق ۋە ئۆلۈمدىن ئىبارەت تۆت خىل شەكىل پەيدا بولىدۇ ، ئەمما تىل ئۇلارغا ھۆكۈمرانلىق قىلىدۇ.
19دانا ۋە نۇرغۇن كىشىلەرگە تەلىم بېرىدىغان ، ئەمما ئۆزىگە پايدىسى يوق بىرسى بار.
20سۆزدە ئەقىل-پاراسەتنى كۆرسىتىدىغان ۋە نەپرەتلىنىدىغان ئادەم بار :ئۇ بارلىق يېمەكلىكلەردىن مەھرۇم قالىدۇ.
21چۈنكى ، رەببىمىز ئۇنىڭغا مېھىر-شەپقەت يەتكۈزمەيدۇ ، چۈنكى ئۇ بارلىق ئەقىل-پاراسەتتىن مەھرۇم.
22يەنە بىرى ئۆزىگە دانا .ئۇنىڭ مېۋىسى ئۇنىڭ ئاغزىدا ماختاشقا ئەرزىيدۇ.
23ئەقىللىق ئادەم ئۆز خەلقىگە تەلىم بېرىدۇ .ئۇنىڭ چۈشىنىشىنىڭ مېۋىسى مەغلۇپ بولمايدۇ.
24ئەقىللىق ئادەم بەختكە ئېرىشىدۇ .ئۇنى كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۇنى خۇشال قىلىدۇ.
25ئىنسانىنىڭ ئۆمرى ساناقلىق بولۇشى مۇمكىن ، لېكىن ئىسرائىللارنىڭ كۈنلىرى ساناقسىز.
26دانا ئادەم ئۆز خەلقى ئارىسىدا شان-شەرەپكە ۋارىسلىق قىلىدۇ ، ئۇنىڭ ئىسمى مەڭگۈ بولىدۇ.
27ئوغلۇم ، ھاياتىڭدا جېنىڭنى ئىسپاتلا ، ئۇنىڭ نېمىنىڭ يامانلىقىنى كۆرۈپ ، ئۇنىڭغا بەرمە.
28چۈنكى ھەممە نەرسە ھەممە ئادەمگە پايدا ئېلىپ كەلمەيدۇ ، ھەر بىر ئادەم ھەر بىر ئىشتىن ھۇزۇرلىنالمايدۇ.
29ھەر قانداق ئۇششاق-چۈششەك ئىشلارغا تويۇنماڭ ، گۆشكە بەك ئاچكۆز بولماڭ:
30گۆشنىڭ ھەددىدىن زىيادە كۆپ بولۇشى كېسەللىك ئېلىپ كېلىدۇ ، ھەمدە ساختىلىق قىلىش خولېراغا ئايلىنىدۇ.
31ئوغرىلىق قىلىش ئارقىلىق نۇرغۇن كىشىلەر ھالاك بولدى .ئەمما دىققەت قىلغان كىشى ئۆمرىنى ئۇزارتىدۇ.

باب 38

1دوختۇرنىڭ ئۇنىڭغا بولغان ھۆرمىتى بىلەن ئۇنى ھۆرمەتلەڭ ، چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنى ياراتتى.
2چۈنكى ، ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدا ساقايتىدۇ ۋە پادىشاھنىڭ شەرىپىگە ئېرىشىدۇ.
3دوختۇرنىڭ ماھارىتى بېشىنى كۆتۈرىدۇ ، ئۇلۇغ كىشىلەرنىڭ نەزىرىدە ئۇ قايىل بولىدۇ.
4پەرۋەردىگار يەر يۈزىدىن دورا ياراتتى .ئەقىللىق ئادەم ئۇلارنى ئۆچ كۆرمەيدۇ.
5ئۇنىڭ پەزىلىتىنى بىلىش ئۈچۈن ، سۇ ياغاچ بىلەن تاتلىق قىلىنمىدىمۇ؟
6ئۇ ئۆزىنىڭ قالتىس ئەسەرلىرىدە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولۇش ئۈچۈن كىشىلەرگە ماھارەت بەردى.
7بۇنداق قىلىش ئارقىلىق ئۇ كىشىلەرنى ساقايتىدۇ ۋە ئۇلارنىڭ ئازابىنى يوقىتىدۇ.
8بۇنداق ئىشلارنىڭ ئىچىدە ئاپتوماتىك يېمەكلىكلەر تاتلىق يېمەكلىك قىلىدۇ .ئۇنىڭ ئەسەرلىرىنىڭ چېكى يوق .يەر يۈزىدە تىنچلىق بار.
9ئوغلۇم ، كېسەللىكىڭدە بىپەرۋالىق قىلما ، بەلكى پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلغىن ، ئۇ سېنى ساقايتىدۇ.
10گۇناھتىن يىراق تۇرۇڭ ، قوللىرىڭىزنى توغرا بۇيرۇپ ، قەلبىڭىزنى بارلىق يامانلىقتىن پاكلاڭ.
11تاتلىق پۇراق ۋە ئېسىل ئۇن خاتىرە سارىيى بېرىڭ .ھەمدە بولمىغاندەك ياغلىق قۇربانلىق قىلىڭ.
12ئاندىن دوختۇرغا ئورۇن بېرىڭ ، چۈنكى پەرۋەردىگار ئۇنى ياراتتى ، ئۇ سىزدىن ئايرىلمىسۇن ، چۈنكى سىز ئۇنىڭغا موھتاج.
13ئۇلارنىڭ قولىدا ياخشى مۇۋەپپەقىيەت قازىنىدىغان ۋاقىت بار.
14چۈنكى ، ئۇلار پەرۋەردىگارغا دۇئا قىلىپ ، ئۇلارنىڭ ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرۈشىگە قۇلايلىق ۋە چارە ئاتا قىلغان نەرسىلەرنىڭ گۈللىنىشىنى تىلەيدۇ.
15ياراتقۇچى ئالدىدا گۇناھ قىلغان كىشى دوختۇرنىڭ قولىغا چۈشۈپ كەتسۇن.
16ئوغلۇم ، ئۆلۈكلەرنىڭ ئۈستىگە ياش تۆكۈپ ، ئۆزۈڭگە زور زىيان سالغاندەك يىغلاشقا باشلىغىن .ئاندىن ئادىتى بويىچە ئۇنىڭ جەسىتىنى يېپىپ ، ئۇنىڭ دەپنە قىلىنىشىغا سەل قارىماڭ.
17قاتتىق يىغلاڭلار ، قاتتىق نالە-پەرياد قىلىڭلار ، ئۇ لايىق بولغان ھالدا ھەسرەت چېكىڭ ، بىر-ئىككى كۈن ئىچىدە يامان گەپ قىلىنمىسۇن ، ئاندىن ئېغىرلىقىڭىز ئۈچۈن ئۆزىڭىزنى راھەتلەندۈرۈڭ.
18چۈنكى ئېغىرلىق ئۆلۈم كېلىدۇ ، يۈرەكنىڭ ئېغىرلىقى كۈچىنى بۇزىدۇ.
19ئازاب-ئوقۇبەتتە قايغۇ-ھەسرەتمۇ قالدى ، كەمبەغەللەرنىڭ ھاياتى قەلبىنىڭ لەنىتى.
20كۆڭلىڭىزگە ئېغىرلىق قىلماڭ :ئۇنى ھەيدىۋېتىڭ ، ئاخىرقى ئەزاغا ئەزا بولۇڭ.
21ئۇنى ئۇنتۇپ قالماڭ ، چۈنكى قايتا بۇرۇلۇش بولمايدۇ .سەن ئۇنىڭغا ياخشىلىق قىلماي ، ئۆزۈڭگە ئازار بەرگىن.

22مېنىڭ ھۆكۈمىمنى ئېسىڭىزدە تۇتۇڭ ، چۈنكى سىزنىڭكىڭىزمۇ شۇنداق بولىدۇ .تۈنۈگۈن مەن ئۈچۈن ، بۈگۈن سەن ئۈچۈن.
23ئۆلۈكلەر ئارام ئالغاندا ، ئۇنىڭ خاتىرىسى خاتىرجەم بولسۇن .ئۇنىڭ روھى ئۇنىڭدىن ئايرىلغاندا ، ئۇنىڭغا تەسەللى بېرىڭ.
24بىلىملىك ئادەمنىڭ ئەقىل-پاراستى دەم ئېلىش پۇرستى بىلەن كېلىدۇ ، ئازراق تىجارىتى بولسا ئەقىللىق بولىدۇ.
25ئۇ قانداق قىلىپ سوقا تۇتۇۋالىدىغان ، ئۆچكىدە شان-شەرەپ قىلىدىغان ، ئۆكۈزلەرنى ھەيدەيدىغان ۋە ئۇلارنىڭ ئەمگىكى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ، گېپى بۇقا توغرىلىق ئەقىل-پاراسەتكە ئېرىشەلەيدۇ؟
26ئۇ ئويغىنىش ئۈچۈن زېھنىنى بېرىدۇ .ھەمدە كالىغا يەم بېرىشكە تىرىشىدۇ.
27شۇڭا ، كېچە-كۈندۈز جاپالىق ئىشلەيدىغان ھەر بىر ياغاچچى ۋە ئىشلەمچى.
28تۆمۈرچى يەنە ئۆڭكۈرنىڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ ، تۆمۈرنىڭ خىزمىتىنى ئويلاشقاندا ، ئوتنىڭ پارلىرى ئۇنىڭ گۆشىنى ئىسراپ قىلىدۇ ۋە ئۇ ئوچاقنىڭ ئىسسىقلىقى بىلەن ئۇرۇش قىلىدۇ .كۆزلەر ئۇ ياسىغان نەرسىنىڭ ئەندىزىسىگە يەنىلا قارايدۇ .ئۇ خىزمىتىنى تۈگىتىش ئۈچۈن كاللىسىنى ئورۇنلاشتۇرىدۇ ۋە ئۇنى مۇكەممەل سىلىقلاشقا دىققەت قىلىدۇ:
29شۇنىڭ بىلەن كۇلالچى ئۇنىڭ خىزمىتىدە ئولتۇرۇپ ، چاقنى پۇتى بىلەن ئايلاندۇرىدۇ ، ئۇ ھەمىشە خىزمىتىگە ئەستايىدىللىق بىلەن ئىش قىلىدۇ ۋە بارلىق خىزمىتىنى سان بىلەن ئىشلەيدۇ.
30ئۇ قولى بىلەن لايىنى ياساپ ، پۇتىنىڭ ئالدىدا باش ئېگىدۇ .ئۇنى يېتەكلەش ئۈچۈن ئۆزىنى قوللىنىدۇ .ئۇ ئوچاقنى تازىلاشقا تىرىشىدۇ.
31بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارنىڭ قولىغا ئىشىنىدۇ ، ھەر بىر ئادەم ئۆزىنىڭ خىزمىتىدە دانا بولىدۇ.
32بۇلار بولمىسا بىر شەھەر تۇرالمايدۇ ، ئۇلار خالىغان جايدا تۇرمايدۇ ، يا ئېگىز-پەس:
33ئۇلار جامائەتچىلىكتىن مەسلىھەت سورالمايدۇ ۋە جامائەتتە ئولتۇرمايدۇ :ئۇلار سوتچىلارنىڭ ئورنىدا ئولتۇرمايدۇ ، ھۆكۈم ھۆكۈمىنى چۈشەنمەيدۇ :ئۇلار ئادالەت ۋە ھۆكۈمنى ئېلان قىلالمايدۇ .ئۇلار تەمسىل سۆزلەنگەن يەردە تېپىلمايدۇ.
34لېكىن ئۇلار دۇنيانىڭ ھالىتىنى ساقلايدۇ ، ئۇلارنىڭ بارلىق ئارزۇلىرى ھۈنەر-سەنئەتتە.

باب 39

1ئەمما ئەقلىنى ھەممىدىن ئۇستۈن قانۇنغا بەرگەن ۋە ئۇنى ئويلاش بىلەن شۇغۇللانغۇچى بارلىق قەدىمكى كىشىلەرنىڭ ئەقىل-پاراستىنى ئىزدەيدۇ ۋە بېشارەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىدۇ.
2ئۇ مەشھۇر كىشىلەرنىڭ سۆزىنى ساقلايدۇ ، ئىنچىكە تەمسىللەر بولسا ، ئۇ يەردە بولىدۇ.
3ئۇ ئېغىر جۈملىلەرنىڭ سىرىنى ئىزدەيدۇ ۋە قاراڭغۇ تەمسىللەردە سۆزلەيدۇ.
4ئۇ ئۇلۇغ كىشىلەر ئارىسىدا خىزمەت قىلىدۇ ۋە شاھزادىلەرنىڭ ئالدىدا پەيدا بولىدۇ .ئۇ يات دۆلەتلەرنى ئايلىنىپ ئۆتىدۇ .چۈنكى ئۇ ئىنسانلارنىڭ ياخشى-يامانلىرىنى سىنىدى.
5ئۇ قەلبىنى ئۆزى ياراتقان رەببىگە بالدۇرراق مۇراجىئەت قىلىدۇ ۋە ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدا ئالدىدا دۇئا قىلىدۇ ۋە دۇئادا ئاغزىنى ئاچىدۇ ۋە گۇناھلىرى ئۈچۈن دۇئا قىلىدۇ.
6ئۇلۇغ رەببىمىز خالىسا ، چۈشىنىش روھى بىلەن تولۇپ كېتىدۇ .ئۇ ھېكمەتلىك جۈملىلەرنى تۆكۈپ ، دۇئادا رەببىگە شۈكۈر ئېيتىدۇ.
7ئۇ ئۆزىنىڭ نەسىھىتى ۋە بىلىمىنى يېتەكلەيدۇ ، مەخپىيەتلىكى ھەققىدە ئويلىنىدۇ.
8ئۇ ئۆگەنگەنلىرىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ ۋە پەرۋەردىگارنىڭ ئەھدىسى بىلەن ماختىنىدۇ.
9نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ چۈشىنىشىنى ماختىدى .دۇنيا بەرداشلىق بەرسىلا ، ئۇ ئۆچۈرۈلمەيدۇ .ئۇنىڭ خاتىرە سارىيى قالمايدۇ ، ئۇنىڭ ئىسمى ئەۋلادمۇ ئەۋلاد داۋاملىشىدۇ.
10مىللەتلەر ئۇنىڭ ئەقىل-پاراستىنى نامايان قىلىدۇ ، جامائەت ئۇنى مەدھىيىلەيدۇ.
11ئەگەر ئۇ ئۆلۈپ كەتسە ، مىڭدىنمۇ چوڭ ئىسىم قالدۇرىدۇ .ئەگەر ئۇ ياشىسا ، ئۇنى كۆپەيتىدۇ.
12لېكىن ، مەن ئويلاپ باققان يەنە نۇرغۇن سۆزلىرىم بار .چۈنكى مەن تولۇن ئايدەك تولدىم.
13ئەي مۇقەددەس باللار!
14خۇشپۇراقتا ئوخشاش خۇشپۇراق پۇراق ئاتا قىلىپ ، لەيلىدەك گۈللىنىپ ، پۇراق تارقىتىپ ، مەدھىيە ناخشىسىنى ئېيتىڭ ، بارلىق ئىشلىرىدا رەببىگە مەدھىيە ئوقۇڭ.
15ئۇنىڭ نامىنى ئۇلۇغلاڭلار ، لەۋلىرىڭ ، سازلىرى بىلەن مەدھىيە ئوقۇغىن ، ئۇنى مەدھىيىلەيسىلەر.
16پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق ئىشلىرى ياخشى بولۇپ ، ئۇ نېمىگە بۇيرۇسا ، شۇ ۋاقىتتا ئورۇندىلىدۇ.
17ھېچكىم» :بۇ نېمە؟ بۇ نېمە ئۈچۈن؟ چۈنكى قۇلايلىق ۋاقىتتا ھەممىنى ئىزدەيدۇ :ئۇنىڭ ئەمرى بىلەن سۇ دۆۋە بولۇپ ، ئاغزىنىڭ سۆزى بىلەن سۇ قوبۇل قىلالىتى.
18ئۇنىڭ بۇيرۇقى بىلەن ئۆزى خالىغان ئىشنى قىلىدۇ .ئۇ قاچان قۇتقۇزىدۇ.
19بارلىق ئىنسانلارنىڭ خىزمىتى ئۇنىڭ ئالدىدا ، ئۇنىڭ كۆزلىرىدىن ھېچ نەرسە يوشۇرۇلمايدۇ.
20ئۇ مەڭگۈلۈكتىن ئەبەدىيدۇر .ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق ئېسىل نەرسە يوق.
21بىر ئادەم» :بۇ نېمە؟ بۇ نېمە ئۈچۈن؟ چۈنكى ئۇ ھەممە نەرسىنى ئۇلارنىڭ ئىشلىتىشى ئۈچۈن ياراتتى.
22ئۇنىڭ بەرىكىتى قۇرۇق يەرنى دەريادەك يېپىپ ، ئۇنى كەلكۈندەك سۇغاردى.
23ئۇ سۇنى تۇزغا ئايلاندۇرغىنىدەك ، يەھۇدىيلارمۇ ئۇنىڭ غەزىپىگە ۋارىسلىق قىلىدۇ.
24ئۇنىڭ يوللىرى مۇقەددەسلەرگە ئوچۇق بولغاندەك .ئۇلار زالىملارغا توسقۇنلۇق قىلىدۇ.
25ياخشىلىق باشتىن-ئاخىر يارىتىلغان ياخشى ئىشلار ، گۇناھكارلار ئۈچۈن يامان ئىشلار.
26ئىنسان ھاياتىنىڭ بارلىق ئىشلىتىلىشىدىكى ئاساسلىق ئىشلار سۇ ، ئوت ، تۆمۈر ۋە تۇز ، بۇغداي ئۇنى ، ھەسەل ، سۈت ۋە ئۈزۈمنىڭ قېنى ، ماي ۋە كىيىم-كېچەك.
27بۇلارنىڭ ھەممىسى تەقۋادارلارغا پايدىلىق ، شۇڭا گۇناھكارلارغا يامانلىققا ئايلىنىدۇ.
28ئۆچ ئېلىش ئۈچۈن يارىتىلغان روھلار بار ، ئۇلارنىڭ غەزىپى قاتتىق ئاغرىغان .ھالاك بولغاندا ئۇلار كۈچلىرىنى تۆكۈپ ، ئۇلارنى ياراتقان كىشىنىڭ غەزىپىنى پەسەيتىدۇ.
29ئوت ، مۆلدۈر ، ئاچارچىلىق ۋە ئۆلۈم بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆچ ئېلىش ئۈچۈن يارىتىلغان.
30ياۋايى ھايۋانلارنىڭ چىشلىرى ، چايانلار ، يىلانلار ۋە قىلىچلار يامانلارنى ھالاك قىلىدۇ.
31ئۇلار ئۇنىڭ ئەمرىدىن خۇشال بولىدۇ ، ئېھتىياج بولغاندا يەر يۈزىدە تەييار بولىدۇ .ۋاقتى كەلگەندە ، ئۇلار ئۇنىڭ سۆزىگە خىلاپلىق قىلمايدۇ.
32شۇنىڭدىن باشلاپ ، مەن باشتىن-ئاخىر قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ ، بۇلارنى ئويلاپ ، ئۇلارنى يازما قىلىپ قويدۇم.
33پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق ئىشلىرى ياخشىدۇر ، ئۇ ئېھتىياجلىق نەرسىلەرنى ۋاقتىدا بېرىدۇ.
34بىر ئادەم» :بۇ ئۇنىڭدىنمۇ ناچار «دېيەلمەيدۇ ، چۈنكى ۋاقتى كەلگەندە ئۇلارنىڭ ھەممىسى تەستىقلىنىدۇ.

35شۇنىڭ ئۈچۈن ، پۈتۈن ۋۇجۇدىڭىز بىلەن پەرۋەردىگارنى مەدھىيىلەڭ ۋە رەببىمىزنىڭ نامىغا مەدھىيە ئوقۇڭ.

باب 40

1ھەر بىر ئادەم ئۈچۈن چوڭ جاپا-مۇشەققەتلەر يارىتىلغان بولۇپ ، ئادەم بالىلىرىنىڭ ئانىسىنىڭ قورسىقىدىن چىققان كۈندىن باشلاپ ، ھەممە نەرسىنىڭ ئانىسىغا قايتىپ كەلگەنگە قەدەر ئېغىر بويۇنتۇرۇق بار.
2ئۇلارنىڭ كەلگۈسىدىكى ئىشلارنى ، ئۆلۈم كۈنىنى تەسەۋۋۇر قىلىشى ئۇلارنىڭ ئوي-پىكىرلىرىنى ئاۋارە قىلىپ ، يۈرەكتىن قورقىدۇ.
3شان-شەرەپ تەختىدە ئولتۇرغان كىشىدىن ، يەر يۈزىدە ۋە كۈلدە تۆۋەن بولغان كىشىگە.
4بىنەپشە ۋە تاج كىيگەن كىشىدىن ، كەندىر رەخت كىيگەن كىشىگە.
5ئاچچىقلىنىش ، ھەسەتخورلۇق ، ئاۋارىچىلىق ۋە خاتىرجەمسىزلىك ، ئۆلۈمدىن قورقۇش ، ئاچچىقلىنىش ۋە جېدەل-ماجىرا ، كارىۋاتتا ئارام ئالغاندا ئۇنىڭ كېچىسى ئۇخلاش ئۇنىڭ بىلىمىنى ئۆزگەرتىدۇ.
6ئازراق ياكى ھېچ نەرسە ئۇنىڭ ئارام ئېلىشى ئەمەس ، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇ ئۇيقۇدا ، خۇددى كۆزىتىپ تۇرغان كۈندىكىدەك ، يۈرىكىنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىدە ئاۋارە بولۇپ ، خۇددى جەڭدىن قېچىپ كەتكەندەك.
7ھەممە ئادەم بىخەتەر بولغاندا ، ئۇ ئويغىنىدۇ ۋە قورقۇنچىنىڭ ھېچنېمە ئەمەسلىكىگە ھەيران قالىدۇ.
8بۇنداق ئىشلار ئىنسانلار ۋە ھايۋانلارنىڭ ھەممىسىدە يۈز بېرىدۇ ، بۇ گۇناھكارلارنىڭدىن يەتتە ھەسسە كۆپ.
9ئۆلۈم ، قان تۆكۈلۈش ، جېدەل ۋە قىلىچ ، بالايىئاپەت ، ئاچارچىلىق ، بالايىئاپەت ۋە ئاپەت.
10بۇ ئىشلار زالىملار ئۈچۈن يارىتىلغان ، ئۇلار ئۈچۈن كەلكۈن كەلدى.
11يەر يۈزىدىكى بارلىق نەرسىلەر يەر يۈزىگە قايتىپ كېلىدۇ ، سۇدىكى نەرسىلەر دېڭىزغا قايتىپ كېلىدۇ.
12پارىخورلۇق ۋە ئادالەتسىزلىك يوقىتىلىدۇ ، ئەمما ھەقىقىي سودا مەڭگۈ داۋاملىشىدۇ.
13زالىملارنىڭ ماللىرى دەريادەك قۇرۇپ ، يامغۇردا گۈلدۈرمامىلىق گۈلدۈرمامادەك يوقىلىدۇ.
14ئۇ قولىنى ئاچقاندا خۇشال بولىدۇ ، گۇناھكارلارمۇ ھالاك بولىدۇ.
15تەقۋادارلارنىڭ بالىلىرى نۇرغۇن شاخلارنى چىقارمايدۇ ، بەلكى قاتتىق تاشنىڭ ئۈستىدىكى ناپاك يىلتىزلاردۇر.
16دەريانىڭ ھەر بىر سۇ ۋە قىرغاقلىرىدا ئۆسكەن ئوت-چۆپلەر ئوت-چۆپلەرنىڭ ھەممىسىدىن تارتىپ چىقىرىلىدۇ.
مېھىر-شەپقەت ئەڭ مول مېۋىلىك باغ بولۇپ ، رەھىم-شەپقەت مەڭگۈ داۋاملىشىدۇ.
18ئەمگەك قىلىش ۋە ئىنساندا بار بولغان نەرسىگە رازى بولۇش تاتلىق ھايات ، ئەمما بايلىق تاپقان كىشى ھەر ئىككىسىنىڭ ئۈستىدە.
19بالىلار ۋە شەھەر بىناسى ئەرنىڭ نامىنى داۋاملاشتۇرىدۇ ، ئەمما ئەيىبسىز ئايالى ھەر ئىككىسىنىڭ ئۈستىدە ھېسابلىنىدۇ.
20ئۈزۈم ھارىقى ۋە مۇزىكا يۈرەكنى خۇشال قىلىدۇ ، ئەمما ئەقىل-پاراسەتنى سۆيۈش ھەر ئىككىسىنىڭ ئۈستىدە.
21تۇرۇبا ۋە ناخشا ئېيتىش تاتلىق مېلودىيە قىلىدۇ ، ئەمما يېقىملىق تىل ھەر ئىككىسىنىڭ ئۈستىدە.
22كۆزىڭىز ياخشىلىق ۋە گۈزەللىكنى ئارزۇ قىلىدۇ ، ئەمما يېشىل رەڭدە كۆممىقوناقتىن كۆپ.
23دوست ۋە ھەمراھى ئەزەلدىن ياخشى كۆرۈشمەيدۇ ، ئەمما ھەر ئىككىسىنىڭ ئۈستىدە ئېرى بىلەن ئايالى بار.
24بۇرادەرلەر ۋە ياردەملەر قىيىنچىلىققا قارشى تۇرىدۇ ، ئەمما سەدىقە ھەر ئىككىسىدىن كۆپ بېرىدۇ.
25ئالتۇن ۋە كۈمۈش پۇتنى مۇستەھكەم تۇرغۇزىدۇ ، ئەمما ھەر ئىككىسىنىڭ نەسىھىتى ھۆرمەتكە سازاۋەر.
26بايلىق ۋە كۈچ قەلبنى كۆتۈرىدۇ ، لېكىن پەرۋەردىگاردىن قورقۇش ھەر ئىككىسىنىڭ ئۈستىدە .پەرۋەردىگاردىن قورقۇشنىڭ ھاجىتى يوق ، ياردەم تەلەپ قىلمىسىمۇ بولىدۇ.
27پەرۋەردىگاردىن قورقۇش مېۋىلىك باغ بولۇپ ، ئۇنى بارلىق شان-شەرەپلەردىن ئۈستۈن قىلىدۇ.
28ئوغلۇم ، تىلەمچىنىڭ ھاياتىنى باشلىماڭ .چۈنكى تىلەمچىلىك قىلغاندىن كۆرە ئۆلگەن ياخشى.
29باشقىلارنىڭ ئۈستەلگە تايىنىدىغان ئادەمنىڭ ھاياتى بىر ئۆمۈر ھېسابلانمايدۇ .چۈنكى ئۇ باشقىلارنىڭ گۆشى بىلەن ئۆزىنى بۇلغايدۇ ، ئەمما ياخشى تەربىيىلەنگەن دانا كىشى بۇنىڭدىن ئېھتىيات قىلىدۇ.
30تىلەمچىلىك نومۇسسىزلارنىڭ ئاغزىدا تاتلىق ، ئەمما ئۇنىڭ قورسىقىدا ئوت يېقىلىدۇ.

باب 41

1ئەي ئۆلۈم ، سېنى مال-مۈلۈكلىرى بىلەن ئارام ئېلىۋاتقان كىشىگە ، ئۇنى ئاۋارە قىلغۇدەك ھېچنېمىسى يوق ۋە ھەممە ئىشتا گۈللەنگەن كىشىگە ئەسلەش نېمىدېگەن ئاچچىق !ھەئە ، تېخى قوبۇل قىلالمىغان كىشى ئۈچۈن گۆش!
2ئەي ئۆلۈم ، قىيىنچىلىقى بارلارغا ، شۇنداقلا ئاخىرقى زاماندا تۇرۇۋاتقان ، ھەممە نەرسىگە غەمخورلۇق قىلغان ۋە ئۈمىدسىزلەنگەن ۋە سەۋر-تاقىتى يوق كىشىگە بەرگەن جازاسىڭ قوبۇل قىلىنىدۇ.
3ئۆلۈم جازاسىدىن قورقماڭلار .چۈنكى بۇ پەرۋەردىگارنىڭ بارلىق ئىنسانلارغا بەرگەن جازاسى.
4سەن نېمىشقا ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدانىڭ رازىلىقىغا قارشى تۇرىسەن؟ قەبرىدە ھېچقانداق تەكشۈرۈش يوق ، مەيلى سىز ئون ، يا يۈز ، ياكى مىڭ يىل ياشىدىڭىز.
5گۇناھكارلارنىڭ بالىلىرى يىرگىنچلىك بالىلار ، تەقۋادارلارنىڭ تۇرالغۇسىدا سۆزلىشىدىغانلار.
6گۇناھكارلارنىڭ بالىلىرىنىڭ مىراسى يوقىلىدۇ ، ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى مەڭگۈ ئەيىبلىنىدۇ.
7بالىلار خۇداسىز دادىدىن ئاغرىنىدۇ ، چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئۈچۈن ئەيىبلىنىدۇ.
8خۇداغا ۋاي ، تەقۋادار كىشىلەر ، ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدانىڭ قانۇنىدىن ۋاز كەچكەنلەر !ئەگەر كۆپەيسەڭلار ، ھالاك بولىدۇ.
9ئەگەر تۇغۇلساڭلار ، لەنەت تۇغۇلۇپ قالىسىلەر.
10يەر يۈزىدىكى كىشىلەرنىڭ ھەممىسى يەر يۈزىگە يۈزلىنىدۇ ، خۇداسىزلار لەنەتتىن ھالاك بولىدۇ.
11ئىنسانلارنىڭ ماتەملىرى ئۇلارنىڭ بەدىنىگە مۇناسىۋەتلىك ، ئەمما گۇناھكارلارنىڭ ناچار ئىسمى ئۆچۈرۈلىدۇ.
12ئىسمىڭغا ھۆرمەت قىل .چۈنكى ئۇ مىڭلىغان ئالتۇن خەزىنىدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ.
13ياخشى تۇرمۇش بىر نەچچە كۈن بولىدۇ ، لېكىن ياخشى ئىسىم مەڭگۈ داۋاملىشىدۇ.
14باللىرىم ، ئىنتىزامنى خاتىرجەم ساقلاڭ ، چۈنكى يوشۇرۇنغان ھېكمەت ۋە كۆرۈنمەيدىغان خەزىنە ، ئۇلارنىڭ ھەر ئىككىسىنىڭ پايدىسى نېمە؟
15ئەخمەقلىقىنى يوشۇرغان ئادەم ، ئەقىل-پاراسىتىنى يوشۇرغان ئادەمدىن ياخشى.
16شۇڭا مېنىڭ سۆزۈم بويىچە نومۇس قىلغىن ، چۈنكى بارلىق نومۇسنى ساقلاپ قېلىش ياخشى ئەمەس .شۇنداقلا ئۇ ھەممە ئىشتا پۈتۈنلەي تەستىقلانمايدۇ.
17ئاتا-ئانىسىنىڭ ئالدىدا پاھىشىۋازلىقتىن ، شاھزادە ۋە كۈچلۈك كىشىنىڭ ئالدىدا يالغانچىلىقتىن نومۇس قىلىڭلار.
18سوتچى ۋە ھۆكۈمدارنىڭ ئالدىدا قىلىنغان جىنايەت .جامائەت ۋە خەلق ئالدىدا گۇناھسىزلىق .ھەمراھىڭىز ۋە دوستىڭىز ئالدىدا ناھەق مۇئامىلە قىلىش

19سەن تۇرغان جاي ۋە خۇدانىڭ ھەقىقىتى ۋە ئەھدىسى ھەققىدە ئوغرىلىق .ھەمدە تىرنىقىڭىز بىلەن گۆشكە يۆلىنىش .بېرىش ۋە ئېلىش ئۈچۈن تىللاش.
20ساڭا سالام بەرگەنلەرنىڭ ئالدىدا سۈكۈت قىلىش .پاھىشە ئايالغا قاراش.
21تۇغقانلىرىڭىزدىن يۈزۈڭنى بۇراش .ياكى بىر قىسمىنى ياكى سوۋغاتنى ئېلىپ كېتىش .ياكى باشقا بىر ئەرنىڭ ئايالىغا قاراش.
22ياكى دېدەكلىرى بىلەن ھەددىدىن زىيادە ئالدىراش بولۇپ ، كارىۋىتىغا يېقىنلاشماڭ .ياكى دوستلارنىڭ ئالدىدا كىشىنى ھاياجانغا سالىدىغان نۇتۇقلار بەرگەندىن كېيىن ، تەۋرەنمەڭ.
23ياكى ئاڭلىغانلىرىڭىزنى تەكرارلاش ۋە قايتا سۆزلەش .ۋە مەخپىيەتلىكنى ئاشكارىلاش.
24شۇنداق قىلىپ ، ھەقىقەتەن نومۇس قىلىپ ، بارلىق كىشىلەرنىڭ ئالدىدا ياخشىلىق تاپالايسىز.

باب 42

1بۇ ئىشلاردىن نومۇس قىلماڭلار ۋە ھېچكىمنىڭ گۇناھ سادىر قىلىشىنى قوبۇل قىلماڭلار.
2ھەممىگە قادىر خۇدانىڭ قانۇنى ۋە ئۇنىڭ ئەھدىسى .تەقۋادارلارنى ئاقلاش ئۈچۈن ھۆكۈم چىقىرىش.
3شېرىكلىرىڭىز ۋە ساياھەتچىلىرىڭىز بىلەن ھېسابلاش .ياكى دوستلارنىڭ مىراسىغا ھەدىيە قىلىش.
4تەڭپۇڭلۇق ۋە ئېغىرلىقنىڭ توغرىلىقى ياكى كۆپ ياكى ئاز ئېرىشىش.
5سودىگەرلەرنىڭ پەرۋاسىز سېتىلىشى باللارنى كۆپ تۈزىتىش ھەمدە يامان خىزمەتكارنىڭ تەرىپىنى قانغا ئايلاندۇرۇش.
6يامان نىيەتلىك ئايال بولسا ، ياخشى ساقلاش ياخشى .ۋە نۇرغۇن قول بار يەردە ئاغزىڭنى يۇم.
7ھەممە نەرسىنى سان ۋە ئېغىرلىق بىلەن يەتكۈزۈڭ .سىز بەرگەن ياكى تاپشۇرۇۋالغان نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىنى يېزىڭ.
8ئەقىلسىز ۋە ئەخمەقلەرگە ۋە ياشلار بىلەن تالاش-تارتىش قىلىدىغان چېكىدىن ئاشقان ياشانغانلارغا خەۋەر قىلىشتىن نومۇس قىلماڭلار.
9دادىسى ھېچكىم بىلمىگەن ۋاقىتتا قىزى ئۈچۈن ئويغىنىدۇ .ئۇنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىش ئۇيقۇنى يوقىتىدۇ .ئۇ ياش ۋاقتىدا ، ياشلىق دەۋرىدىكى گۈللەرنى يوقىتىپ قويمىسۇن .ھەمدە ئۇ ئۈچ بولۇپ قالماسلىقى ئۈچۈن توي قىلغان:
10ئۇ قىز ۋاقتىدا ، ناپاك بولۇپ ، دادىسىنىڭ ئۆيىدە بالا تۇغۇپ قويماسلىقى ئۈچۈن .ھەمدە ئېرى بولۇپ قالسا ، ئۇ ئۆزىنى خاتا قىلمىسۇن .ئۇ توي قىلغاندا ، ئۇ تۇغماس بولۇپ قالىدۇ.
11نومۇسسىز بىر قىزغا دىققەت قىلىڭ ، بولمىسا ئۇ سىنى دۈشمىنىڭلارغا كۈلكە ، شەھەردە بىر ئېغىز سۆز ۋە خەلق ئارىسىدا ھاقارەت قىلىپ ، كۆپچىلىك ئالدىدا نومۇس قىلسۇن.
12ھەممە بەدەننىڭ گۈزەللىكىنى كۆرمەڭ ، ئاياللار ئارىسىدا ئولتۇرماڭ.
13چۈنكى ، كىيىم-كېچەكلەردىن پەرۋاز ، ئاياللاردىن رەزىللىك چىقىدۇ.
14مەن نومۇس ۋە ھاقارەت ئېلىپ كېلىدىغان ئەدەپلىك ئايال ، ئاياللىن ئەرنىڭ چىرايلىقلىقى ياخشى.
15مەن ھازىر پەرۋەردىگارنىڭ خىزمىتىنى ئەسلەيمەن ۋە كۆرگەنلىرىمنى بايان قىلىمەن :پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بىلەن ئۇنىڭ خىزمىتى بار.
16نۇر بېرىدىغان قۇياش ھەممە نەرسىگە قارايدۇ ، ئۇنىڭ خىزمىتى پەرۋەردىگارنىڭ شان-شەرىپى بىلەن تولغان.
17پەرۋەردىگار ئەۋلىيالارغا ئۇلۇغۋار رەببىمىز مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ ، ئۆزىنىڭ شان-شەرىپى ئۈچۈن مۇستەھكەملىگەن بارلىق ئاجايىپ ئىشلىرىنى ئېلان قىلىشقا كۈچ-قۇۋۋەت بەرمىدى.
18ئۇ چوڭقۇر ۋە يۈرەكنى ئىزدەيدۇ ۋە ئۇلارنىڭ ھىيلىگەر ئۇسكۇنىلىرىنى ئويلايدۇ ، چۈنكى پەرۋەردىگار ھەممىگە ئايان بولغاننى بىلىدۇ ۋە دۇنيانىڭ ئالامەتلىرىنى كۆرىدۇ.
19ئۇ ئۆتمۈشتىكى ۋە كەلگۈسىدىكى ئىشلارنى بايان قىلىدۇ ۋە يوشۇرۇن ئىشلارنىڭ قەدەملىرىنى ئاشكارىلايدۇ.
20ھېچقانداق خىيال ئۇنىڭدىن قېچىپ قۇتۇلالمايدۇ ، ئۇنىڭدىن ھېچقانداق سۆزمۇ يوشۇرۇلمايدۇ.
21ئۇ ئۆزىنىڭ ئەقىل-پاراستىنىڭ ئېسىل ئەسەرلىرىنى قولغا كەلتۈردى ، ئۇ ئەبەدىيلىكتىن ئەبەدىيدۇر .ئۇنىڭغا ھېچ نەرسە قوشۇلمايدۇ ، تۆۋەنلىمەيدۇ ۋە ھېچقانداق مەسلىھەتچىگە موھتاج ئەمەس.
22ئۇنىڭ بارلىق ئەسەرلىرى نېمىدېگەن ياخشى !ھەتتا بىر ئادەم ھەتتا ئۇچقۇننىمۇ كۆرەلەيدۇ.
23بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى مەڭگۈ ياشايدۇ ۋە مەڭگۈ ساقلىنىدۇ ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىتائەتمەن.
24ھەممە نەرسە بىر-بىرىگە قارشى بولىدۇ ، ئۇ ھېچ نەرسىنى مۇكەممەل قىلمىدى.
25بىر نەرسە ياخشىلىقنى ياكى يەنە بىرىنى بەلگىلەيدۇ ، ئۇنىڭ شان-شەرىپىنى كىم كۆرسۇن؟

باب 43

1ئېگىزلىكنىڭ پەخرى ، سۈزۈك مۇستەھكەملىكى ، جەننەتنىڭ گۈزەللىكى ، ئۇنىڭ شان-شەرەپلىرى بىلەن
2قۇياش پەيدا بولغاندا ، ئۇنىڭ قەد كۆتۈرگەنلىكىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئەسۋاب ، ئەڭ ئۇلۇغنىڭ ئەسىرىنى جاكارلىدى:
3چۈشتە ئۇ دۆلەتنى قورشايدۇ ، ئۇنىڭ كۆيگەن ئىسسىقلىقىغا كىم چىدايدۇ؟
4ئوچاق چېلىۋاتقان ئادەم ئىسسىقتا ، ئەمما قۇياش تاغلارنى ئۈچ ھەسسە كۆيدۈرىدۇ .ئوتلۇق ھوردىن نەپەسلىنىپ ، يورۇق نۇر تارقىتىپ ، كۆزنى غۇۋا قىلىدۇ.
5ئۇنى ياراتقان پەرۋەردىگار ئۇلۇغدۇر .ئۇنىڭ ئەمرى بىلەن ئالدىراپ يۈگۈردى.
6ئۇ ئاينىمۇ ئۆز دەۋرىدە ۋاقىت بايان قىلىش ۋە دۇنيانىڭ بەلگىسى ئۈچۈن خىزمەت قىلدى.
7ئايدىن زىياپەتنىڭ بەلگىسى ، نۇر ئۇنىڭ مۇكەممەللىكىدە تۆۋەنلەيدۇ.
8ئاي ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن ئاتالغان ، ئۇنىڭ ئۆزگىرىشىدە ئاجايىپ كۈچىيىپ ، يۇقىرىدىكى قوشۇنلارنىڭ قورالى بولۇپ ، جەننەتنىڭ نۇرىدا پارقىرايدۇ.
9جەننەتنىڭ گۈزەللىكى ، يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرىپى ، رەببىمىزنىڭ ئەڭ ئېگىز جايلىرىدا نۇر بېرىدىغان زىننەت.
10مۇقەددەس كىشىنىڭ ئەمرى بىلەن ئۇلار ئۆز تەرتىپىدە تۇرىدۇ ، سائەتلىرىدە ھەرگىز بوشاشمايدۇ.
11ھەسەن-ھۈسەنگە قاراڭ ، ئۇنى ياسىغۇچىنى ماختىنىڭ .ئۇ ناھايىتى يورۇق.
12ئۇ جەننەتنى شانلىق چەمبىرەك بىلەن ئورىۋالىدۇ ، ھەممىگە قادىر خۇدانىڭ قوللىرى ئۇنى ئېگىدۇ.
13ئۇنىڭ ئەمرى بىلەن قارنى ئايتاپقا چۈشۈردى ۋە ھۆكۈمىنىڭ چاقماقلىرىنى تېزلىك بىلەن ئەۋەتتى.
14بۇنىڭ بىلەن خەزىنىلەر ئېچىلدى ، بۇلۇتلار قۇشلاردەك ئۇچۇپ كەتتى.
15ئۇ ئۆزىنىڭ كۈچلۈك كۈچى بىلەن بۇلۇتلارنى مۇستەھكەملەيدۇ ، مۆلدۈرلەر كىچىك پارچىلىنىدۇ.
16ئۇنىڭ نەزىرىدە تاغلار تىترەپ ، ئۇنىڭ ئىرادىسى بىلەن جەنۇب شامىلى چىقىدۇ.
17گۈلدۈرمامىنىڭ ئاۋازى يەرشارىنى تىترەيدۇ ، شىمالىي بوران ۋە بورانمۇ شۇنداق .ئۇچۇۋاتقان قۇشلاردەك ئۇ قارنى چاچتى ، ئۇنىڭ يىقىلىشى چېكەتكىنىڭ چىرىغىغا ئوخشاش:
18كۆز ئۇنىڭ ئاقلىقىنىڭ گۈزەللىكىگە ھەيران قالىدۇ ، يامغۇر ياغقانلىقتىن يۈرەك ھەيران قالىدۇ.

19توڭگۇز يەنە يەر يۈزىگە تۆكۈلگەن تۇزدەك ، يىغىلىپ قالغاندا ، ئۆتكۈر پايپاقنىڭ ئۇستىدە ياتاتتى.

20سوغۇق شىمال شاملى چىققاندا ، سۇ مۇزغا يىغىلىپ قالسا ، ئۇ ھەر بىر يىغىلىش سۇدا تۇرىدۇ ۋە سۇنى كۆكرەك كىيىۋالغاندەك كىيدۇ.

21ئۇ تاغلارنى يەپ ، چۆلنى كۆيدۈرۈپ ، ئوت-چۆپلەرنى ئوتتەك كۆيدۈرىدۇ.

22ھەممەيلەننىڭ ھازىرقى چارىسى تېزلىكتە كېلىدىغان تۇمان ، ئىسسىقلىق يېڭىلانغاندىن كېيىن كېلىدىغان شەبنەم.

23ئۇنىڭ نەسىھىتى بىلەن ئۇ چوڭقۇرلۇقنى تىنىچلاندۇرىدۇ ۋە ئۇنىڭغا ئارال تىكىدۇ.

24دېڭىزدا كېتىۋاتقانلار ئۇنىڭ خەۋپىنى سۆزلەپ بېرىدۇ .ئۇنى قۇلىقىمىز بىلەن ئاڭلىغىنىمىزدا ، ھەيران قالىمىز.

25چۈنكى ئۇنىڭدا غەلىتە ۋە ئاجايىپ ئەسەرلەر ، ھەر خىل ھايۋانلار ۋە كىتلار بارلىققا كەلگەن.

26ئۇنىڭ بىلەن ئاخىرەتتە ئۇتۇقلۇق بولىدۇ ، ئۇنىڭ سۆزى بىلەن ھەممە نەرسە ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

27بىز كۆپ سۆزلىيەلەيمىز ، ئەمما قىسقا سۆزلىشىمىز مۇمكىن ، يىغىنچاقلىغاندا ، ئۇ ھەممىگە قادىر.

28ئۇنى قانداقمۇ ئۇلۇغلىيالايمىز؟ چۈنكى ئۇ بارلىق ئەسەرلىرىدىن ئۇلۇغ.

29پەرۋەردىگار ئىنتايىن قورقۇنچلۇق ، ئۇلۇغدۇر ، ئۇنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ئاجايىپ.

30پەرۋەردىگارنى مەدھىيىلەيدىغان چېغىڭلاردا ، ئۇنى ئىمكانقەدەر ئۇستۈن قىلغىن .چۈنكى ، ئۇ يەنىلا ئۇنىڭدىن ئېشىپ كېتىدۇ .ئۇنى ئۇلۇغلىغاندا ، پۈتۈن كۈچىڭىزنى چىقىرىپ ، چارچىماڭ .چۈنكى سىز ھەرگىز يېتەرلىك دەرىجىدە يىراققا بارالمايسىز.

31ئۇ بىزگە ئېيتسۇن دەپ ، ئۇنى كىم كۆردى؟ ئۇنى كىممۇ چوڭ قىلالايدۇ؟

32بۇلاردىنمۇ چوڭ ئىشلار يوشۇرۇنغان ، چۈنكى بىز ئۇنىڭ بىر قانچە ئەسەرلىرىنى كۆردۇق.

33چۈنكى ، پەرۋەردىگار ھەممە نەرسىنى ياراتتى .تەقۋادارلارغا ئەقىل-پاراسەت ئاتا قىلدى.

باب 44

1ئەمدى مەشھۇر ئەربابلارنى ۋە بىزدىن تۇغۇلغان ئاتا-بوۋىلىرىمىزنى ماختايلى.

2پەرۋەردىگار باشتىن-ئاخىر ئۆزىنىڭ ئۇلۇغ كۈچى بىلەن ئۇلار ئارقىلىق ئۇلۇغ شان-شەرەپلەرنى ياراتتى.

3ئۇلارنىڭ پادىشاھلىقىدا ھۆكۈمرانلىق قىلغانلار ، كۈچ-قۇۋۋىتى بىلەن داڭق چىقارغان ، چۈشىنىشى بىلەن مەسلىھەت بېرىدىغان ۋە بېشارەتلەرنى جاكارلىغان كىشىلەر:

4مەسلىھەتچىلەر ئارقىلىق ، خەلقنىڭ ئۆگىنىش بىلىملىرى بىلەن خەلق رەھبەرلىرى ئۈچرىشىدۇ ، دانا ۋە پاساھەتلىك ئۇلارنىڭ كۆرسەتمىسى:

5مۇزىكىلىق كۈيلەرنى بايقىغان ۋە ئايەتلەرنى ئوقۇغاندەك:

6بايلار ئىقتىدارلىرى بىلەن تەمىنلەنگەن ، ماكانلىرىدا خاتىرجەم ياشايدۇ:

7بۇلارنىڭ ھەممىسى ئەۋلادلىرىدا ھۆرمەتكە سازاۋەر بولۇپ ، ئۆز دەۋرىنىڭ شان-شەرىپى ئىدى.

8ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۇلارنىڭ ماختىنىشىغا سازاۋەر بولۇش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئارقىسىدا ئىسىم قالدۇرغانلارمۇ بار.

9يەنە بەزىلىرى بار ، ئۇلارنىڭ خاتىرە مۇنارى يوق .ئۇلار يوقىلىپ كەتكەندەك ، ھالاك بولىدۇ .ئۇلار تۇغۇلمىغاندەك بولۇپ قالىدۇ .ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى.

10لېكىن بۇلار رەھىمدىل كىشىلەر بولۇپ ، ئۇلارنىڭ ھەققانىيلىقى ئۇنتۇلمىدى.

11ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى داۋاملىق ياخشى مىراس بولۇپ قالىدۇ ، باللىرى بولسا ئەھدە ئىچىدە.

12ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى مۇستەھكەم تۇرىدۇ ، باللىرى ئۇلار ئۈچۈن.

13ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى مەڭگۈ قالىدۇ ، ئۇلارنىڭ شان-شەرىپى ئۆچۈرۈلمەيدۇ.

14ئۇلارنىڭ جەسىتى تىنچ ھالەتتە دەپنە قىلىندى .ئەمما ئۇلارنىڭ ئىسمى مەڭگۈ ياشايدۇ.

15كىشىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئەقىل-پاراسىتىنى سۆزلەيدۇ ، جامائەت ئۇلارنىڭ ماختىنىشىغا سازاۋەر بولىدۇ.

16ھانۇخ پەرۋەردىگارنى خۇرسەن قىلدى ۋە تەرجىمە قىلىپ ، ئەۋلادلارغا تەۋبە قىلىشنىڭ ئۈلگىسى بولدى.

17نۇھ مۇكەممەل ۋە ھەققانىي ئادەم دەپ قارالدى .غەزەپلەنگەن ۋاقىتتا ئۇ دۇنيا بەدىلىگە ئېلىنغان .شۇڭلاشقا ئۇ كەلكۈن كەلگەندە يەر يۈزىدە قالدۇق ھالەتتە قالدى.

18ئۇنىڭ بىلەن مەڭگۈلۈك ئەھدە تۈزۈلدى.

19ئىبراھىم نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ ئۇلۇغ ئاتىسى ئىدى .شان-شەرەپتە ئۇنىڭغا ئوخشاش ھېچكىم يوق ئىدى.

20ئۇ ھەممىدىن ئۇلۇغ خۇدانىڭ قانۇنىغا ئەمەل قىلىپ ، ئۇنىڭ بىلەن ئەھدە تۈزدى .ئۇ ئۆز تېنىدە ئەھدە تۈزدى .ئۇ ئىسپاتلانغاندىن كېيىن ، سادىق بولدى.

21شۇنىڭ بىلەن ، ئۇ قەسەم بىلەن ئۇنى ئۆزىنىڭ ئەۋلادلىرىدىكى مىللەتلەرگە بەخت تىلەيدىغانلىقىنى ۋە ئۇنى يەرنىڭ توپىسىدەك كۆپەيتىدىغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇرۇقىنى يۇلتۇزدەك ئۇلۇغلاپ ، ئۇلارنى دېڭىزدىن دېڭىزغا ۋارىسلىق قىلدىدىغانلىقىغا قەسەم قىلدى .دەريادىن تارتىپ يەرنىڭ ئەڭ چېتىگىچە.

22ئىسھاقمۇ ئاتىسى ئىبراھىم ئۈچۈن بارلىق كىشىلەرنىڭ بەخت-سائادىتى ۋە ئەھدىسىنى بەرپا قىلىپ ، ئۇنى ياقۇپنىڭ بېشىغا قويدى .ئۇ ئۆزىنىڭ بەرىكىتىدە ئۇنى ئېتىراپ قىلدى ۋە ئۇنىڭغا مىراس بەردى ۋە بۆلەكلىرىنى بۆلدى .ئون ئىككى قەبىلىنىڭ ئىچىدە ئۇلارنى ئايرىدى.

باب 45

1ھەزرىتى ئەيسا ئۇنىڭدىن مېھىر-شەپقەتلىك بىر ئادەمنى ئېلىپ كەلدى.

2ئۇ ئۇنى شانلىق ئەۋلىيالارغا ئوخشىتىپ ، ئۇنى ئۇلۇغلىدى ، شۇنداق قىلىپ دۈشمەنلىرى ئۇنىڭدىن قورقۇپ تۇراتتى.

3ئۇنىڭ سۆزى بىلەن ئۇ مۆجىزىلەرنى توختىتىۋەتتى ۋە ئۇنى پادىشاھلارنىڭ نەزىرىدە شان-شەرەپكە ئېرىشتۈردى ۋە خەلقىگە بۇيرۇق چۈشۈردى ۋە ئۇنىڭغا شان-شەرىپىنىڭ بىر قىسمىنى كۆرسەتتى.

4ئۇ ئىشەنچسىز ۋە مۇلايىملىقى بىلەن ئۇنى پاكلىدى ۋە ئۇنى بارلىق كىشىلەردىن تاللىدى.

5ئۇ ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاشقا بۇيرۇدى ۋە ئۇنى قاراڭغۇ بۇلۇتقا ئېلىپ كىردى ۋە ئۇنىڭ ئالدىدا بۇيرۇق ، ھەتتا ھاياتلىق ۋە بىلىم قانۇنىنى بەردى.

6ئۇ ھارۇننى ئۆزىگە ئوخشاش مۇقەددەس ئادەم ، ھەتتا ئىنىسى لاۋىي قەبىلىسىدىن ئۇستۈن قىلدى.

7ئۇنىڭ بىلەن مەڭگۈلۈك ئەھدە تۈزدى ۋە ئۇنىڭغا خەلق ئارىسىدا روھانىيلىق قىلدى .ئۇنى چىرايلىق زىننەتلەر بىلەن گۈزەللەشتۈردى ۋە ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كىيىمى كىيدى.

8ئۇنىڭغا مۇكەممەل شان-شەرەپ بەردى .ئۇنى ئۇزۇن كىيىملەر ، ئۇزۇن كىيىملەر ۋە ئېفود بىلەن مول كىيىملەر بىلەن كۈچەيتتى.

9ھەزرىتى ئەيسا ئۇنى ئانار ۋە ئەتراپىغا نۇرغۇن ئالتۇن قوڭغۇراقلار بىلەن ئورىۋالدى .ئۇ بارغاندا بىر ئاۋاز ئاڭلىنىپ ، بۇتخانىدا ئاڭلىنىدىغان ئاۋاز ئاڭلىنىپ ، ئۆز خەلقىنىڭ بالىلىرىغا خاتىرە قالدۇرۇلدى.

10ئالتۇن ، كۆك ، بىپەك ۋە بىنەپشە رەڭلىك مۇقەددەس كىيىم بىلەن كەشتىچىلىكنىڭ ، كۆكرەك كىيىمى بىلەن ، ئۇرىم ۋە تۇممىم بىلەن.

11ئەگرى-توقاي قىزىل ، ھىيلىگەر ئىشچىنىڭ ئەسىرى ، ئىسرائىل قەبىلىلىرىنىڭ سانىدىن كېيىن ، خاتىرە بويۇمغا ئويۇلغان يېزىق بىلەن مەرۋايىتنىڭ ئەسىرى تامغا ئويۇلغان ۋە ئالتۇنغا ئورنىتىلغان قىممەتلىك تاشلار بىلەن ياسالغان.

12ئۇ مەرۋايىتقا ئالتۇن تاج قويدى ، ئۇنىڭغا مۇقەددەسلىك ، شەرەپ بېزەكلىرى ، قىممەت باھالىق ئەسەر ، كۆزنىڭ ئارزۇسى چىرايلىق ۋە چىرايلىق ئويۇلغان.
13ئۇنىڭ ئالدىدا بۇنداق ئادەم يوق ، ھەتتا ناتونۇش ئادەممۇ كىيمىگەن ، پەقەت ئۇنىڭ بالىلىرى ۋە بالىلىرىنىڭ بالىلىرى.
14ئۇلارنىڭ قۇربانلىقلىرى ھەر كۈنى ئۇدا ئىككى قېتىم تولۇق ئىستېمال قىلىنىدۇ.
15مۇسا ئۇنى مۇقەددەس قىلىپ ، ئۇنى مۇقەددەس ياغ بىلەن ياغلىدى .بۇ ئۇنىڭغا مەڭگۈلۈك ئەھدە ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى تەرىپىدىن تەيىنلەندى .ھەمدە ئۇنىڭ نامىدا كىشىلەرگە بەخت تىلەڭ.
16ئۇ پەرۋەردىگارغا قۇربانلىق قىلىش ، خۇشبۇي خۇشپۇراق ۋە تاتلىق خۇشپۇراق ئاتا قىلىش ئۈچۈن ياشايدىغان بارلىق كىشىلەر ئىچىدىن ئۇنى تاللىدى.
17ئۇ ياقۇپنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئۆگىتىپ ، ئىسرائىللارغا ئۆز قانۇنىدا خەۋەر بېرىشى ئۈچۈن ، ئۇنىڭغا بۇيرۇق ۋە ھوقۇقلارنى بەردى.
18ناتونۇش كىشىلەر ئۇنىڭغا قارشى تىل بىرىكتۈرۈپ ، ئۇنى چۆلدە ھاقارەتلىدى ، ھەتتا داتان ۋە ئابىرون تەرەپتىكى كىشىلەر ۋە كور جامائەتچىلىكمۇ قاتتىق غەزەپلەندى.
19پەرۋەردىگار بۇنى كۆرۈپ ، ئۇنى نارازى قىلدى ۋە غەزەپ بىلەن غەزەپلەندى .ئۇ ئۇلارغا ئوت يالقۇنى بىلەن كۆيدۈرۈش ئۈچۈن مۆجىزە ياراتتى.
20لېكىن ، ئۇ ھارۇننى تېخىمۇ ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلدى ۋە ئۇنىڭغا مىراس قالدۇردى .بولۇپمۇ ئۇ مول نان تەييارلىدى:
21چۈنكى ، ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا بەرگەن قۇربانلىقلىرىنى يەيدۇ.
22لېكىن ، ئۇ زېمىندا ئۇنىڭ مىراسى يوق ، شۇنداقلا كىشىلەر ئارىسىدا نېسىۋىسى يوق ئىدى ، چۈنكى پەرۋەردىگارنىڭ ئۆزى ئۇنىڭ نېسىۋىسى ۋە مىراسى.
23شان-شەرەپنىڭ ئۈچىنچىسى ئېلىئازارنىڭ ئوغلى پىنىس ، چۈنكى ئۇ پەرۋەردىگاردىن قورقۇش قىزغىنلىقى بىلەن يۈرەكلىك جاسارەت بىلەن ئورنىدىن تۇردى.
24شۇنىڭ بىلەن ، ئۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس جاي ۋە ئۇنىڭ قەۋمىنىڭ باشلىقى بولۇشى ۋە ئۇنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ روھانىيلىق ئىززەت-ھۆرمىتىگە مەڭگۈ ئېرىشىشى ئۈچۈن ، ئۇنىڭ بىلەن تىنچلىق ئەھدىسى تۈزۈلدى.
25يەھۇدا قەبىلىسىدىكى يەشايىنىڭ ئوغلى داۋۇت بىلەن تۈزگەن ئەھدىگە ئاساسەن ، پادىشاھنىڭ مىراسى ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغىلا تەۋە بولىدۇ ، شۇڭا ھارۇننىڭ مىراسى ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىغا تەۋە بولۇشى كېرەك.
26خۇدا ئۆز خەلقىگە ھەققانىيلىق بىلەن ھۆكۈم قىلىش ئۈچۈن ، قەلبىڭدە ئەقىل-پاراسەت ئاتا قىلىپ ، ئۇلارنىڭ ياخشى ئىشلىرى ئەمەلدىن قالدۇرۇلمىسۇن ۋە ئۇلارنىڭ شان-شەرىپى مەڭگۈ ساقلىنىدۇ.

باب 46

1ناۋاي ئوغلى ئەيسا ئۇرۇشلاردا باتۇر بولۇپ ، پەيغەمبەرلەرنىڭ پەيغەمبەرلىرىنىڭ ۋارىسى بولۇپ ، ئۇ خۇدانىڭ تاللانغانلىرىنى قۇتۇلدۇرۇش ۋە ئۇلارغا قارشى قوزغىلاڭ قىلغان دۈشمەنلەردىن ئۆچ ئېلىش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن ئۇلۇغلانغان .شۇنداق قىلىپ ئۇ ئىسرائىلىيەنى ئۆزىنىڭ مىراسىغا ئورۇنلاشتۇردى.
2ئۇ قولىنى كۆتۈرۈپ ، قىلىچلىرىنى شەھەرلەرگە سۇنغاندا ، ئۇ نېمىدېگەن ئۇلۇغ شان-شەرەپ!
3ئۇنىڭ ئالدىدا كىم بار؟ چۈنكى ، پەرۋەردىگار ئۆزى دۈشمەنلىرىنى ئۇنىڭغا ئېلىپ كەلدى.
4قۇياش ئۇنىڭ يولى بىلەن قايتىپ كەلمىدىمۇ؟ ھەمدە بىر كۈن ئىككى كۈندەك ئەمەسمۇ؟
5دۈشمەنلەر ئۇنى ھەر تەرەپتىن باسقاندا ، ئۇ ئەڭ ئۇلۇغ رەببىگە چاقىردى .ئۇلۇغ پەرۋەردىگار ئۇنى ئاڭلىدى.
6كۈچلۈك قۇدرەتلىك مۆلدۈرلەر بىلەن ئۇ جەڭنى مىللەتلەرگە شىددەت بىلەن چۈشۈردى ۋە بەيت-ھورۇننىڭ چۈشۈشىدە قارشىلىق كۆرسەتكەنلەرنى ھالاك قىلدى ، چۈنكى ئۇلار پەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە جەڭ قىلدى .ھەمدە ئۇ ھەممىگە قادىرغا ئەگەشتى.
7مۇسا پەيغەمبەرنىڭ زامانىدا ، ئۇ يېفۇننىڭ ئوغلى كالىب بىلەن رەھىم-شەپقەتلىك بىر ئىشنى قىلدى ، بۇنىڭ بىلەن ئۇلار جامائەتكە بەرداشلىق بېرىپ ، كىشىلەرنى گۇناھتىن توسىدى ۋە زالىملارنىڭ نارازىلىقىنى پەسەيتتى.
8پىيادە ئالتە يۈز مىڭ ئادەمدىن ئىككىسى ئۇلارنى مىراسقا ، ھەتتا سۈت ۋە ھەسەل ئېقىۋاتقان تۇپراققا ئېلىپ كىرىش ئۈچۈن ساقلاپ قېلىندى.
9پەرۋەردىگار كالىبقا قېرىپ قالغانغا قەدەر كۈچ-قۇۋۋەت بەردى .شۇنداق قىلىپ ، ئۇ ئېگىز جايلارغا كىردى ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرى مىراسقا ئېرىشتى.
10پۈتۈن ئىسرائىللار پەرۋەردىگارغا ئەگىشىشنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى كۆرسۇن.
11سوتچىلارغا كەلسەك ، ئۇلارنىڭ ئىسمى پاھىشە ئەمەس ، پەرۋەردىگاردىن ئايرىلمىغان ھەر بىر كىشى ئۇلارنىڭ خاتىرىسىگە مۇبارەك بولسۇن.
12ئۇلارنىڭ سۆڭەكلىرى ئۆز جايىدىن گۈللىنىسۇن ۋە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولغانلارنىڭ ئىسمى بالىلىرىغا قويۇلسۇن.
13پەرۋەردىگارنىڭ پەيغەمبىرى سامۇئىل ، پەرۋەردىگارىنىڭ سۆيگۈسى ، پادىشاھلىق ئورناتتى ۋە ئۆز خەلقىگە شاھزادىلەرنى ياغلىدى.
14ئۇ پەرۋەردىگارنىڭ قانۇنى بىلەن جامائەتنى ھۆكۈم قىلدى ، پەرۋەردىگار ياقۇپنى ھۆرمەتلىدى.
15ساداقەتمەنلىكى بىلەن ئۇ ھەقىقىي بىر پەيغەمبەرنى تاپتى ۋە ئۇنىڭ سۆزى بىلەن كۆرۈش قۇۋۋىتىگە سادىق ئىكەنلىكى مەلۇم بولدى.
16ئۇ قۇدرەتلىك رەببىگە چاقىردى.
17پەرۋەردىگار ئاسماندىن گۈلدۈرلەپ ، قاتتىق ئاۋاز بىلەن ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىدى.
18ئۇ تىرىكلەرنىڭ ھۆكۈمرانلىرىنى ۋە فىلىستىيەلىكلەرنىڭ بارلىق شاھزادىلىرىنى ھالاك قىلدى.
19ئۇ ئۇزۇن ئۇخلاشتىن ئىلگىرى ، پەرۋەردىگار ۋە ئۇنىڭ مەسىھ قىلىنغانلىرىنىڭ ئالدىدا نامايىش قىلدى ، مەن ھېچكىمنىڭ ئايىغىنى ئايىغىدەك ئالمىدىم ، ھېچكىم ئۇنى ئەيىبلىمىدى.
20ئۇ ئۆلگەندىن كېيىن ، پەيغەمبەرلىك قىلدى ۋە پادىشاھنىڭ ئاخىرىنى كۆرسەتتى ۋە پەيغەمبەرلىك بىلەن يەر يۈزىدىن ئاۋازىنى چىقىرىپ ، كىشىلەرنىڭ رەزىللىكىنى يوقىتىۋەتتى.

باب 47

1ئۇنىڭدىن كېيىن ناتان ئورنىدىن تۇرۇپ داۋۇت دەۋرىدە بېشارەت بەردى.
2تىنچلىق قۇربانلىقلىرىدىن ئېلىنغان ياغلاردەك ، داۋۇت ئىسرائىللاردىن تاللاندى.
3ئۇ شىرلار بىلەن بالىلارغا ئوخشاش ، ئېيىقلار بىلەن قوزىلارغا ئوخشاش ئوينىدى.
4ئۇ تېخى يوغان ئەمەس ، بەلكى يوغان ئەمەسمۇ؟ ئۇ قولىدىكى تاش بىلەن قولىنى كۆتۈرۈپ ، گولىياتنىڭ ماختىنىشىنى ئۇرغاندا ، كىشىلەرنىڭ ئەيىبلىشىنى يوقاتمىدىمۇ؟
5چۈنكى ، ئۇ ھەممىدىن ئۈستۈن پەرۋەردىگارنى چاقىردى .ھەمدە ئۇ ئوڭ قولىدا كۈچ-قۇدرەت بېرىپ ، بۇ كۈچلۈك باتۇرنى ئۆلتۈردى ۋە خەلقىنىڭ مۈڭگۈزىنى تىكلىدى.
6شۇنىڭ بىلەن ، كىشىلەر ئۇنى ئون مىڭ كىشى بىلەن ھۆرمەتلىدى ۋە پەرۋەردىگارنىڭ بەرىكىتىدە ئۇنى مەدھىيىلەپ ، ئۇنىڭغا شان-شەرەپ تاجى بەردى.
7ئۇ ھەر تەرەپتىن دۈشمەنلەرنى ھالاك قىلدى ۋە فىلىستىيەلىكلەرنى دۈشمەنلىرىنى يوقاتتى ۋە تاكى بۈگۈنگە قەدەر مۈڭگۈزىنى چېقىۋەتتى.
8ئۇ بارلىق ئەسەرلىرىدە ئۇلۇغلۇقنى ئۇلۇغ سۆزلەر بىلەن مەدھىيىلىدى .ئۇ پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ناخشا ئېيتىپ ، ئۇنى ياراتقاننى ياخشى كۆرەتتى.
9ئۇ ناخشىچىلارنى قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ ئالدىدا قويدى ، ئۇلارنىڭ ئاۋازى بىلەن ئۇلار تاتلىق كۈيلەرنى ياڭراتتى ۋە ھەر كۈنى ناخشىلىرىدا مەدھىيە ئوقۇدى.

10ئۇ ئۇلارنىڭ زىياپەتلىرىنى گۈزەللەشتۈرۈپ ، ئۇنىڭ مۇقەددەس نامىنى مەدھىيەلەيدىغانلىقى ۋە ئىبادەتخانىنىڭ ئەتىگەندىن باشلاپ ياڭرايدىغانلىقى ئۈچۈن تەنتەنىلىك ۋاقىتلارنى ئاخىرلاشتۇردى.
11پەرۋەردىگار گۇناھلىرىنى ئۆچۈردى ۋە مۈڭگۈزىنى مەڭگۈ ئېگىز قىلدى .ئۇ ئۇنىڭغا پادىشاھلار ئەھدىسى ۋە ئىسرائىلىيەدە شان-شەرەپ تەختى بەردى.
12ئۇنىڭدىن كېيىن دانا بىر ئوغۇل ئورنىدىن تۇرۇپ ، ئۇنىڭ ئۈچۈن چوڭ بولدى.
13سۇلايمان تىنچ ۋاقىتتا سەلتەنەت قىلدى ۋە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولدى .چۈنكى ، خۇدا ئۇنىڭ نامىدا ئۆي سېلىپ ، ئۇنىڭ مۇقەددەس جايىنى مەڭگۈ تەييارلىشى ئۈچۈن ، ئۇنىڭ ئەتراپىنى جىمجىت قىلدى.
14ياشلىقىڭلاردا ، ئەقىل-پاراسەتكە تولغان كەلكۈندەك نېمىدېگەن ئەقىللىق ئىدىڭ!
15روھىڭ پۈتۈن زېمىننى قاپلىدى ، سەن ئۇنى قاراڭغۇ تەمسىللەر بىلەن تولدۇردۇڭ.
16سېنىڭ ئىسمىڭ ئاراللارغا كەتتى .تىنچلىقىڭ ئۈچۈن سۆيۈملۈك ئىدىڭ.
17ناخشىلىرىڭىز ، ماقال-تەمسىللىرىڭىز ، تەمسىللىرىڭىز ۋە تەبىرلىرىڭىز ئۈچۈن دۆلەتلەر سىزگە ھەيران قالدى.
18ئىسرائىللارنىڭ پەرۋەردىگارى خۇدا دەپ ئاتالغان پەرۋەردىگار خۇدانىڭ ئىسمى بىلەن ، ئالتۇننى قەلەيدەك يىغىپ ، قوغۇشۇن سۈپىتىدە كۈمۈشنى كۆپەيتتىڭ.
19ئاياللارغا بەل باغلىدىڭ ، تېنىڭ بىلەن بويسۇندۇرۇلدىڭ.
20سەن ئۆز ئىززەت-ھۆرمىتىڭگە داغ تەگكۈزۈپ ، ئەۋلادلىرىڭنى بۇلغىدىڭ.
21شۇنىڭ بىلەن ، پادىشاھلىق بۆلۈنۈپ كەتتى ، ئەفرائىمدىن ئىسيانكار پادىشاھلىق ھۆكۈمرانلىق قىلدى.
22لېكىن ، پەرۋەردىگار رەھىم-شەپقىتىنى ھەرگىز تاشلاپ قويمايدۇ ، ئۇنىڭ بىرەر ئەسىرىمۇ ھالاك بولمايدۇ ، سايلانغانلارنىڭ ئەۋلادلىرىنىمۇ يوقاتمايدۇ ، ئۇنى سۆيگەنىنىڭ ئۇرۇقىنىمۇ تارتىۋالمايدۇ .شۇڭلاشقا ئۇ ياقۇپقا قالدۇق بەردى .ۋە ئۇنىڭدىن داۋۇتقا يىلتىز تارتتى.
23شۇنداق قىلىپ سۇلايمان ئاتا-بوۋىلىرى بىلەن بىللە ئارام ئالدى ، ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىدىن روبوئامنى قالدۇرۇپ كەتتى ، ھەتتا كىشىلەرنىڭ ئەخمەقلىقى ۋە چۈشەنچىسى يوق كىشى ئۇنىڭ نەسىھىتى بىلەن كىشىلەرنى قايرىپ قويدى .بۇ يەردە يەنە نەباتنىڭ ئوغلى يەروبوئاممۇ بار بولۇپ ، ئۇ ئىسرائىلىيەنى گۇناھقا دۇچار قىلدى ۋە ئەفرائىمغا گۇناھ يولىنى كۆرسەتتى:
24ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى ھەددىدىن زىيادە كۆپىيىپ ، دۆلەتتىن قوغلاندى.
25چۈنكى ئۇلار ئۆچ ئالغۇچە بارلىق يامانلىقلارنى ئىزدىدى.

باب 48

1ئاندىن ئىلياس پەيغەمبەرنى ئوتتەك ئورنىدىن تۇرغۇزدى ، ئۇنىڭ سۆزى چىراغدەك كۆيدى.
2ئۇلارغا قاتتىق ئاچارچىلىق ئېلىپ كەلدى ، قىزغىنلىقى بىلەن ئۇلارنىڭ سانىنى ئازايتتى.
3پەرۋەردىگارنىڭ سۆزى بىلەن ئۇ ئاسماننى تاقىدى ۋە ئۈچ قېتىم ئوتنى چۈشۈردى.
4ئەي ئىلياس ، ئاجايىپ ئىشلىرىڭىزدا قانداق ھۆرمەتكە سازاۋەر بولدىڭىز؟ كىممۇ ساڭا شان-شەرەپ كەلتۈرسۇن!
5ئۆلۈك ئادەمنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى ، ئۇنىڭ جېنىنى ھەممىدىن ئۈستۈن قىلدى.
6پادىشاھلارنى ھالاك قىلدى ، ھۆرمەتلىك كىشىلەرنى كارىۋىتىدىن چىقاردى.
7پەرۋەردىگارنىڭ سىنايدا ۋە ھورېبتا ئىنتىقام ئېلىشنى ئاڭلىغانلار:
8پادىشاھلارنىڭ ئۆچ ئېلىشنى ۋە پەيغەمبەرلەرنىڭ كەينىدىن غەلىبە قىلىشنى بىزار قىلدى.
9ئوت ئاپىتىدە ۋە ئوت هارۋىسىدا ئېلىپ كېتىلگەنلەر:
10ئۇلار ئۆز دەۋرىدە تەنبىھ قىلىشقا ، پەرۋەردىگارنىڭ ھۆكۈمىنىڭ غەزىپىنى پەسەيتىشكە ، ئاچچىقلىنىشتىن بۇرۇن ، دادىسىنىڭ يۈرىكىنى ئوغلىغا قايتۇرۇش ۋە ياقۇپ قەبىلىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە بۇيرۇلدى.
11سېنى كۆرگەن ۋە مۇھەببەتتە ئۇخلىغانلار نەقەدەر بەختلىك !بىز چوقۇم ياشايمىز.
12ئىلىياس قاينام-تاشقىنلىققا چۆمگەن بولۇپ ، ئېلىشۇس ئۇنىڭ روھىغا تولدى .ئۇ ھايات ۋاقتىدا ، ھېچقانداق شاھزادەنىڭ ھۇزۇرىدا تەۋرەنمىدى ، ھېچكىم ئۇنى بويسۇندۇرالمىدى.
13ھېچقانداق سۆز ئۇنى مەغلۇپ قىلالمىدى .ئۇ ئۆلگەندىن كېيىن ئۇنىڭ جەسىتى ئالدىن بېشارەت بەردى.
14ئۇ ھاياتىدا مۆجىزە ياراتتى ، ۋاپات بولغاندا ئۇنىڭ ئەسەرلىرى ھەيران قالارلىق ئىدى.
15بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى كىشىلەر تەۋبە قىلمىدى ، گۇناھلىرىدىن ئايرىلمىدى ، تاكى ئۇلار بۇلاڭ-تالاڭ قىلىنىپ ، زېمىنىدىن قوغلاپ چىقىرىلىپ ، دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا تارقالدى: .
16بۇنىڭ ئىچىدە بەزىلىرى خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلدى ، بەزىلىرى گۇناھلارنى كۆپەيتتى.
17 Ezekiyas شەھىرىنى مۇستەھكەملەپ ، ئۇنىڭ ئارىسىغا سۇ ئەكىلىپ بەردى .ئۇ قاتتىق تاشنى تۆمۈر بىلەن كولاپ ، سۇ قۇدۇقلىرىنى ياسىدى.
18ئۆز ۋاقتىدا سېنناخېرىب كېلىپ ، راباسېنى ئەۋەتىپ ، سىئونغا قارشى قولىنى كۆتۈردى ۋە مەغرۇرلاندى.
19ئاندىن ئۇلارنىڭ يۈرىكى ۋە قوللىرى تىترەپ كەتتى ، ئۇلار ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە قالغان ئاياللاردەك ئازابلاندى.
20لېكىن ، ئۇلار رەھىم-شەپقەتلىك پەرۋەردىگارنى چاقىردى ۋە ئۇنىڭغا قوللىرىنى ئۇزاتتى .مۇقەددەس كىشى دەرھال ئۇلارنى ئەرشتىن ئاڭلاپ ، ئۇلارنى ئەسايىنىڭ خىزمىتى بىلەن قۇتقۇزدى.
21ئۇ ئاسسۇرلارنىڭ قوشۇنىنى ئۇردى ، پەرىشتىسى ئۇلارنى ھالاك قىلدى.
22چۈنكى Ezekiyas ، پەرۋەردىگارنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشنى قىلدى ۋە دادىسى داۋۇتنىڭ يولىدا كۈچلۈك ئىدى.
23ئۆز ۋاقتىدا قۇياش كەينىگە يېنىپ ، پادىشاھنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتتى.
24ئۇ ئاخىردا نېمە ئىشلارنىڭ بولىدىغانلىقىنى ئېسىل روھ بىلەن كۆرۈپ ، سىئوندا ماتەم تۇتقانلارغا تەسەللى بەردى.
25ئۇ مەڭگۈ يۈز بېرىدىغان ئىشلارنى ، مەخپىي ئىشلارنى ياكى يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرسەتتى.

باب 49

1يوسىيانىڭ ئەسلىمىسى ئەپيۇن سەنئىتى ئارقىلىق ياسالغان ئەتىرنىڭ تەركىبىگە ئوخشايدۇ :ئۇ بارلىق ئېغىزلاردا ھەسەلگە ئوخشاش ، ھاراق زىياپىتىدە مۇزىكىغا ئوخشايدۇ.
2ئۇ كىشىلەرنى ئۆزگەرتىشتە ئۆزىنى توغرا تۇتتى ۋە زۇلۇمنىڭ يىرگىنچلىكىنى ئېلىپ تاشلىدى.
3ئۇ قەلبىنى رەببىگە قاراتتى ، خۇداسىزلار دەۋرىدە ئۇ خۇداغا ئىبادەت قىلىشنى تۇرغۇزدى.
4داۋۇت Ezekiyas ، ۋە يوسىيادىن باشقا ھەممىسى كەمتۈك ئىدى ، چۈنكى ئۇلار ئۇلۇغ خۇدانىڭ قانۇنىدىن ۋاز كەچتى ، ھەتتا يەھۇدىيە پادىشاھلىرىمۇ مەغلۇپ بولدى.

5شۇنىڭ ئۈچۈن ، ئۇ ئۇلارنىڭ كۈچ-قۇدرىتىنى باشقىلارغا ، شان-شەرىپىنى يات بىر مىللەتكە بەردى.
6ئۇلار يەرەمىيانىڭ بېشارىتى بويىچە تاللانغان مۇقەددەس جايىنى كۆيدۈردى ۋە كوچىلارنى ۋەيران قىلدى.
7چۈنكى ، ئۇلار ئۇنىڭغا يامانلىق تىلىدى ، شۇنداقتىمۇ ئۇ پەيغەمبەر بولۇپ ، ئانىسىنىڭ قورسىقىدا پاكلىنىپ ، يىلتىز تارتىدۇ ، ئازابلايدۇ ۋە ھالاك بولىدۇ .ئۇ يەنە قۇرۇپ ، تىكىدۇ.
8كېرۇبلارنىڭ ھارۋىسىغا كۆرسىتىلگەن شەرەپلىك كۆرۈنۈشنى Ezekiýel كۆردى.
9چۈنكى ئۇ يامغۇرنىڭ سۈرىتى ئاستىدا دۈشمەنلەرنى تىلغا ئېلىپ ، توغرا يولغا يېتەكلىدى.
10ئون ئىككى پەيغەمبەرنىڭ ئىچىدە خاتىرە مۇنارى مۇبارەك بولسۇن ، سۆڭەكلىرى ئۆز جايىدىن قايتا گۈللەنسۇن ، چۈنكى ئۇلار ياقۇپقا تەسەللى بەردى ۋە ئۇلارنى ئۈمىد بىلەن قۇتقۇلدۇردى.
11بىز زوروبابېلنى قانداق چوڭايتىمىز؟ ھەتتا ئۇ ئوڭ تەرەپتىكى ئىمزادەك ئىدى:
12يوسېدىكنىڭ ئوغلى ئەيسامۇ شۇنداق ئىدى .ئۇ ئۆز ۋاقتىدا ئۆي سېلىپ ، پەرۋەردىگارغا مەڭگۈلۈك شان-شەرەپ ئۈچۈن تەييارلانغان مۇقەددەس ئىبادەتخانا قۇردى.
13سايلانغانلارنىڭ ئىچىدە نام-شەرىپى ئۇلۇغ بولغان نېمياسمۇ بار ئىدى ، ئۇ بىزگە ئۆرۈلۈپ چۈشكەن تاملارنى تىكلەپ ، دەرۋازا ۋە قاۋاقخانىلارنى ئورنىتىپ ،خارابىلىمىزنى قايتىدىن تىكلىدى.
14لېكىن ، يەر يۈزىدە ئادەم ھانۇخقا ئوخشاش يارىتىلمىدى .چۈنكى ئۇ يەر يۈزىدىن ئېلىپ كېتىلگەن.
15ئۇ يەردە قېرىنداشلىرىنىڭ ۋالىيسى يۈسۈپكە ئوخشاش تۇغۇلغان بىر ياشمۇ يوق ئىدى.
16سېم بىلەن سېپىت ئىنسانلار ئارىسىدا ناھايىتى ھۆرمەتكە سازاۋەر بولدى ، ئادەم يارىتىلغان بارلىق جانلىقلاردىن ئۈستۈن ئىدى.

باب 50

1باش روھانىي سىمون ئونىيانىڭ ئوغلى ، ئۇ ئۆمرىدە ئۆيىنى قايتا رېمونت قىلدى ۋە زامانىدا بۇتخانىنى مۇستەھكەملىدى:
2ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇ ئېگىزدىن قوش ئېگىزلىك ، سېپىلنىڭ ئىبادەتخانا ئەتراپىدىكى ئېگىز قەلئەسى قۇرۇلدى.
3ئۇنىڭ دەۋرىدە سۇ قوبۇل قىلىدىغان قۇدۇق دېڭىزدەك كومپاس بولۇپ ، تەخسە مىس بىلەن قاپلانغان:
4ئۇ بۇتخانىنىڭ يىقىلىپ چۈشمەسلىكى ئۈچۈن كۆڭۈل بۆلۈپ ، شەھەرنى قورشاۋغا ئېلىشتىن مۇستەھكەملىدى:
5ئۇ مۇقەددەس جايدىن چىققاندا ، كىشىلەر ئارىسىدا قانداق ھۆرمەتكە سازاۋەر بولدى!
6ئۇ بۇلۇتنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئەتىگەنلىك يۇلتۇزدەك ، تولۇن ئايدەك:
7قۇياش ھەممىدىن ئۈستۈن ئىبادەتخانىدا پارقىراپ تۇرغاندەك ، ھەسەن-ھۈسەن يورۇق بۇلۇتلاردا نۇر بەرگەندەك:
8يىل باھاردا ئەتىرگۈل گۈللىدەك ، سۇ دەرياسىنىڭ لەيلىلىرىدەك ، ياز پەسلىدە خۇشبۇي دەرەخنىڭ شاخلىرىدەك:
9قاچا-قۇچىلاردا ئوت ۋە خۇشبۇي بۇيۇملار ۋە ھەر خىل قىممەتلىك تاشلار قاچىلانغان سوقۇلغان ئالتۇن قاچا سۈپىتىدە:
10مېۋە بېرىدىغان مېۋىلىك زەيتۇن دەرىخىدەك ، بۇلۇتلارغىچە ئۆسىدىغان سىپىس دەرىخىدەك.
11ئۇ شەرەپلىك لىباسنى كىيىپ ، شان-شەرەپنىڭ مۇكەممەللىكىنى كىيگەندە ، مۇقەددەس قۇربانلىق سۇپىسىغا چىققاندا ، مۇقەددەس كىيىملەرنى شەرەپلىك قىلدى.
12ئۇ بۆلەكلەرنى روھانىيلارنىڭ قولىدىن ئالغاندا ، ئۆزى قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ ئوچىقىدا تۇرۇپ ، لىۋاندىكى ياش كېدىردەك قورشاۋدا قالدى .خورما دەرىخى ئۇنى ئورىۋالغاندەك.
13ھارۇننىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ھەممىسى شان-شەرەپتە ، پەرۋەردىگارنىڭ قۇربانلىقلىرى پۈتۈن ئىسرائىل جامائەتلىرى ئالدىدا بولدى.
14ئۇ ھەممىگە قادىر خۇدانىڭ قۇربانلىقلىرىنى زىننەتلەش ئۈچۈن ، قۇربانلىق سۇپىسىدىكى خىزمەتنى تاماملىدى.
15ئۇ قولىنى لوڭقىغا ئۇزاتتى ۋە ئۈزۈمنىڭ قېنىنى تۆكتى ۋە قۇربانلىق سۇپىسىنىڭ ئايىغىغا ھەممىدىن ئۇلۇغ پادىشاھقا تاتلىق پۇراق تۆكتى.
16ھارۇننىڭ ئوغۇللىرىنى توۋلاپ ، كۈمۈش كاناي چېلىپ ، ئۇلۇغ خۇدا ئالدىدا خاتىرىلەش ئۈچۈن قاتتىق ئاۋاز چىقاردى.
17شۇنىڭدىن كېيىن ، بارلىق كىشىلەر ئالدىراپ-تېنەپ ، يەر يۈزىگە يىقىلىپ ، ھەممىگە قادىر پەرۋەردىگار خۇداغا دۇئا-تىلاۋەت قىلدى.
18ناخشىچىلارمۇ ئاۋازى بىلەن مەدھىيە ئوقۇدى ، ھەر خىل ئاۋازلار بىلەن تاتلىق مېلودىيە ياڭرىدى.
19پەرۋەردىگار رەببىمىزنىڭ ئالدىدا دۇئا-تىلاۋەت قىلىپ ، پەرۋەردىگارنىڭ دۇئا-تىلاۋەتلىرى ئاخىرلاشقانغا قەدەر دۇئا قىلدى.
20ئاندىن ، ئۇ پەسكە چۈشۈپ ، پۈتۈن ئىسرائىللار جامائىتىگە قوللىرىنى كۆتۈرۈپ ، لەۋلىرى بىلەن پەرۋەردىگارغا بەخت تىلىدى ۋە ئۇنىڭ نامىدا خۇشال بولدى.
21ئۇلار ئىككىنچى قېتىم ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن سەجدە قىلدى.
22شۇڭا ، ھەممە يەردە خۇداغا ھەمدۇسانا ئېيتىڭلار ، ئۇ ھەممە يەردە ئاجايىپ ئىشلارنى قىلىدۇ ، ئۇ بىزنىڭ كۈنلىرىمىزنى قورسىقىمىزدىن كۆتۈرۈپ ، بىزگە رەھىم-شەپقىتى بىلەن مۇئامىلە قىلىدۇ.
23ئۇ بىزگە قەلب خۇشاللىقىنى ئاتا قىلسۇن ، ئىسرائىلىيەدە زامانىمىزدا مەڭگۈ خاتىرجەملىك بولىدۇ.
24ئۇ بىزنىڭ رەھىم-شەپقىتىنى ئىسپاتلاپ ، ئۆز ۋاقتىدا بىزنى قۇتقۇلدۇرىدۇ!
25مېنىڭ يۈرىكىم يىرگىنچلىك ئىككى خىل بولىدۇ ، ئۈچىنچىسى مىللەت ئەمەس:
26سامارىيە تېغىدا ئولتۇرغانلار ، فىلىستىيەلىكلەر ئارىسىدا ياشايدىغانلار ۋە سىچېمدا ياشايدىغان ئەخمەق كىشىلەر.
27يېرۇسالېملىق سىراخنىڭ ئوغلى ئەيسا بۇ كىتابتا قەلبىدىن ئەقىل-پاراسەت تۆككەن چۈشىنىش ۋە بىلىم كۆرسەتمىسىنى يازغان.
28بۇ ئىشلار بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار نەقەدەر بەختلىك !ئۇلارنى قەلبىگە سالغان كىشى دانا بولىدۇ.
29ئەگەر ئۇ ئۇلارنى قىلسا ، ئۇ ھەممە ئىشتا كۈچلۈك بولىدۇ ، چۈنكى تەقۋادارلارغا ئەقىل-پاراسەت ئاتا قىلغان پەرۋەردىگارنىڭ نۇرى ئۇنى يېتەكلەيدۇ . رەببىمىزنىڭ ئىسمى مەڭگۈ مۇبارەك بولسۇن .ئامىن ، ئامىن.

باب 51

1سىراچنىڭ ئوغلى ئەيسانىڭ دۇئاسى .ئى رەببىم ۋە پادىشاھ ، مەن ساڭا رەھمەت ئېيتىمەن ۋە سېنى مەدھىيەلەيمەن ، ئى نىجاتكارىم خۇدا :مەن سېنىڭ ئىسمىڭنى مەدھىيەلەيمەن.
2چۈنكى سەن مېنىڭ قوغدىغۇچىم ۋە ياردەمچىم ، تېنىمنى ھالاكەتتىن ، تۆھمەت تىللىرىنىڭ تۇزاقلىرىدىن ۋە يالغان سۆزلەيدىغان لەۋلەردىن ساقلىدىڭ ۋە مېنىڭ دۈشمەنلىرىمگە قارشى مېنىڭ ياردەمچىم:
3مېنى نۇرغۇن رەھىم-شەپقىتى ۋە سېنىڭ نامىڭنىڭ ئۇلۇغلۇقىغا ئاساسەن ، مېنى يېيىشكە تەييارلانغانلارنىڭ چىشىدىن ، ھاياتىمنى ئىزدىگەنلەرنىڭ قولىدىن ۋە نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قۇتقۇلدۇرۇپ قالدىڭ .مەندە بار;
4ھەر تەرەپتىن ئوتنىڭ بوغۇلۇشىدىن ۋە مەن ياندۇرمىغان ئوتنىڭ ئىچىدىن.
5دوزاخنىڭ قورسىقىنىڭ چوڭقۇرلۇقىدىن ، ناپاك تىلدىن ۋە يالغان سۆزلەردىن.

6پادشاھنى ناھەق تىلدىن ئەيىبلەش ئارقىلىق روھىم ھەتتا ئۆلۈمگە يېقىنلاشتى ، ھاياتىم ئاستىدىكى دوزاخقا يېقىنلاشتى.
7ئۇلار مېنى ھەر تەرەپتىن ئورىۋالدى ، ماڭا ياردەم قىلىدىغان ئادەم يوق :مەن ئىنسانلارنىڭ ياردىمىنى ئىزدىدىم ، ئەمما ھېچكىم يوق.
8ئى رەببىم ، سېنىڭ رەھىم-شەپقىتىڭگە ۋە بۈيۈك ئەمەللىرىڭگە ، سېنى ساقلىغانلارنى قانداق قۇتقۇلدۇرۇپ ، ئۇلارنى دۈشمەنلەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇلدۇرىمەن دەپ ئويلىدىم.
9ئاندىن دۇئالىرىمنى يەر يۈزىدىن كۆتۈرۈپ ، ئۆلۈمدىن قۇتقۇلۇش ئۈچۈن دۇئا قىلدىم.
10رەببىمنىڭ ئاتىسى پەرۋەردىگارنى چاقىردىم ، ئۇ مېنىڭ قىيىنچىلىق كۈنلىرىمدە ۋە مەغرۇر ۋاقىتلاردا ، ياردەم بولمىغان ۋاقىتتا مېنى تاشلاپ كەتمىسۇن.
11مەن سېنىڭ ئىسمىڭنى دائىم مەدھىيەلەيمەن ، مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش بىلەن مەدھىيە ئوقۇيمەن .شۇنداق قىلىپ مېنىڭ دۇئايىم ئاڭلاندى:
12چۈنكى ، سەن مېنى ھالاكەتتىن قۇتقۇلدۇرۇپ ، مېنى يامان ۋاقىتتىن قۇتقۇلدۇرۇپ قالدىڭ.
13مەن تېخى ياش ۋاقتىمدا ، ياكى چەتئەلگە چىقىپ كەتكەن ۋاقتىمدا ، دۇئايىمدا ئوچۇق-ئاشكارە ئەقىل تەلەپ قىلاتتىم.
14مەن ئۇنىڭ ئۈچۈن ئىبادەتخانا ئالدىدا دۇئا قىلدىم ، ھەتتا ئۇنى ئاخىرىغىچە ئىزدەيمەن.
15ھەتتا گۈلدىن ئۈزۈم پىشىپ بولغۇچە يۈرىكىم ئۇنىڭدىن خۇشال بولدى :پۇتۇم توغرا يولغا ماڭدى ، ياش ۋاقتىمدىن تارتىپ ئۇنى ئىزدىدىم.
16قۇلىقىمغا ئازراق ئېگىلىپ ئۇنى قوبۇل قىلدىم ۋە نۇرغۇن نەرسىلەرنى ئۆگەندىم.
17مەن ئۇنىڭدىن پايدا ئالدىم ، شۇڭا ماڭا ئەقىل-پاراسەت ئاتا قىلغۇچىغا شان-شەرەپ ئاتا قىلىمەن.
18چۈنكى مەن ئۇنىڭ كەينىدىن قىلىشنى ئويلىدىم ۋە ياخشى ئىشلارغا ئەستايىدىللىق بىلەن ئەمەل قىلدىم .شۇڭا مەن خىجىل بولمايمەن.
19مېنىڭ جېنىم ئۇنىڭ بىلەن كۆرەش قىلدى ، ئىشلىرىمدا مەن ئېنىق ئىدىم :قوللىرىمنى ئاسمانغا سوزۇپ ، ئۇنىڭ نادانلىقىمنى يىغلىدىم.
20مەن جېنىمنى ئۇنىڭغا توغرىلىدىم ، مەن ئۇنى پاكلىق بىلەن تاپتىم :قەلبىمنى باشتىن-ئاخىر ئۇنىڭغا قوشۇۋالدىم ، شۇڭا مەن بۇنىڭدىن ۋاز كەچمەيمەن.
21ئۇنى ئىزدەپ يۈرىكىم ئاۋارە بولدى ، شۇڭا مەن ياخشى مال-مۈلۈككە ئېرىشتىم.
22پەرۋەردىگار مېنىڭ مۇكاپاتىم ئۈچۈن ماڭا بىر تىل بەردى ، مەن ئۇنى مەدھىيىلەيمەن.
23بىلىمسىزلەر ، ماڭا يېقىنلىشىڭلار ۋە ئۆگىنىش ئۆيىدە تۇرۇڭلار.
24نېمىشقا ئاستا بولىسىز ، روھىڭلارنىڭ ئۇسسىغانلىقىنى كۆرۈپ ، بۇلارغا نېمە دەيسەن؟
25مەن ئاغزىمنى ئاچتىم ۋە ئۇنىڭغا» :ئۇنى پۇلسىز سېتىۋېلىڭ.
26بوينىڭىزنى بويۇنتۇرۇقنىڭ ئاستىغا قويۇپ ، روھىڭىزنى كۆرسەتمە ئالسۇن ، ئۇنى تېپىش تەس.
27قاراڭلار ، مېنىڭ ئەمگىكىم ئاز بولسىمۇ ، ماڭا كۆپ ئارام بەردى.
28نۇرغۇن پۇل بىلەن ئۆگىنىپ ، ئۇنىڭدىن نۇرغۇن ئالتۇنغا ئېرىشىڭ.
29روھىڭىز ئۇنىڭ رەھىمىتىدىن خۇشال بولسۇن ، ئۇنىڭ ماختىنىشىدىن نومۇس قىلماڭ.
30خىزمەت ۋاقتىڭىزدا ئىشلەڭ ، ئۇ ئۆز ۋاقتىدا سىزگە مۇكاپات بېرىدۇ.